

(Schäffer foto)

NEM TUDTAM LETENNI,

amíg elejétől végig el nem olvastam a Nobel-díjas Kipling ragyogó ifjúsági regényét. **A három kópét.** A díszes kiállítású kötet ára félévazonkötésben 2 pengő 50 fillér.

Ugyanebben a sorozatban jelent meg:

Havas Zsigmond: **Rákosi fiúk** (9—12 éves fiúk számára.) **Ára 2 pengő 50 fill.**

Debreczeni József: **Az első félidő** (12—15 éves fiúk számára.) **Ára 1 pengő 50 fill.**

A felsorolt könyvek megrendelhetők a Délibáb kiadóhivatalában (Budapest, VII, Dohány u. 12)

Ajánlatos a vételár előzetes beküldése, mert az utánvét a szállítást megrágtja.

Elsejétől harmincadikáig

sokat dolgozik az ember! Szükséges azonban, hogy az állandó elfoglaltságot időnkint szórakozás váltsa fel, hogy felfrissülten induljunk neki a következő nap munkájának. Tökéletesen kikapcsolódik a napi gondokból, aki a

Világkönyvtár

egy-egy kötetét elolvassa. Hónapról-hónapra egy-egy lebilincselően érdekes regény jelenik meg e sorozatban, amelynek olcsósága páratlan a könyvpiacón.

Egy-egy díszes kötésű regény ára **Budapesten 58 fillér, vidéken 68 fillér.** Kapható minden ujságárusnál. Annak, aki a sorozatot kiadóhivatalunknál (Budapest, VII, Dohány u. 12) megrendeli, minden hó 26-ika körül kikézbessítjük a regényt, ha abban a helysében kézbesítő szervünk van.

A sorozat legutóbbi kötete **Mazo de la Roche,** a világhírű amerikai író kiváló regénye: **A 101 éves asszony**

XIII. évfolyam

Budapest, 1939 január 7

1. szám

20
FILLÉR

Déliab

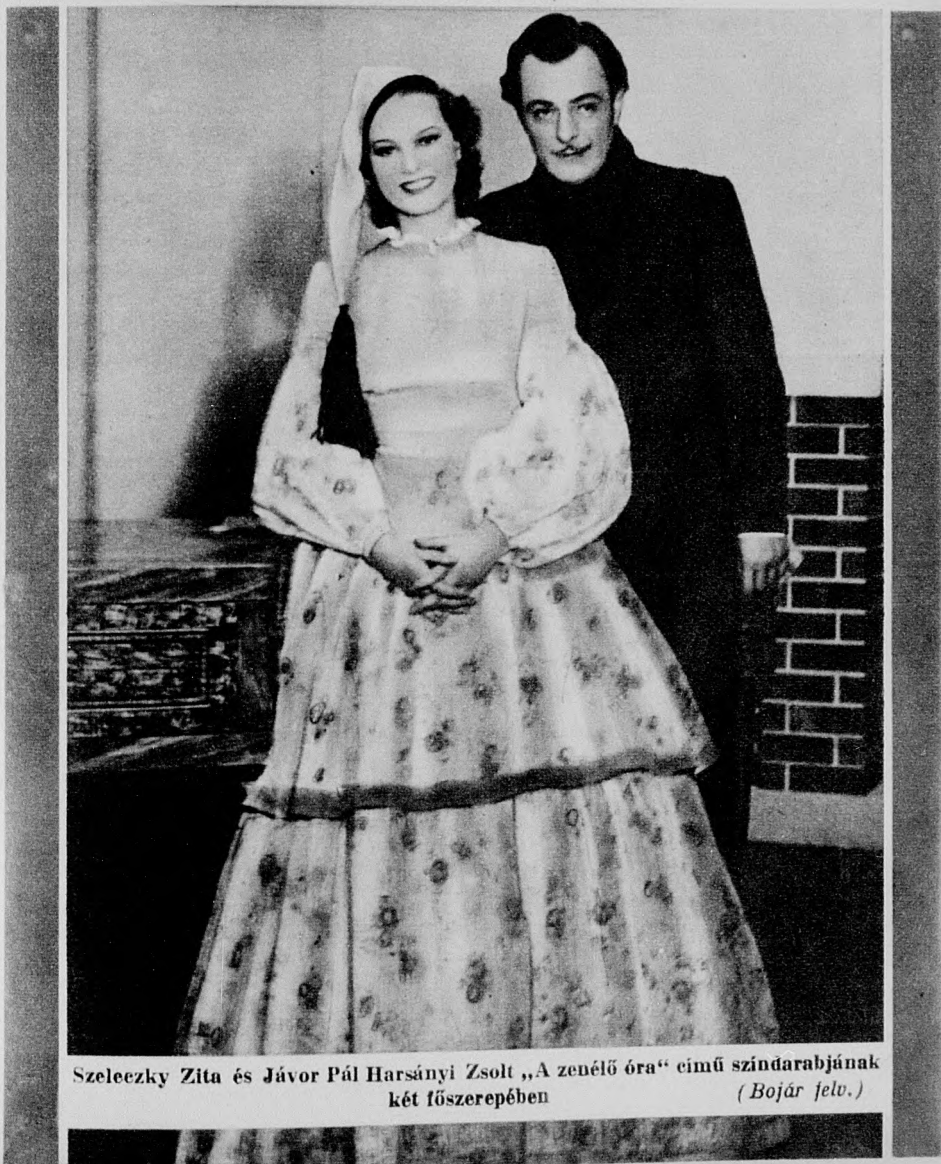
Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő 50 fillér, félévre 5 pengő. Biztosítással kombinálva negyedévre 3 pengő 42 fillér, félévre 6 pengő 84 fillér, egy hónapra 1 pengő 14 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér. Németországban Mk. —.25, Jugoszláviában 3.— dinár, Romániában 8 lei, Olaszországban 1 lira 40 centesimo, Franciaországban 2.— Frs. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány uca 12. Telefón: 14—23—39, 14—23—50.
Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Szelezky Zita és Jávor Pál Harsányi Zsolt „A zenélő óra” című színdarabjának két főszerepében
(Bojár felv.)

Szeleekzy Zita
és Jávor Pál
az egyik ha-
tásos jelenet-
ben
(MFI felv.)

Zenélő óra

A kítűnő szerző, Harsányi Zsolt egyszerűen vígjátéknak jelzi szímlapján „A zenélő órá”-t. De valójában s legszebb értékeiben főbb ez a darab, mert történelmi levegője, amely a kegyetlen emlékü Bach-korszakot eleveníti fel, frissen s életesen hat új feloldozásában.

Elsúlyosodó, sokgondú „történelmi napjainkban” a mult emelkedett hazafiságát népünk elé tárni: nagy s nagyszerű írói kötelesség. Reményt gyújtani a megfáradt szívekben, hitet önteni a tétovákba, a ma élő és szülő költőnek legelső feladata nemzetével szemben. Az író maga az a „zenélő óra”, amely a keményen persegő percek idején váratlan megszólal s lágy muzsikájával betölti a lelkeket.

A zenélő óra, amely körül bonyolódik a darab meséje, egy derek magyar család birtokában van. Tahyék rejtik a muzsikálógép tokjába az összegyűjtött pénzt s ékszereket Kossuth „légiói” számára.

Persze, a császáriak megtudják a dolgot s amikor Pataky főhadnagy álruhába öltözve eljön, hogy elvigye a vagyonyi gyűjtést,

rajtacsapnak a zsandárok a házon, de mégsem sikerül megkaparintaniok nyomban „Kossuth pénzt.” Tahyné, igazi nagyszony, érti a nehéz idők csizióját, gondos óvatossággal a tanyára viteti ki az órát. Dehát nem is a császáriak, inkább két közönséges gazember, Nabrisek úr és Kampós gazda vetik ki hálójukat a pénzre s szabályos betörők módján el is indulnak szimatjuk után — a tanyára.

Amíg így komoly baj kavarodik a derek Tahy-porta körül, a fürgé Amor is megkezdí szerelmi játékait, Tahy Mária és Bajmóczy Pál s a másik Tahy-lány, Márta s ifjú Bocsánszky András orvos úr között. Márta kisasszony afféle versíaragó fehérnép, akinek minden álma az, hogy Pestre kerüljön s „irodalmi életet” éljen. Bajmóczy Pál, a hajdani honvédhadnagy, azonban nem akarja elhagyni ősi birtokát még a szép menyasszony kedvéért sem, amiért aztán napirenden van a fiatalok közt a perpatvar, esetepaté. Pedig mindketten szeretik egymást. Nagyon is, hogy elszakadni a tengernyi ellentét ellenére sem tudnak. Szabályos harc indul meg kettenük között: valamelyik akaratának győzni

Délibáb

kell. S makacsak, kitartók az ellenfelek nem csak a szerelemben, hanem a „házi hatalomért” folyó háborúságban is.

Márta kisasszony homlokegyenest ellentéte „széplelkű” néniének. Így szokott ez lenni testvérek között az életben! Ó a falusi életet kedveli, neki minden vágya az, hogy kotlóst ültessen, kacsat neveljen, elgyönyörködhesék az aranyló búzatáblákban. Ifjú Bocszánszky András doktor úr ugyancsak a gazdálkodás csöndes örömei után vágyakozik, nem szereti a „betegeket”. Így aztán kettejük között nem is lenne baj. Annál nagyobb baj fenyegeti azonban az apa, öreg Bocszánszky professzor részéről, aki hallani sem akar arról, hogy az ő fia „rebellis” családba nősüljön.

Ez a helyzet, amikor feleletetés megy a Tahy-porta ellen a császáriakhoz.

A zsandárok körülölgök a tanyát és kikutatnak minden zugot Pataky főhadnagy után. A szorgosságnak meg is lesz a szomorú

eredménye: elfogják a hajdani honvédtisztet, Kossuth derék hívét. Kopácsy kapitány elé kerülnek valamennyien. Szerencse még, hogy sikerült a két jömadárnak a rablás és a zenélő órát nem találják meg az adakozó magyarok névsorával. De bizony, Kopácsy kapitány nem hagyja annyiban a dolgot és alaposabban mélyére néz a zavaros históriának, amit Nabrisek úr ugyancsak összekészált. Végül: kiderül a kapitány előtt minden! Felismeri a helyzetet. A két betörőt vasravereti, a többieket pedig ügyes iurtanggal „futni” engedi. Megmozdult a magyar szíve s ez a császári mundér alatt is becsületesen dobogó szív rendbehozza a fiatalok dolgát: Pál úr és Mária s Márta és András úrfi megbékélve egymással és a szülőkkel, készek boldog szerelemben a házasság szent igájába hajtani fejüket...

Nagyjában ez volna a darab meséje, amely azonban sokkal bonyodalmasabb, drámaian

Olthy Magda,
Berky Lili,
Szeleczky Zita

Déliabál

**Olthy Magda,
Szabó Sándor**
(*Wellesz fel-
vételek*)

felépítettebb, semhogy ezeken a kurta hasábokon el lehessen mondani teljes részletességgel.

A Nemzeti Színház előadása remek!

Mindenki egész lélekkel s teljes odaadással végzi dolgát a színpadon. Ez bizonyosan Nagy Adorjának, a kitűnő játékmesternek érdeme elsősorban. A vidám, játékos jókedv, a komoly pillanatok mély átérzése nem marad, nem maradhat hatás nélkül.

Berky Lili nagyszónya csodálatos belső melegségével átfűtötte a nézőteret. Asszonyi pompájának szépsége, művészetének nemes gesztusai méltán arattak nyíltszíni tapsot. Szelezky Zita finomságában olyan kedves perpatvarkodó volt, hogy nemcsak győző nevetést támasztott minden apróka mozdulatával, de a szívekbe tavaszos derűt is varázsolt tavaszos lényével. Olty Magda kedvessége nem csupán szerepe szerint hódított, valóban hódítóan kedves volt. M. Iványi Irén vidámsága, lendületes paraszt-

cseléd karikatúrája pompás alakítása ennek a kitűnő színésznőnek. P. Füzes Anna kaszírnoje pirosító kackiassággal derítette a nézőt. Jávor Pál elegáns, kedves, férfias, nemes figurát vitt a színpadra, öröm volt látni minden mozdulatát. Szabó Sándor ötletesen s jókedvvel oldotta meg feladatát. Lehotay Árpád komoly hangjai mélyen szívbemarkoltak és meghatottak mindenkit. Juhász József és Gózon Gyula az intrikus szerepekben kitűnő kabinetalakítással gazdagították sikereiket. Maklár Joltán ravasz s okos Csepecze minden szavával hangos nevetésre fakasztotta a nézőket. Táray Ferenc magyarszívű császári kapitánya belső, szívbéli fölényt sugárzott. A kis Szende Gyuri édes gyerekhangocskája a lélek rejtelmes húrjait a meghatódottságig remegtette meg. Derék és kitűnő kisszínész ő!

A népes színlapot nem sorolom tovább: mindenki, igazán mindenki jó volt!

Ujházy György

Délibáb

Oly egyszerű!

Oly egyszerű a mi ügyünk:
egy úton, egyfelé megyünk.

Felettünk bealkonyodott:
nem látunk, csak egy csillagot.

Milyen sötét az éjszaka:
az a boldogság csillaga.

Oh, nézd, mi fényesen ragyog:
nyújtsd ki a kezéd: itt vagyok!

SZEGEDI ISTVÁN

Álomlovag

GYÁRTÁSI HIBA NÉLKÜL

Írta: BALASSA EMIL

Ne vegye rossznéven az őszinteséget, asszonyom, de még mindig, változatlanul régi meggyőződésöm, hogy ha tudni akarom, milyen egy asszony, akkor jól megnézem azt a férfit, aki mellette ül. Elismerem, hogy ez önöknek, hölgyeknek nem mindig kellemes. Néha viszont egyenesen főnyereményszámba megy. De akár így van, akár úgy, mégis csak a legbiztosabb értékmérő. A bankár értékét se a két szeméről, vagy a ruhája szabásáról vizsgáztatják a hozzáértők, hanem megnézik a folyószámláját, mennyi van rajta. A nő belső értékét is — szerintem — kár vizsgáztatni. Még beszélgetni is alig kell vele. Csak a mellette ülő férfit kell jól megnézni, értékes-e vagy felpuffadt üresség? Főlényeskedő hazug-e, vagy szerényen őszinte? Nagyszájúan műveletlen, vagy hallgatagon kultúrált? És ebből pontosan megmérhetjük az asszonyt, aki ezer közül éppen ezt a férfit választotta magának.

Hogy miért mondom ezt, asszonyom? Azért, mert most véletlenül három fénykép fekszik előttem, három híres férfi arcképe. Filmszínészek. Kérem asszonyom, ne mosolyogjon olyan gúnyosan. Igenis, filmszínészek. És ön hiába mosolyog gúnyosan, nem képes elvitatni azt a tényt, hogy a férfi-ideál megmérése szempontjából a világhíró filmszínész sokkal igazibb súlymérték, mint a nagyszerű tudós vagy a szenzációs agyú diplomata. A filmszínész: a szériatípus. A tömegideál. A gyárilag előállított álomlovag, gyártási hiba nélkül. És ha New-Yorktól Tokióig és Szibériától Buenos-Ayresig minden mozilátogató hölgy szívdobogva nézi őt a vásznon, akkor igenis őt kell megmérni, ő az illetékes, ha arról van szó, hogy a nők milliói álmaikban kit választanak maguk mellett ülő férfiak. Három arckép.

Az elsőn Psylander. Valdemar Psylander, a dán moziszínész, akit ön, asszonyom, alig ismerhet, mert amikor a némafilmek idején ez az úr volt a női szívek királya, akkor ön még igen kicsi gyerek lehetett, talán még iskolába se járt.

A második már jobb ismerőse: Rodolpho Valentino. Úgy-e még erősen emlékszik rá?

Talán önnek, asszonyom, is könnyes lett a szeme, amikor évekkal ezelőtt olvasta a hollywoodi táviratot, hogy Valentino meghalt.

És a harmadik? Robert Taylor. Akár be se mutassam, hiszen minden héten látja a moziban.

És elnézegetem őket és elképzelem az asszonyt, nem egy asszonyt, hanem a világ sokmillió asszonyát, akiknek mindegyike mellett valamikor egy-egy Psylander-imitáció volt. Aztán később valamennyiök mellett egy-egy ál-Valentino. És ma ott ül mindegyik oldalán képzeletben egy kis Robert Taylor. Hogy pedig holnap ki fog ülni? Azt is sejtene lehet a hollywoodi filmesek buzgó jelentéseiből. A jövő sztárjelöltje egy ábrándos szemű ifjú, lágy és romantikus, minese-nek kisportolt izmai, inkább olyan, mintha egy mult századbeli ifjú libegne elénk, a szívében Schubert-dalok muzsikálnak, csak a ruhája mai szabású.

Látja kérem, milyen különösek maguk, asszonyok. Mert ezek az arcképek, amelyek előttem fekszenek, nem a férfiakat mutatják meg huszonöt évre visszafelé, hanem az asszonyokat. A világ minden asszony-szívének tükörképei ezek a férfiarckok. Lehetetlen elfelejteni azt az izgalmat, amely feltüzesedett a nézőtérén, amikor a feldúlt Psylander revolverrel rontott be Asta Nil-sen asszony szobájába, de a monokli akkor se esett le a szeméről, úgy tudott féltékeny lenni, mint senki más és olyan férfias volt, hogy aki nem hasonlított hozzá, az nem is volt igazi férfi. Aztán évek múltak és egyszerre mi történt? Minden asszony mellett képzeletben egy lágyarcú ifjú ült, forróvérű és halálosan szerelmes: Valentino. Egészen más volt, mint Psylander. Aztán az is elmúlt. És ma, ha jól körülnézek, mintha csupa Robert Taylor ülne a bárók kis asztalkáinál (vagy mondhatnám Gary Cooper vagy Eddy Nelson a nevük, majdnem mindegy, hiszen csak egy férfitípust takarnak ők), valami fegyelmezett hűvösség ül az arcukon, a válluk széles, a nőhöz lehetőleg keveset beszélnek és azt kell hinnem, hogy a bár aj-

raja előtt ott áll a repülőgépjük, amelyen éjjeltájban hazakísérik a nőt, de akkor is egész úton legfeljebb egy szűkszavú mondatot beszélnek hozzá. Ők azok, akik minél halálósabban, annál szótlanabban szerelmesei. És az arcukon egyetlen izom se rándul meg.

Holnap pedig? Ahogyan a jelek mutatják, ismét a romantikus ifjú bontakozik ki az ismeretlenség ködéből. Már itt van, nagyon közel, csak még nem érkezett ide.

Negyedszázad óta, asszonyom, így változtak át önök, amíg Psylandertől Valentinón keresztül eljutottak a Taylor-típusig és nem sokára elérkeznek az újabb ideálhoz. Ezekről a gyárilag előállított álomlovagokról, akik képzeletben ott ülnek maguk mellett, meg lehetne rajzolni a világ minden asszony-

szívének láztábláját, izlését, divatját, dolkodását, hogyan változik az évek során, hogyan alakul, mi az, amiért tegnap előtt rajongott és milyen az, amiért holnap fog epekedni.

Asszonyom, önök talán nem is tudják, hogy ezek a férfiak, akiknek egy-egy imitált példánya ül maguk mellett az asztalnál, majdnem történelmi típusok abban a könyvben, amely az utolsó negyedszázad asszony-szívéről fog szólni. Igaz ugyan, hogy a valóságban az önök mellett ülő férfira nem mindig illik a vignetta, hogy „gyártási hiba nélkül”. Dehát tudjuk, az élet csupa megalakulásból áll. Álomlovag mindig csak egy van. És az asszony milliőknak meg kell elégedniük azokkal, akik lehetőleg hasonlítanak hozzájuk.

Szilveszter reggelén Londonban

Délibáb

arsay Fer-
 Béláné fő-
 fogónő, Köz-
 rir Sándorné
 családvédelmi
 pártfogónő és Fő-
 nyes Magdolna
 rendőrségi párt-
 fogónő
 (Schöffler felv.)

MEGNYILT AZ ELSŐ HÁZASSÁGI TANÁCSADÓ INTÉZET

Ünnepélyesen avatták fel Budapest leg-
 újabb intézményét, a: Házassági Tanács-
 adó Intézetet.

Tudjuk, hogy már hosszú-hosszú eszten-
 tőlük óta milyen sokféle irányban, milyen
 reményekkel és áldásosan működik a Magyar
 Családvédelmi Szövetség. Alapszabályai
 között szerepelt többek között egy házassá-
 gi tanácsadó felállításának a terve is.
 Most, hogy a terv, a gondolat valóra
 vált, a Házassági Tanácsadó Intézetet a
 Magyar Családvédelmi Szövetség egyik
 fontos szerve lett. Már az első napokban
 olyan nagy érdeklődés mutatkozott, hogy
 sőt már egy intézet bizonyára nem győzi
 majd a tanácsra szorulókat kielégíteni s
 ezért máris több fővárosi és vidéki fiók-
 intézetek a felállítását határozta el a
 szövetség.

A Házassági Tanácsadó Intézet benső-
 res megnyitó ünnepségén előkelő közön-
 jelent meg, köztük József Ferenc kirá-
 herceg hitvesével, Anna királyné herceg-
 vel.

A megnyitó beszédet a szövetség orszá-
 gos elnöke, dr. Hódossy Gedeon miniszteri
 tanácsos mondta. Aztán őfelsége József
 Ferenc főherceg emlékezett meg a szövet-
 ség eddigi egyszerű működéséről, majd a
 Házassági Tanácsadó Intézet feladatairól
 beszélt.

A Magyar Családvédelmi Szövetség
 üllőiúti székházában kapott helyet a Házassá-
 gi Tanácsadó Intézet is. A Magyar Csa-
 ládvédelmi Szövetség ügyvezető igazgatója,
 dr. Doros Gábor egyetemi magántanár
 kalauzol bennünket végig a termékeny
 Mindenütt hófehér bútorok, tejuvegekő-
 árado szikrázó világosság... s valam-
 végtelenül jóleső, derűs nyugalom üli meg
 a levegőt.

Lelki, jogi és egészségügyi kérdésekben
 szolgál tanácsal és szakszerű felvilágosítá-
 tással a Házassági Tanácsadó Intézet tel-
 jesen díjtalanul.

Doros tanár úr megilletődve beszél a
 megnyitó ünnepélynek arról a megható
 perceiről, amikor az új intézmény munka-

Délihal

társai, tisztviselői kara hivatásukra fel-
sküldték. Munkájuk mélyeséges titoktar-
tásra kötelezi őket, hiszen a tanácsot kérők
lelki, családi stb. — legszemélyesebb
problémáikat tárják fel előttük.

Az egészségügyi tanácsadást dr Bakonyi
István főorvos látja el; a jogi tanácsadást
dr Ujlaky Géza főügyész. Lelki vonatko-
zású kérdésekkel pedig a Házassági
Tanácsadó Intézet főpártfogónőjéhez for-
dulnak, dr Kassay Farkas Béláné méltósá-
gos asszonyhoz. Az intézet többi párt-
fogónói: Fényes Magdolna, Wágner An-
tálné, Kozmir Sándorné is ugyancsak hiva-
tott és önteláldozó munkatársak.

Az egyik teremben falra függesztett táb-
lázat sorolja fel, hogy milyen kérdésekkel
foglalkozik a Házassági Tanácsadó Inté-
zet. Helyszüke miatt, sajnos, nem sorol-
hatjuk fel mindazt a sokféle irányú és
döntő fontosságú problémát, amelyeknek a
megoldásán az intézet fáradozik; így csu-
pán néhány olyan dologra kell szorítkoz-

nunk, amelyek szorosan a házassáetre-
vonatkozó tanácsadás körébe tartoznak. Ilyen
például: A házassági jog ismerete... Al-
kalmazkodás a házasságban... Szeretet-
fenntartás... Rossz szokások gyógyítása...
Meg nem értett férj... Meg nem értett
feleség... stb.

— Már az első napokban igen sokan
fordultak hozzánk nők is, férfiak is —
mondja Doros professzor. — Eleinte, szinte
kivétel nélkül mindenki elfogult, kisebb-
nagyobb zavarral küzd. Melegen, lelke-
sen cseng a hangja. De pillanatok alatt
ráeszmél, hogy az intézet munkatársai a
legnagyobb szeretettel és segíteni akarással
foglalkoznak vele.

*

Alkalmunk volt megfigyelni néhány
lányt és asszonyt, akik gondjaikat a Há-
zassági Tanácsadó Intézet elé vitték. Szó-
morúan, csüggedten jöttek... s mind-
annyian derűs és bizakodó mosollyal tá-
voztak.

A bridszkirály klubjeel. Ely Culbertson, a világ leghíresebb bridszjátékosa egy próbapartinál
felesége lapját figyeli. Érdekes, hogy Culbertson már elvált feleségétől, de a bridszjáték
in továbbra is partnerek maradtak, sőt együtt védik a kontrakt bridsz világhírnökség

Delibáb

hogya a „Fehér hattyú” című operett, amelyet tudvalevőleg annyiszor kellett elhalasztani, valóban megérte a sokszoros elhalasztást, mert hiszen a publikum tetszésével találkozott. Kiderült, hogy az elhalasztásnak egyik oka éppen az a nagy felkészültség volt, amellyel a darab rendelkezik. Rengeteg díszletváltás, roppant sok tánc és sok ruha. Ezeket mégis csak hosszú ideig kellett előkészíteni.

Honthy Hanna tizenkétszer öltözik a darabban.

El lehet képzelni, milyen fáradtságos dolog ez. És többször úgynevezett gyorsöltözése is van, amikor valósággal rádobálják a ruhát. A görlok tízszer öltöznek és tíz különböző táncot lejtnek. Amellett a görlok öltözője a második emeleten van. Tehát alapos rohanást végeznek minden számuk után. Még egy érdekes intimitást mesélhetünk a darabról. Az a két táncos, aki a primadonnát emelgeti a levegőbe és többször átviszi a színpadon, igen sok próbát tartott ezekből az emelésekből a primadonnához hasonló súlyú görlel. Erre azért volt szükség, mert meg akarták

kímélni a primadonnát ettől a fáradtságtól és azonkívül egy személyt emelgetni és ide-odavinni graciőzen, ehhez mindenestre gyakorlat kell. A publikumnak semmiesetre sem szabad látni, hogy a két táncos, aki a primadonnát emelgeti — erőlködik.

Ime ezek azok a dolgok, amelyekről a

Cecília Colledge, a világhírű műkorcsolyázónő nyerte az idei angol bajnoki serleget (Keleti fel.)

ság-
etni
den-
nak
két

öl a

edg,
mü-
övü
idei
noki
teu.)

A párizsi Folies-Bergère szereplői az öltözőben állítottak karácsonyfát

lapok nem számolnak be, akkor amikor egy operétról írnak, pedig a jelentebb említettek igen fontos tényezői lehetnek egy sikernek.

— A tények lerögzítése után pletykáljon egy kicsit.

— Roppanat kedves eset történt a Vig-színházban. „Az öregek és fiatalok” című színdarabban van egy jelenet, amelynek során Sitkey Irén beleharap egy tortába. A tortát aztán Beleznay Margit kiviszi a színpalack mögé. Ott rögtön akad gazdája a tortának, mert őket csak el tudja kapni a tortát,

rögtön meg is eszi. Már valóságos versengés folyik, hogy ki álljon ott a színpalack mögött, amikor Beleznay kiviszi a tortát... Hiszen az illető, aki ott áll, mingyárt egy pompás tortához jut. Persze legtöbbször az ügyelőnek jut a szerencse, már csak pozíciójánál fogva is. A multkoriban érdekes eset történt. Beleznay elhatározta, hogy megréfálja Sitkey Irént és kininnel kente be a tortát, mielőtt a színpadra vitték.

El lehet képzelni, hogy milyen arcot csinált a kitűnő Sitkey

Déliláb

A londoni vak
gyermek ott-
hona javára
jótékony célú
előadást rendez-
tek, amelyen a
legelőkelőbb
angol gyermekek
léptek fel. Az elő-
adás két leg-
nagyobb sikerű
szereplője
(M. F. I. felv.)

**Irén, amikor beleharapott a
kininnel telesztört tortába.**

De a mulatság csak fokozódott, amikor a
talentumos Beleznay aztán kivitte a
tortát, ahol ezúttal löbben vártak erre.

Bizony nagyon keserű íze volt a tortá-
nak ezen az estén.

Viszont azok a színészek, akik már
előre be voltak avatva a tréfába, igen jól
mulattak.

— Folytassa a pletykálkodást.

— Folytatom és pedig egy ehhez ha-
sonló dologgal. A Royal Színház újdon-
ságában van egy jelenet, amikor Latabár

Kálmán tálcán egy gyertyával tele-
tűzdelt tortát hoz be a színpadra. Külön-
böző mókás jelenetek során.

**Latabár a közönség szemelát-
tára megeszi a gyertyákat.**

Fel kell világosítanunk a naggyéremű
publikumot. Nincs szó valami bűvészm-
utatványról. A gyertyák egyszerűen
cukorból vannak, így tehát a mulatságos
Latabárnak nem olyan nehéz azokat el-
fogyasztani.

— Most már azonban tényleg térjen át
valami más témára.

— A Belvárosi Színházban felújít-

A kaliforniai strandon nagy divat a koresolyázás. Természetesen nem jégen, hanem külön erre a célra készített esőszős talajon

tották most Éri-Halász Imre „Meddig fogsz szeretni” című vígjátékát. A vígjátékból most zenés darab lett s a fő női szerepet, amit akkor Titkos Ilona játszott most Mezey Mária alakítja. Érdekes, hogy

Mezey Máriának első főszerepe vidéken éppen a „Meddig fogsz szeretni” című vígjátékban volt.

És még érdekesebb, hogy a másik női főszerepet vidéken akkor is Komár Juliska játszotta, aki most ezt a szerepet játssza a szindarab zenés változatában.

— Bejejezésül?!

— Mindig szép és megható valami, ha egy kivételes pályafutásnak lehetünk

tanúi. A színművészet nehéz pálya, ezt mindenki tudja. A színművészet nem foglalkozás, hanem hivatás. Sok minden kell ahhoz, hogy valaki érvényesüljön. Elsősorban természetesen tehetség. De ezen kívül sok minden kell még ahhoz, hogy valaki százszázalékosan érvényesüljön. Egy gyönyörű pályafutás bontakozott ki most előttünk, Kiss Ferencé. A kiváló művész rengeteget dolgozott életében, valóban megérdemelten szegődött hozzá a siker. A Nemzeti Színház örökös tagja lett. Megkapta a Korvin kitüntetést. Nemrégiben a Színművészeti Akadémia igazgatói szobájába ültették és most legutóbb a pályatársak bizalmából ő lett a Színészkamara elnöke. Gyönyörű pályafutás.

Nagy sikerrel mutatták be Szegeden Sally Géza, a kitűnő zeneszerző és Inlezky László, az ismert szövegíró „Ezredes kislasszony” című operettjét (Liebmann foto)

Délibáb

Anna házasságot közvetít

Írta: NAGY LAJOS

Az asztal izlésesen volt megterítve az oszonnához. Az ezüst fénylett, a porcellánok csillogtak. Odakünn a konyhán már darálták a kávé, tejszín hült a jégen. Virág, sütemény, gyümölcs, minden rendben. Anna asszony még egyszer szemlét tart az asztalon és megkönnyebbülten sóhajt:

— Nem ültetem őket egymás mellé — közli azután tervét Tamással, a férjével. — Nagyon is feltűnő lenne. Tudod, Amálka olyan érzékeny lélek. Csak hadd közeledjenek egymáshoz apránként.

Tamás dörög:

— Ugyan, mire való ez a komédia?

— Jó, jó. Nem érdekel a véleményed, kedvesem. Ha rajtad múlna, Amálka örökké lány maradna. Vénlány lenne belőle. Igaz, hogy a te nővéred. Más férfi hálás lenne azért az önzetlen buzgalomért, amellyel férjhez adni igyekszem azt a lányt.

— Hm!

— Ne hümmögi, kérlek. Neked semmi hümmögni való nincs. Joggal csak én hümmöghetnék. Két óra hosszáig kevertem a tortákat ma délelőtt. Nem érzem a csuklóm.

— Képzeld, hogy Ilonkát, a legkedvesebb barátodé. Akkor mingyárt érezni fogod. Akkor... fájni fog a csuklód.

Tamás nevet. Anna laposakat pislant az urára:

— Humorodnál vagy. De... adtál egy jó ötletet, Ilonkát ültetem Gábor mellé.

— Ilonkát?... Szegény Gábor. Hiszen Ilonka annyit beszél, hogy más szóhoz sem jut tőle az asztalnál.

— Éppen azért. Ilonka szelessége mellett jobban érvényesül majd az Amálka halk finomsága. Ilonka majd beszél, beszél és annyit fecseg majd össze, hogy a szóáradat elől egész biztosan Amálkához menekül majd a... Miért nem felelsz?

— Mire kellene felelnem? Nem kérdeztél semmit.

— Egy figyelmes férfi nemcsak akkor felel, ha kérdezik.

Anna most megint sóhajt, de most elégedetlensége jeléül.

Tamás hallgat. Anna kissé ingerültté váhik. — Bosszantani akarsz? Felej már! Jó lesz, ahogy elgondoltam?

— Hogyne. Nagyszerű lesz. Értesz te mindenhez, rendezéshez, házasságközvetítéshez, szervírozáshoz. Én ugyanazt gondoltam, mint te. Csak az ötlet oly szellemes, hogy nem mertem előtted kitalálni.

— Nem gúnyolódsz, te Tamás?

Tamás legyint:

— Ugyan már, te örök gyanakvó! Az ötlet, ismétlem, kitűnő. Férjhez akarod adni Amálkát Gáborhoz. Amálka csinos, de nem túlságosan. Művelt, de oly zárkózott, mintha a műveltségét is titkolni akarná. Ilonka meg szép, nagyon is szép. Még hozzá műveletlen is, de annyit beszél, mintha ezt fitogtatná. Bizonyos, hogy Gábornak Ilonka fog majd tetszeni, tehát valószínű, hogy Amálkát veszi el feleségül. Ez csak logikus. Én magam sem cselekedtem volna másképp.

— Hogy te milyen okos vagy — mondja Anna asszony és siet felöltözni.

Tamás nem tudhatja, hogy ez elismerés volt-e, vagy megrovás.

Este háromnegyed nyolckor Ilonka felkiált: — Teremtőm, nekem jegyem van a színházba. Már át sem öltözhetek, rohannom kell. Így is elkéstem.

— Ha megengedi, elviszem kocsin — ajánkodik Gábor.

Ilonka és Gábor sietve búcsúznak a háziaktól, köztük Amálkától. Anna és Tamás kikísérik a vendégeket. Anna már az előszobában veszekedni kezd az urával:

— Na, neked aztán vannak ötleteid! Hogyan juthatott neked eszedbe olyan

ostobaság, hogy ezeket egymás mellé ültesd? És én még hallgatok rád. Hallatlan. Ez az Ilonka telebeszélte a Gábor fejét. Amálka meg úgy ült ott, mint egy kuka. Ilyet eszeljen ki valaki a saját testvére ellen. Szép kis család vagytok. Értetek aztán dolgozhat az ember. Még most sem érzem a csuklómát. Egész délelőtt kevertem a tortákat. Meg se kóstolta őket senki. Most aztán falhatunk két hétig tortát. De csak nem is falhatunk, mert a krém úgymegromlik két nap alatt bennük.

— Előre tudtam, hogy egy olyan házasságból, amit te közvetítesz, nem lesz semmi.

Anna asszony ragyogó arccal fogadja másnap délben Tamást:

— Képzeld, mi történt. Gábor telefonált. És virágot küldött. Egy kosarat nekem, egyet Amálkának. Gábor délután teszi tiszteletét.

— Hihetetlen.

— Neked igen. De én előre tudtam, hogy ez fog történni. Hisz ez egész természetes. Tudom én, hogy mit csinálók... Te! Gábor azt mondta a telefonba, hogy neki semmi sem kell. Egy szál ruhában is elveszi Amálkát. Ne is beszéljek neki vagyonról, hozományról. Neki végtelenül tetszik Amálka... és hogy még ma délután veled is akar beszélni. Mert neki a dolog sürgős, gyűlöli a huzavonát, de meg haza is kell már utaznia, mert kezdődik az őszi szántás.

Gábor hol felelt az Anna asszony kérdé-

seire, hol nem. A szeme szüntelenül az ajtón függött. Amálka elszontyolodva ült a két férfi, Tamás és Gábor közt. Hogyan mondja meg, hogy ő nem lehet a Gábor felesége. Ő nem lenne képes arra, hogy falun éljen. Ő nem akarja egyetemi tanulmányait megszakítani, és hogy... neki van már valakije. Egy csendes, hallgatóg fiatalember. Neki ez a hangos, pirosposzsgás képű, sokbeszédű Gábor nem kell. Hogy földbirtokos? Istenem, fűtül a birtokára, jókedvére, a kicsattanó piros képére.

Gábor már harmadszor nézi meg a zsebóráját:

— Miért nem jön már? Csoda kedves egy menyecske lesz a kicsi, ha máris így megvárakoztatja az embert.

— Hát maga, Gábor, kit vár? — kérdezi hirtelen elesodálkozással Anna asszony.

— Teringettét!... jai, bocsánatot kérek, kezit esókolom, Anna asszony, hát kit várnék mást, mint a menyasszonyomat.

— Amálkát?

— Csakis. A kis sógornőjét.

Anna asszony rémülten fogódzott meg az asztal szélében. Csak hebegni tudott. Tamás is megzavarodott. De a düh is elöntötte. Ejnye, micsoda fajankó ez az ember! Csak Amálka kacagott:

— Ha nem haragszik meg, kedves Gábor, Amálka én vagyok. A hölgyet, akire maga vár, Ilonkának hívják.

— Ilonka vagy Amálka, hát nem mindegy az? Elveszem én, ha Katinak keresztelték is. Csak már jöjjön.

és virágot
küldött...
(Toncz
rajza)

BESZÉLGETÉS HELTAI JENŐVEL

új darabjáról, „A versdrámáról” és néhány aktuális művészi kérdésről

Heltai Jenővel ülünk szomban az egyik művészkлуб háljában. A beszélgetés aktualitása: az új verses színjáték, amelynek befejező rimjei is elkészültek már és a darab néhány napig úgynevezett „átfésülő” munka után színpadképes állapotba kerül. Tehát a szerző beszél először a darabjáról. (A premieren ez úgyis megfordítva lesz).

— A most befejezett verses mesejátékomban az ötletét már tizenöt év óta magamban hordom. Az ezeregyéjszaka világa, levegője, annak mesealakjai töltik majd be a színpadot, hogy mesét regéljenek a felnőtteknek. Hogy miért mesét? Mert szokatlan, csodálatos dolgok történnek a játékban. Ennek kihangsúlyozása tulajdonképpen a verses forma is. A „Néma leventé”-ben csak dekoráció, kísérőzene volt a költői forma; itt már több lesz; majdnem lényeg. A címét kérdezi?... Én a „Bagdadi boszorkány”-t választottam, de amíg eljut a színpadig, talán címesere lesz.

— Hogyan van az, hogy a klasszikus színpadi szerzők óta nagyon kevés író próbálkozott a verses drámával?

— Külföldön, de különösen Franciaországban számosan akadtak verses drámaírók. Még ma is apólják a műfajt. A nagy Rostandéknak — Boris Rostandéknak — vannak e

téren a legkiemelkedőbb sikerei. A fordítás nehézsége azonban megakadályozza a külföldi népszerűséget. Verses — de különösen nemzeti zamatú és levegőjű — drámát körülmenyes dolog átfordítani, visszaadni az eredeti értékben pedig lehetetlen. A „Néma leventé”-t például az angol fordító, a rendkívüli tehetségű Wumberth Woolfe kicsit klasszikus nehézséggel ültette át. Nem volt benne a versnek a modern, játékos könnyedsége... Az átfordítás nehézségeim kívül pedig a közönségen is múlik a dolog. Hogy őszinte legyek, én a „Néma leventé”-nek nem jósoltam többet huszonöt előadásnál. Csupán a „karzatnak” írtam és saját magamnak. Sokan úgy vélekedtek, hogy a versdrámát a közönség csakis olvasva „emésztí meg”...

Heltai Jenő már a harmadik szívat „fogyasztja el” a beszélgetés közben. Közben egymásután jönnek az asztalunkhoz érdeklődők. Ismert művészberek, akik az új Heltai-darab sorsa iránt kérdőzösködnek.

A beszélgetés más témára fordul. Szóba kerül a szindarabválság. Heltai Jenő a lényegre tapintóan világítja meg ennek okát és a színpadi szerzőutánpótlás hiányát.

— A legnagyobb hiba ebben a kérdésben az, hogy a szerző nem válogathat a témákban. Mert legtöbbször amit megírni szeretne, azt nem mondhatja el. Ezer érzékenységet sértene ezzel. A mai időkben a színpad az íróknak már fél megalkuvást jelent. Azonkívül pedig a század elején a színpadi irodalom annyi újat és eredetit hozott, hogy a mai korszak belesett a fejlődés hullámvölgyébe. Habár Angliában és Amerikában egészen újszerű színpadi megoldásokkal találkozhatunk. S ha már itt tartunk, meg kell állapítanom, hogy a magyar szerzők keresettsége a színházi világpiacon erősen lecsökkent. Úgy lát-szik, amit csinálunk, azt külföldön jobban tudják, mint mi. Azonkívül nincs már meg az a szellemi szolidaritás, ami valaha. Valahogy idegenkednek a másik nemzet szellemiségétől. Mintha valami csendes, szellemi világháború dúlna a népek között...

(Derűsen):

— De hát egészen belemerültünk és eltérünk a tárgytól. (Órára pillant.) Nyolc óra van, letelt a „szórakozási kimenőm.” Egész nap dolgozom a darabon. Megyek, mert vannak a mesealakjaim.

És Heltai Jenő jellegzetesen lassú mozdulataival (két kezét a hátán összefonja) elindul a ruhatár felé, hogy visszatérjen otthonába — a „Bagdadi boszorkány” mesealakjai közé...

(S.-a.)

Heltai Jenő

Álláspont

íta Torday Sándor

Vonaton történt. A folyosón egy kockáskabátos férfi cigaretázott, amikor egy másik férfi felszállt. Egy pillanatig meglepetten néztek, azután örömmel üdvözölték egymást. Iskolatársak voltak, évek óta nem látták egymást és most a véletlen megint összehozta őket. A férfi gyorsan visszasietett a lépcsőhöz, felsegítette feleségét és kutyáját. Az asszony, csinos, fekete, de jelentéktelen külsejű nő, kedvesen odaköszönt és kutyájával együtt belépett a fülkébe. Szerencsére nem utaztak sokan, kényelmesen elhelyezkedtek és a két jóbarát éppen belekezdett volna a régi emlékek felelevenítésébe, ha a kutya nem dörgölődik a férfi lábaihoz. Az asszony feszült érdeklődéssel figyelte, hogy viselkedik a kutya és miképpen fogadja a férfi a kutya hízelkedését. A férfi megsimogatta az állatot és megkockázta egy megjegyzést: kedves jószág. Az asszony mosolygott és megemlégtette, hogy nem mindenkihez ilyen kedves, mert például a levélhordót mindig megugatja. Különben sem szereti az olyan embereket, akik számlát hoznak és elmesélt egy vidám esetet, amikor Biri — ez volt a kutya neve — egy fiatalembernek, aki a fűszerszámlát hozta, valósággal leráncigálta a nadrágját. De mindez semmi, mondta a férj, akinek eszébe jutott az a híres eset, amikor Biri nem volt hajlandó egy falatot sem enni, de vajjon miért? Erre a kockáskabátos sem tudott válaszolni. Egész egyszerűen azért — és ekkor diadalmasan a feleségére nézett, aki egy fejbillentéssel igazolta, hogy ez a tiszta valóság és nem kutyatulajdonosi túlzás, — mert előzőleg titokban a konyhában már megebédelt.

Nagyokat nevettek Biri leleményességén és a kutya, mint aki megérezte, hogy órála beszélnek, hízelegve dörgölődött hol az egyikhez, hol a másikhoz. Azután szó került Biri táplálkozására. A rendes adag hús és rizskásán kívül néha vesznek neki májat. Bolondul a májért és úgy falja a csokoládét, hogy az ember fél, hogy végül elrontja a gyomrát. Egyszer beteg is volt Biri. Borzasztó napok voltak ezek. Otthon tartották, mert legalább mindig közelében lehettek, szegénykének olyan forró volt a teste, hogy borzasztó. Már a legrosszabbtól tartottak, amikor beállt a krízis és Biri talpraállt.

Ilyen kellemes tereferéléssel telt el az idő és mikor a végállomáshoz közeledtek, ekkor a kockáskabátos hirtelen régi iskolatársához fordult: te hogy élsz, kedves barátom? Mit csinálsz mindig?

A kockáskabátos időközben újra rágyújtott egy cigarettára és most éppen azzal foglalatzkodott, hogy bőröndjét leemelte. A vonat befutott az állomásra és még csak annyi ideje maradt, hogy szájából kivegye a cigarettát. — Egy fiam van, aki második gimnáziumba jár, a kisleányom elemista. Feleségem kedves, szép asszony és eddig mindig csak azon veszekedtünk, hogy én kutyát is akartam tartani, ő meg nem. Ezután már ezen sem civakodunk: neki volt igazja, nem tartunk kutyát — ennyit mondott, megbillentette kalapját és boldog mosollyal az ajkán leszállt.

A nosztalgia

* FRIZURA *

Írta: PETRÓCZY KATALIN

Minek is nevezhetnők a legeslegújabb frizurát, a fejtetőre fésült soppot, kontyot loknikat, mint nosztalgianak, régi mivoltunk után, akik voltunk valamikor.

A mai fiatalok természetesen csak a mama fényképéről, vagy régi divatképekről ismerik ezt a frizurát és valljuk be, meglehetősen csunyanak találták, de csak addig, míg most újra divatba nem jött. Én magam még hordtam ezt a frizurát, le is vagyok fotografálva így tizenyolc éves koromban és valahányszor kezembe került ez a kép, mindig sajnálkoztam, hogy ilyen öreges és izléstelen frizurában fényképeztettem le magamat.

Mert divat ide vagy oda, be kell vallanunk, hogy ez a frizura öregít, és távolról sem fiatalos, se nem előnyös. Egészen a mai napig nyakbogyűrűző fürtöket viseltek még a nagymamák is és ez oly kislányosan hatott, hogy mindenkinek levett a válláról vagy tíz évet. Egyes konzervatív öregasszonyok ugyan ragaszkodtak még a tornyos frizurához, de ezek úgy hatottak, mint özönvizelőtti figurák.

Azt is jól tudjuk, hogy a színházban, vagy filmben, ha komikus vénkisasszonyt akartak ábrázolni, az bizonyos, hogy mindig a fejbübiján hordta a kontyát, elől soppot és fürtöket viselt. Például éppen a napokban láttam Vaszary Piroskát egy filmben, egy komikus vénlány szerepében ilyen frizurával. Amint a színre lépett, már derültséget keltett, holott a frizuráján kívül első pillanatra nem is volt más komikus rajta, de ez már egymaga is jelezte, hogy ime ez a hölgy a komikumot képviseli a darabban. A filmet kismoziban láttam, tehát nem most került ki a kemencéből, mert a legeslegújabb filmben már a drámai hősnő viseli ezt a frizurát. De hogyan fog fésülni a komika? Valószínűleg nyakbalógó fürtöket fog viselni, hiszen magától értetődő, hogy ami nem divatos már, az egyúttal komikus is.

Első ízben a múlt év tavaszán láttam ezt a frizurát Párizsban. A Café la Dome előtt ültünk és nézegettük az előttünk hullámozó sétálókat. Ekkor belépett egy magas, karsú, szőke nő, elegánsan öltözve, de kalap nélkül. A hamvasszőke haja tarkója fölött magasra volt fésülve egészen simán, a homloka fölött sopp és mögötte kis lapos konty.

Általános feltűnést keltett síma fejével, annyira kitért az ondulált fejek közül, hogy férfiak és nők egyaránt megbámulták.

— Mi ez, új divat? — kérdezték egymástól a nők, de csakhamar megnyugtatták magukat:

— Ugyan, ez lehetetlen. Egy extravagáns nő hóbortja, semmi más.

A nő nagyon szép volt és jól állt neki a régies frizura, mindenestre lényegesen elütött a többiektől.

Azután nem is gondoltam rá többé, míg nem egyszerre, mint derült égből a villám, nálunk is lecsapott.

A fodrászműhelyekben most nagy az izgalom. Minden nő az új frizurát próbálgatja, igyekszik megtalálni, hogy melyik változata áll kevésbé rosszul az arcához. Eleinte természetesen szörnyen idegenszerű, de mit jelent ez? Csupán annyit, hogy új pikantiát kölcsönöz viselőjének és a tegnapi nőből új egyéniséget formál. És ki ne akarna új lenni? Az ember végül is megünne saját arcát, új keretbe kell beállítani a régi képet és ami új, az már maga is izgató és titokzatos.

Vannak konzervatív hajlamú nők, akik még ellentállnak a kísértésnek, de már nem sokáig. Majd jön a barátnő új, izgalmas átalakulásával, majd jön a fodrász, aki mint esábitó kígyó öngyásga füleibe fuvolázza:

— De nagyságos asszonyom, csak nem akar elmaradni a divattól? Hogy nem áll jól? Ugyan, kezeit csókolom, majd kipróbáljuk!

És kezdődik a mester szobrászmunkája, amely néhány óra alatt új nőt gyúr a régiéből, annyira újat, hogy a saját férje sem ismeri meg, mikor új frizurájában hazasompolyog. Mert az első nap bizony sompolyog. Szeretné kendő alá rejtetni fejét, annyira furcsa, de mit nem lehet megszokni? És végül mindenki nagyon meg van elégedve az átalakulással. A férj örül, mert felesége olyan, mintha kicserélték volna — és ő a cserére már régen vágyakozott titokban, — a nő örül, mert ezzel is fiatalodott, a kalaposnő örül, mert ehhez a frizurához teljesen új kalapok kellene, de legjobban örül a fodrász, mert ezt a művészi építményt senki sem tudja egyedül megcsinálni.

És hódít az új divat, mint minden, ami új, míg le nem dönti trónusáról a legeslegújabb, ami holnapután fog még megszületni, talán egy még régibb korszak utáni nosztalgiból.

Újje - A JÉGEN NAGYSZERŰ!..

Irla: AMBRÓZI PÁL

„Meghalt a fehérsport — éljen a fehérsport!” — kiáltanak vidáman a pesti sportrajongók, amikor úgy ősz végén nyirkossá válik a teniszpályákon a talaj, csipőslédéggé a levegő s ütőjükön elszakad az utolsó szálfűr is... majd fogják magukat és az egész tennisz „rúsztungot” a szekrény fenekére, az ütőt pedig a tetejére vágva: lázas nyomozást indítanak a tavasszal hasonló elbánásban részesített korcsolya és tartozékai holléte iránt. Ezen művelet rendszerint egy-két napot vesz igénybe, mivel augusztusban költözködés is volt és Julis, a család derék tramlíja, csupa jóindulatból Isten tudja hová rámolta el szegény jégparipáinkat... Végre kétnapi kitartó kutatás és a lakás fenekestől való felforgatása után a zongora belsejéből előkerülnek a hosszú elhagyatottságukban bordószínűvé rozsdásodott korcsolyák, mire harsány diadalüvöltés után rohanás velük a mikkeleztetőhöz, hogy szombatra, mikor a jég „nyit” — teljes pompában lehessen megjelenni a „premieren”...

Aztán túl vagyunk ezen is, és járunk-járdogálunk a jégre, esténként nagyszerűen trenirozunk is, de valahogyan ez még nem az igazi: még nincsen igazi hangulat... nincsen sava-borsa a dolognak... Am december közepetáján egyszerre csak éleshideggé válik a levegő, a napok erősen rövidülnek és egy este, mikor korcsolyával a karunkon baktatunk hazafelé, hirtelen hópolyhek kezdenek szállingózni az égből!... Eleinte lassan, halkán, félnéken, majd egyre bátrabban és sürűbben esik és mire kiérünk a tóhoz, már fehér világ fogad — megjött a Télapó!... És vele együtt az eddig hiába keresett igazi jég-hangulat is: a zene vidámabban szól, az arcok jobban kipirulnak, a szemek lázasabban csillognak és a párok szorosabban egymáshoz simulva suhannak körbe az édes bécsi valcer hullámain... Most már valóban itt a szezon, most már igazán megkezdődik az

élet a pesti jégen. Belül, a kör közepén karesüttestű jéggörők és boyok gyakorolják szorgalmasan a műkorcsolyázás magasabbrendű művészetét, a hokkipálya felől ütemes „Hajrá Fradi!” hangorkán hallatszik és reggelenként, a hajnali ködben, titokzatos fekete árnyak róják a köröket végeláthatatlan egymásutánban: a gyorskorcsolyázók. Ők a jég

Réty Éva, a fiatal műkorcsolyázógárda egyik letehetségesebb tagja

(Pobuda felv.)

Délibáb

titokzatos lovagjai: alig látja őket a nagyközönség, rendszerint kora reggel, csendben, feltűnés nélkül gyakorolnak és ahogyan testheztapadó, fekete selyemtrikóban, hátul, a a testük mögött összekulcsolt karral, messze előredőlve villámgyorsan és némán suhannak tova a tükörsima jégen — valóban sokkal inkább hasonlítanak H. G. Wells félelmetes „leműr”-jeihez, a jövő századok földalatti élő gépembereihez, mint napjaink kicsit vidám, kicsit bohém, kicsit cinikus és tipikusan pesti sportemberéhez...

A korecsolyázók futballrajongó része azonban legnagyobb érdeklődéssel és türelmetlenséggel a korongidény megindulását várja, mert a „téli-futballban” maradék nélkül, sőt felfokozva megtalálja mindenki a sok izgalmat és küzdelmet, amelyet tavasztól késő őszig a futballpályák tribünjeim élvezett. Először is a legtöbb korongmérkőzésen hallatlanul nagy és gyors iram van: a korong villámgyorsan cikázik ide-oda egyik kaputól a másikig, a csatárok szinte repülni látszanak a pályán és ugyanúgy zúgnak a lövések a kapura, mint a „rendes” futballban... ugyanolyan hajmeresztő kavarodások adódnak a háló előtt, sőt: ugyanolyan kapusbravurok, vagy „potyagólok” is... De az igazi vérbeli futballdrukker — és máma ki nem az? — nem ennek örül a jégen, á dehogy!... Ő annak örül, hogy a világ semmiféle futballmérkőzésén nem lehet olyan „kiadós”, hamisítatlan „csontzenét” látni, mint egy-egy korongbajnoki meccsen! Pláne, ha bajnokit játszanak... Ilyenkor a klubszínekért való harcban és a közönség „Tempó Fradi!”

vagy „Tempó Buda!” stb. kiáltásaitól sérkentve, fokozott hévvel kergetik a kis gumikorongot a játékosok és a nagy lendületben csakhamar kicsúszik egy-két jófajta „csinn”... Amire jön az „egyenlítés” vagy legalább is a „törlesztés” és csakhamar olyan bikaviadal támad a jégen, hogy a közönség vérmezeiből része kéjesen csettintve mondogatja egymásnak: „Ez — igen, öregem!... Ez aztán az igazi sport!... Itt van küzdelem!”

De szerencsére a játékosok nagyszerűen ki vannak bandázsírozva, — vélnéd: csupa izomkolosszus és másfélmászás gladiátor korongozik manapság, ám ha véletlenül betévedsz a fürdőszobába, mikor a csapatok meccs után zuhanyoznak, rút szibaritavázakat találsz csupán... — szóval egyrészt jól ki vannak tömve, másrészt a hatalmas és vérfagyasztónak látszó esések ereje elyész a többméteres csúszásokban és így, csak a legkritkább esetekben történik komolyabb sérülés. Ennélfogva a hátvédok az „Elkaszálták már a rétet...” című népdal dallamára, vígan „kaszálják” hosszú ütőkkel a kapujuk felé merészkedő csatárokat, ami hallatlanul tetszik a közönségnek, amely máris szívébe zárta a ligeti pálya krekkeit. Dr Csák, Miklós, Róna, Gosztonyi, Barcza, Jeney, Hárta, Szamosi, Blazsejovszky, Gergelytestvérek stb. stb. nevei népszerűségben máris vetekszenek a leghíresebb futballsztóárokkal, sőt nem egyszer hallani olyan megjegyzéseket, hogy „Hü, barátom: ha a Sárosi Gyurka ilyen gyors lenne, mint ez a Miklós!...” — ami, úgyebár, már a legnagyobbbiókú elismerés jele...

Vidám élet a jégen

(Pobuda felv.)

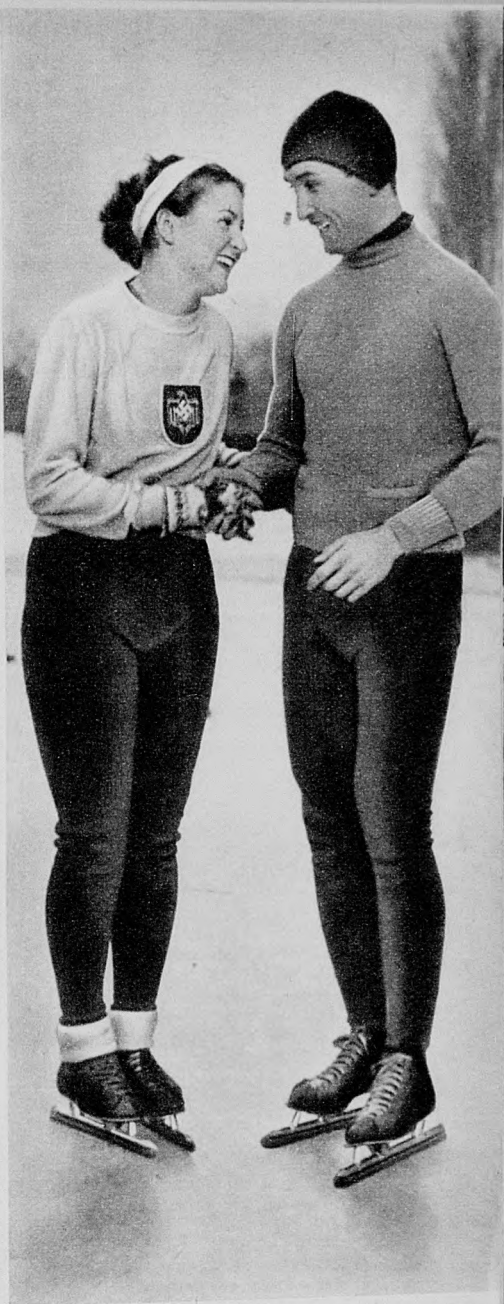
**Ruth Hiller berlini gyorskörösolyabajnoknó
gratulál Bácskay Lászlónak egyik győzelme
után (M. F. I. felv.)**

Sajnos, Magyarországon még csak egy műjégpálya van és így mindössze három csapatunk — a BKE, BBTE, FTC — üzleti rendes trenirozási lehetőségekkel a jégkorongjátékot, ami által elég nagy hátrányban vagyunk a nyugati nemzetekkel szemben, ahol ez a sportág, az utóbbi években hallatlan fejlődésnek indult. A német, holland, belga, francia és angol nagyvárosokban egyre-másra épülnek a szebbnél-szebb jégpaloták, ahol egész éven keresztül folyik a jégkorongozás... Egy-egy ilyen álomszerűen szép jégparadicsomban egészen raffinált élvezetek találhatók: lent a földszinten folyik az izgalmas meccs, mondjuk a „Kanadai Fény- és Füstzabálók S. C.” és a „Londoni Vörös Tigrisek A. C.” között (hogy miért van a külföldi korongcsapatoknak ilyen fantasztikus neveik, csak a jó Isten tudja!) és a közönség irakkban és estélyi ruhában ül a jól-fűtött tribünökön és cocktailt szopogatva nézi a küzdelmet. Mikor megunják a nézést, egyszerűen felállnak és felmennek az emeletre, ahol pazar fényben úszó táncterem van és a finom dzsessz hangjaira táncolnak egy tangót vagy egy foxtrotot... Esetleg benéznek a kártyaszobába és lejátszanak egy osztás bridzset vagy pókert, majd, mint akik dolgukat jól végezték; visszasétálnak a földszintre, ahol a „Kanadai Füstzabálók stb. stb.” centere éppen abban a pillanatban lövi a negyedik gólt a „Londoni Vörös Tigrisek stb., stb.” kapujába... Udvariasan megtapsolják és megint néznek egy darabot a mérkőzésből, majd liften felmennek a negyedik emeletre, a ping-pong szobában lejátszanak egy szettet, visszasétálnak a tribünre... és kezdik az egészet előlről... Hát ilyen jó sport ez a jégkorong...

*

A korongmérkőzések előtt és a szünetekben kerül sor rendszerint a műkörösolyázó bemutatókra. Ilyenkor előbúznak — mintha a városligeti fák közül, holdsugáron érkeztek volna — a jég karesú tündérei, a jégprimadonnák és a reflektorok fényében igazi tündéri táncot lejtene: hajladoznak, siklanak, futnak, ugornak és forognak olyan kecsesen, olyan könnyedén és olyan bájosan, mintha csakugyan a „Szentistvánéji álom” elvarázsolt erdejének légies lakói: Titánia, Oberon, Puck, a tündérek, a nimfák, a koboldok költöztek volna egy-egy estére ide a hideg, havas, pesti éjszakába...

Aztán ők is elmennek, a korongpályán lejátszzák az utolsó harmadot, és egyszerre csak megszólal a zárást jelző csengő. Erre az „éhesek” gyorsan még egy pár „jegeseleg-utolsó” kört futnak, majd elnémul a hangszóró, kialszanak a reflektorok, elszéled a

közönség és ime: ismét vége egy szép, izgalmas és változatos jégnapnak... Pár perc múlva pedig olyan igazi „egyiptomi” sötétség borul a jégre, mintha soha erre felé vidám, zajos és mozgalmas sportélet nem lett volna...

De szerencsére, mindez csak másnapig tart, addig, amíg az első aranyos tavaszi napsugár végképpen fel nem olvasztja a jeget!

MIÉRT NEM MEGY FILMRE?

Írta: STELLA ADORJÁN

Viola délelőtt a szabónőnél járt és ott hallotta először a bűvös kérdést:

— Nagyságos asszony, miért nem megy filmre?

A direktrix érdeklődött, amikor Viola már ötödször vette fel és dobta le magáról ugyanazt a modellt, mert nem tudott dönteni. Illeggette magát a tükör előtt, mint Marlene.

— Én? Filmre? Hogy jut eszébe?

— A nagyságos asszonynak olyan pompás filmarca van! Már több kuncsaft mondta.

Viola habozás és alku nélkül megvásárolta a ruhát. Hiába, ebben az üzletben mondanak kedveseket is az embernek. A kalaposnőnél már nem is csodálkozott, amikor a tulajdonos, maga is finom, társaságbeli úri-asszony megjegyezte:

— Úgy áll rajtad ez a gombakalap, mint Jeanette MacDonaldon! Nem is értem, miért nem mész filmre!

— Ne tréfájl! Férjem van és két gyermekem! Csak nem fogok vénségemre felesapni színésznőnek!

— Te kis csacsi! Párizsban negyven éven túl kezdődik egy nő egyéni és művészi élete.

Bizony Budapesten erősen elterjedt, hogy a francia fővárosban csak az idősebb évjárat iránt mutatkozik érdeklődés és nálunk el sem hiszik, hogy egy huszonötéztendős színésznő, vagy pláne egy tizennyolcéves lány sikereket arathat. Viola már többször hallotta ezt a pesti pletykát és most el is hitte. A fodrásznál erősen belenézett a tükörbe. Gyula úr, az első segéd, mint rendezen dícsérte a haját, azután hozzátette:

— Csinálunk egy szép Garbós frizurát!

— Ugyan menjen már — kacérkodott az asszony, — hol van az én arcom attól, hogy filmre lehessen felvenni!?

Ellentmondást nem tűrő hangon folytatta: — Az én ráncaim erősen meglátszanának a filmen!

No de Gyula nem hagyta magát!

— Becsületszavamra, rögtön összeszidom a nagyságos asszonyt! Vétkezni tetszik! Bármelyik filmszínésznő cserélne arcbőrt a nagyságos asszonnyal. Nem is tudom, miért nem megy filmre?

Mint szakértő részletezte az arcot és megállapította, hogy Hollywoodban kisebbfiata forradalom törne ki, ha Viola ott megjelenne. Ónagysága egyre gyengébben ellenkezett, majd megtörtén belenyugodott.

— Bizony már sokan mondták, hogy nagyszerű filmarcom van!

Ebédnél rövid habozás után megpendítette az eszmét az ura előtt.

— Érdekes, ma délelőtt hárman kérdeztek tőlem, hogy miért nem filmezek?

A férfi majd kiejtette a kanalat a kezéből.

— Tessék?!

— Jól hallottad, drágám! Mert csak te nem veszed észre a feleséged kvalitásait! Hidd el, hogy nálam sokkal csunyább és öregebb nők csináltak filmkarriert. Miért? A mai viszonyok mellett nekünk talán nem fogna jól heti nyolcezer dollár? Mert Mae Westnek annyi van, ha tudni akarod, pedig jó pár évvel idősebb, mint én!

A vita délben abbamaradt, de este, mikor is Viola kisebb vacsorát adott, társaságban folytatódott. Feketekávénál megkérdezte a ház szimmüirő vendégét:

— Mondja csak, kedves Kálmán, el tudná maga képzelni, hogy én filmen szerepeljek?

Kálmánnak nagyon ízlett a vacsora, különben is elszánt fickó volt és ezért keretelés nélkül válaszolta:

— El tudnám képzelni? Ha nem félnék úgy az urától, egyenesen rábeszelném a filmre!

Egy stréber vöröshajú fiatalember ráduplicázott:

— Szerénytelenség nélkül merem állítani, mint ismert amatőrfotografus, hogy Violának remek filmarca van.

— És nyelveket is beszél! — úszított az író. — Angolul például kitünően tud!

— Yes, darling — mosolygott rá Viola és ezzel kimerítette angol nyelvtudásának jelentős részét.

Ahogy elmentek a vendégek, Viola rátért a tárgyra. Bejelentette a férjének, hogy filmszínésznő lesz, de mindenestre csináltat egy próbafelvételt.

— Soha! — mondta erőlesen a férfi, mire másnap természetesen megcsinálták a három percig tartó próbafilmet és még aznap este levetítették. Viola szörnyen drukkolt.

— Ne tessék félni, nagyságos asszony — bátorította a busásan honorált operatőr, — az objektív mindent megmutat és éppen úgy nem téved, mint a röntgen.

Ne széptsük a dolgot! Viola határozottan csunya volt a kis filmen. Szája, amit érdekesnek hirdettek a társaságban, egyszerűen nagynak látszott, a szeme kicsinynek, az álla csontosnak. Sírva fakadt a sötét teremben, amikor meglátta a sajátmaga őszinte tükörképét. Szegény férje még otthon is alig bírta vigasztalni. Toporzékol:

— Nem lehet, hogy mindenki tévedjen, a szabó is, a kalaposnő is, a fodrász is, Kálmán is!

— Jójó fiacskám, csak ne izgasd magad! És ne haragudj!

Viola könnyeit lassan felszikkasztották a kedves szavak. Csendesesen szipákolta:

— Én csak a felvevőgépre haragszom!

— Miért, szívem? Nem mondd meg?

De igen! Viola megmondta:

— Egy ilyen rosszakaratú és hamis szerkezet merészeli magát objektívnek nevezni!!

CARSTA LÖCK
(Ufa foto)

The Unknown Hollywood I Know

[CONTINUED FROM PAGE 37]

body where—for a half an hour, perhaps two or three, I argued with Griffith. Well, everybody jumped on me. I never tried cigarettes. He was a smoker. Instead of calling out, "Griffith, Griffith," and pointing to the man in the room would be with a package in hand. Griffith wanted. Then there was a hurry with matches. It was a great idea to have Griffith's cigarette.

think that Griffith is a perfect picture of the artist. He is a perfect artist. He is a perfect artist. (Lord, how he did and emotion upon the screen. He also let his love for vulgarity and how play run rampant. So was Griffith's best.

On another stage Dorothy Gish (she was a black wig then—remember?) made a mistake. They called this "the pep cor." Elmer Clifton, who was later to direct "The Sea in Ships," directed her, and Barthelmess who was, so many

Per fenyegeti a hollywoodi Rózsa Sándor filmet. A Metro-filmgyár megfilmesíti Alfred Neumann „Rózsa Sándor” című filmszenáriumát. Mint értesülünk, ezt a filmet perrel támadja meg egy magyar író: Nagymihály Sándor, aki két évvel ezelőtt eljuttatta „Rózsa Sándor” című filmjét az amerikai gyárhoz, ahonnan átvételi elismervényt kapott és most pörli a gyárat. Nagymihály keresetében 5000 dollárban jelöli meg követelését.

Bette Davistól, a híres filmsztártól elvált a férje, Harmon C. Nelson, mert, mint a bíróság előtt kijelentette, felesége többre becsüli a karriert, mint a házasságot s azonkívül túlságosan sokat olvas.

— Még akkor sem volt hajlandó letenni a könyvet kezéből, ha vendégek jöttek hozzánk — mondta Nelson.

Bette Davis válása különösen azért érdekes, mert ő volt az első filmsztár, aki filmszerződésében kötelezettséget vállalt, hogy a szerződés megkö-

tésétől számított három éven belül nem válik el. A határidő már több mint két évvel ezelőtt lejárt.

A némafilmek híres sztárja volt Henny Porten német hősnő. Az idő és az új sztárok áradata persze azóta elsodorta, de most reaktiválásáról kapunk hírt. Az Ufa az elmúlt napokban szerződtette Henny Portent egy film női főszerepére, amit az ő számára írtak a szerzők.

A „Vadrózsában”, a most forgatás alatt levő új magyar filmben egyik izgalmas jelenet a másikat kergeti. Hol Dayka Margit szökök meg, hol

Simor Erzsinek van afférje Lehotay Árpáddal, hol pedig Vizváry Mariska és Rózsahegyi Kálmán között robban ki a feszültség, úgy, ahogy azt a forgatókönyv írói előre kitervelték.

A legnagyobb „botrány” tegnap zajlott le a felvevőgép előtt. A műtermet hatalmas hangversenyteremmé alakították át, a koncert ünnepi hangulatát zavarja meg szerepe szerint az oda berohanó Dayka Margit. Dr Bajusz Péterné, aki a „Vadrózsa” toalettjeit tervezi és kosztümfőnöke a „Vadrózsá”-nak, remekbe illő magyaros díszruhát csináltatott Dayka Margitnak. A toalett igen érdekes keveréke a modern estélyi ruhának és a magyaros díszítésű ünnepi köntösnek, úgyhogy a „Vadrózsa” már a divat szempontjából is kiemelkedő produkciója lesz a magyar filmgyártásnak. Dayka Margit a hangversenytermi botrányjelenetben viseli érdekes új ruhakompozícióját.

Ruth Hussey ilyen üdvözlötet kapott amerikai hódolótól (Metro foto)

30

Résztábla a kapu alatt

(A. J. Cronin regényének filmváltozata. Copyright by: Metro—Goldwyn—Mayer)

Második közlemény.

IV.

Andrew két héttel később dr Bramwell estélyen találkozott újra Miss Barlow-val. Dr Bramwell régi orvos volt már Blenellyben, ismerte a várost és betegségeit és nem csinált sok gondot magának azokból.

— Bizony az ember belefásul a küzdelmekbe — mondta egy alkalommal Andrew-nak. — Itt állunk teljesen magunkra utalva, segítség nélkül. Egy darabig a lelkiismeretünk ad erőt a harchoz, de ha sokat dolgoztatják, a lelkiismeret is kifárad lassacskán, így hát hagyom, had folyjanak a dolgok a központiak kívánsága és előírása szerint.

Andrew akkor szinte döbbenettel nézett kollégája arcába és nem értette, hogy egy orvos, akit kiválasztott feladatok ellátására rendelt ki a sors, miként beszélhet ilyen cinikus közönnyel az életről. De dr Bramwell csakhamar másra terelte a szót és Andrew is megfélekedezett felháborodásáról. Különbösen is Bramwell doktor háza volt az egyetlen olyan hely Blenellyben, ahol értelmes emberekkel találkozhatott az ember. Bramwell doktor házában minden szombat este zeneestélyt rendeztek, amelyen a családtagokon kívül a városka néhány orvosa és Miss Barlow is résztvett. Egyik ilyen estélyre meghívták Andrew Mason-t is.

Andrew nem szívesen ment el, de nem akarta távolmaradásával megsérteni rangidős kartársát. Megjelent hát az estélyen és nem bánta meg. Ahogy belépett, első pillantásra észrevette Miss Barlowot. Örült ennek a találkozásnak, mert napok óta a tanítónővel

történt első találkozásának kellemetlen emléke motoszkált benne és sajnálta, hogy akaratlanul bár, de megsértette a bájos és bizonyára valóban kötelességtudó leányt.

Miss Barlow úgy látszik csakugyan haragudott reá, mert egész este kerülte a találkozást és beszélgetést és Andrew-t vérgigécsítette a szándékos elkerülés. Miss Barlow elrontotta Mason doktor egész estélyét.

Végül is éjfél tájban, mikor már valamenynyien hazakészülöttek, Andrew Miss Barlow mellé lépett.

— Megengedi Miss Barlow, hogy hazakísérem?

— Sajnos, ma nem lehet. Witkinséket várom... Megbeszéltük, hogy ma együtt megyünk haza — felelte hűvösen a leány.

Fagyos kéz nehezedett Andrew szívére. Úgy érezte magát, mint kivetrt kutya.

— Csak azt akartam mondani, hogy... nagyon sajnálom a történeteket... a szóváltást ott az iskolában... Bocsásson meg érte.

Nem várta be a választ, hanem sarkonfordult és elisietett. Nem látta Krisztina arcát, amelyen e pillanatban valami sugárzó mosoly suhant végig.

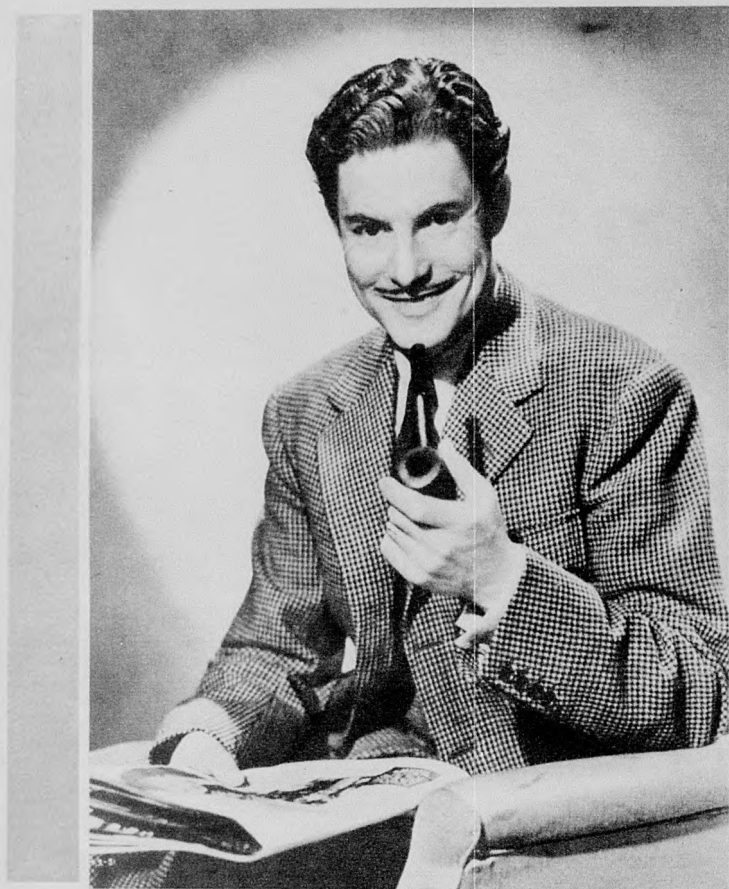
De minden szónál világosabban beszélt az a levél, melyet néhány nappal később kapott kézhez.

Kedves Doktor Manson!

Mr Watkins és Mrs Watkins ma este nálam vacsoráznak. Ha nincs jobb dolga, Önt is szívesen látom félnyolcra, üdvözlettel

Christine Barlow.

Délibáb

Elmegyünk Cardiffba
a kongresszusra —
mondta mosolyogva
Andrew

Andrew pontosan félnyolckor érkezett. Vasárnap volt és így nem kellett esti rendelést tartania. Vidáman lépett be Krisztina szobájába. A vendégek még nem érkeztek meg és így néhány percig kettesben maradtak.

E csendes hangulatban lassanként felvergődött bennük az őszinteség. Az életükről beszéltek, a munkáikról, céljaikról, önmagukról. Kicsit nehezen és bizonytalanul, lassan érlelődő barátsággal.

— Sokban hasonlítunk mi ketten, Mr. Manson — mondta Krisztina kicsit zavartan. — Én is idegen vagyok itt. Úgy jöttem ide szellemi munkát végezni, hogy megéljek, mint maga. És sok időbe kerül, míg az ember megszokja a bányavölgyet.

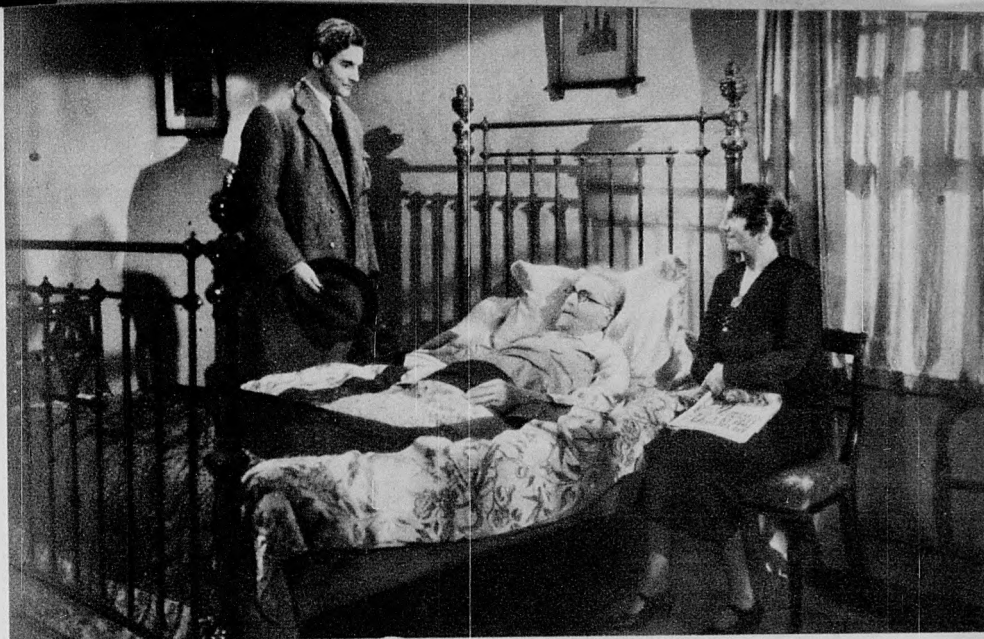
V.

E naptól kezdve dr. Andrew Mansont munkáján kívül már csak Krisztina érdekelte. Egész nap a betegekkel foglalkozott, néha meghallgatta Denny kollégája évődéseit, néha csüggedten állt egy-egy betege ágya mellett átkozva a tudomány tehetetlenségét és saját erőtlenségét. Minden betege egyfomán sokat

jelentett szívének. Hűséges és lelkiismeretes szolgálója volt hivatásának és néha úgy érezte, hogy talán többre is hivatott, mint arra, hogy erejét a bányavárosban szórja szét.

Különösen mióta Krisztina beköltözött az életébe, azóta még jobban felfokozódott benne a vágy az előrejutás iránt. Minden szabadidejét a lány társaságában töltötte. Mély és komoly barátság alakult ki közöttük. Együtt vitatták meg életük minden kérdését és problémáját és így, a mindennapi találkozások békés és szelíd hangulatában mélységesen közel kerültek egymáshoz. Andrew már nem érezte olyan súlyosnak vállalt terhét és Krisztina is mintha felszabadultabb lett volna. Andrew nyugalmanak tiszta egét pusztán egyetlen gondolat felhőzte. Közeledett a nyár és tudta, hogy Krisztina a szünidőt távol tölti Blenellytől. És milyen végtelen hosszú lesz ez a hat hét, amíg Krisztina visszatér.

Júliusban Andrew levelet kapott Cardiffból. Itt rendezte az angol orvosszövetség évi kongresszusát és ezen a kongresszuson Andrew már csak azért is mindenképpen részt akart venni, mert remélte, hogy talál-

Aberlawba költözöm Mrs Page (Metro fotók)

kozni fog régi egyetemi társaival, akik közül főleg Freddie Hampton és annak életútja érdekelte.

Elhatározta hát, hogy elutazik néhány napra Cardiffba. Mikor szándékát közölte Krisztinával, felvillant benne a gondolat, mi lenne, ha erre az újtárra Krisztina is elkísérné, hiszen ezután úgysem találkozhatnak már vagy hat hétig.

— Velem tartana Cardiffba? — kérdezte.
— Magával tartok — felelte a lány.

És néhány nappal később már ott ültek mindketten egy cardiffi hotel halljában, Freddie Hampton asztalánál.

Freddie nem sokat változott az egyetemi esztendőik óta. Ma is olyan kedélyes, harsogó, vidám barátnak bizonyult, mint akkor.

— Mondd csak öreg Manson — harsogta Freddie, — elment az eszed, hogy eltemetkeztlél ott abban a faluban?

— Ó, maga azt hiszi, hogy el van temetkezve nálunk? — kérdezte sértődötten Andrew helyett Krisztina.

Freddie csakhamar észrevette, hogy rossz irányba terelte a társalgást, hát egy tréfával elütötte a dolgot.

— Hát hogy tetszik itt neked, öregem? — kérdezte most már komolyan.

— Hasznos találkozásnak tartom — felelte Andrew, — az ember legalább értesül a legújabb dolgokról, eredményekről.

— Eredmények! Ugyan ne bomolj — kacagott Freddie. — Egyetlen előadásom sem voltam. Vagy azt hiszed, ásitani jöttem én ide. Nem öregem. Itt befolyásos emberekkel ismerkedhetünk meg. Ezért jöttem ide. Ott-hon azután majd felhívom őket telefonon, elmegyünk golfozni, lassankint összebarátkozunk, később pedig az ilyen barátság sokat hozhat a konyhára. Ezt jól jegyezd meg.

Krisztinából némi undort váltott ki ez a cinizmus. Milyen más volt Andrew. Komoly, lelkiismeretes és becsületes. A betegben nem karriéryanagot, hanem szenvedő embert látott. Önkéntelenül közelebb simult Andrew-hez és kezét — mintha véletlenül történne — rátette a férfi erős kezére.

Egyébként néhány kellemes és szinte feledhetetlen órát töltöttek Cardiffban és a hazafelé vonuló úton vidáman ismételtették emlékeiket.

Néhány nap múlva Krisztina valóban elutazott. Csöndes és szomorú volt a búcsú.

— Mindennap írjon, Krisztina — kérte szelíden Andrew.

— Mindennap írni fogok.

Azután elindult a vonat és Andrew még sokáig bámult az elfutó vonat után.

Üresék és értelmetlenek voltak ezután az estéi. Mintha munkája is kevésbé érdekelte volna. Mrs Page is jobban idegesítette ezekben a napokban. Már úgy érezte, hogy nem tud tovább maradni Blenellyben. Üres volt a város és üres volt az élete Krisztina nélkül.

És egy este elhatározta, hogy feleségül veszi Krisztinát.

De jól tudta, hogy Blenellyben nem élhetnek így. Ez a jövedelem még egy ember életéhez is kevés.

Másnap véletlenül arról értesült, hogy egy másik bányaváros, Aberlaw, orvost keres.

Még aznap este megírta a pályázatát.

Ha meghívják Aberlawba, feleségül veszem Krisztinát és boldogok leszünk.

És ez a gondolat és ez a reménység vigasztalta még csak haza nem tért Krisztina a vakációjáról.

(Folytatása következik)

... HA SZERETSZ, AKKOR VELEM JÖSSZ ...

Részlet a Magyar Színház „Erzsébet” című ujdonságából
Szövegét írta Szilágyi László, zenéjét szerezte Huszka Jenő

Latkóczy Ida (Zimonyi Márta) és Neszmélyi Kálmán (Szilassy László) jelenete a II. felvonásban.

Lakáj (bevezeti Kálmánt): Erre parancsoljon! Azonnal jelentem a kisasszonynak! (El, csakhamar Idával vissza.)

Ida: Kálmán! (Amint a lakáj elment.) Drágám!

Kálmán: Egyetlenem! (Magához vonja Idát.)
Ida (gyengéden kibontakozik a karjaiból): Engedj... megláthatnak... Te rossz fiú... mi jutott eszedbe, hogy idejöttél a Burgba?!

Kálmán: Nem bírtam várni a legközelebbi találkozásig. Olyan szép volt a tegnapi este... Olyan boldog vagyok, hogy bevallhatom neked és hogy te sem titkolod...

Ida: Hiábavaló lett volna titkolni, Kálmán! Hetekig küzdöttem az érzésem ellen... aztán egyszerre nem bírtam tovább! (Simogatja Kálmán kezét.) De azért vigyáznunk kell... nagyon vigyáznunk... Ma itt volt a báró...

Kálmán (elkomorodik): Még mindig ide jár? Miért nem adod ki a útját?

Ida: Olyan kedves ember!

Kálmán: Most már az enyém vagy! Semmi szükség kedves emberekre! Nagyon kérek, add értésére ennek a szoknyavadásznak, hogy...

Ida: A bárót ne bántsd. Igazi gentleman! Olvasatlanul összetépte a feljelentést, amit ellenem adtak be a titkos katonai irodának, pedig abban a feljelentésben te is benn lehettél, Kálmán! Igazán nem nehéz kinyomozni azt a kis hitzingi cukrászdát, ahol találkozni szoktunk!

Kálmán: Nem félek sem Axaméthytól, sem a titkosrendőrségtől...

Ida: Ó, te mérges, bátor fiú, te... csak nem vagy féltékeny a báróra?

Kálmán: De az vagyok! És különösen most, hogy el kell válnunk egy időre.

Ida: El kell válnunk?

Kálmán (nehezen): Én most elutazom, Ida.

Ida: Hova?

Kálmán: Magyarországra.

Ida: Magyarországra? (Kis szünet.) Minek?

Kálmán: Nagyon összejöttek a dolgaim... és... a szüleimet is szeretném végre meglátogatni.

Ida: A szüleidet? Éppen most? Háború idején? (Mélyen a szemébe néz.) Igazat mondasz nekem, Kálmán?

Kálmán (zavartan): Miért ne mondanék neked igazat?

Ida: A szemedből látom, hogy titkolsz valamit előttem. Sohasem volt szó erről az utazásról, Kálmán... ha megint belekeveredtél valamibe.

Kálmán (idegesen): Volt idő, amikor azért

korhóltál, hogy nem érdekelnek az ott-honi dolgok.

Ida (határozottan): Most más eszközökkel dolgozunk a magyar ügyért. A császárné viseli szívén a sorsunkat!

Kálmán: A császárné jó és nemes, de nem szól bele a politikába. A helyzet pedig megérett a cselekvésre. Ausztriát lefoglalja a háború. Vagy most harcoljuk ki a függetlenségünket, vagy soha!

Ida: Harc?... Szóval Kossuthról van szó? (Rácsap.) Vállalkoztál valamire?

Kálmán: És ha vállalkoztam volna? Te kellett fel bennem a harcos lázadót, aki azelőtt voltam! És most elkivánnád, hogy tétlenül üljek itt, amikor odahaza volna a helyem?...

Ida: Féltetek! Alig találalak meg, máris elveszítsz!

Kálmán: Én egy boldog, szabad országba akarok hazavinni téged! Hosszú az út odáig, de ha szeretsz, akkor velem jössz! Isten veled! (Kiszakítja magát Ida karjaiból és elrohan.)

Ida: Kálmán!... (Néhány lépést tesz utána, aztán csüggedten megtorpan...)

Szilveszterkor (Schäffer felv.)

A BÁCSI TRÉFÁJA

IRTA: LOVÁSZY KÁROLY

A bácsi, aki tulajdonképpen még nem is volt bácsi, mert alig múlt negyvennyolc esztendő, állandóan olyan gonoszságokon törte fejét, amikkel más embereknek kellemetlen perceket, kimondhatatlan bosszúságot okoz.

A bácsi pokoli tréfái közül elmesélem az egyik legnevezetesebbet.

A bácsi Budán, a Kankalin necc 7-es számú ikervillában lakott. Egyszer megbetegedett és orvosa nyolcnapos házi áristomra ítélte. A bácsi nagyon el volt keseredve, hogy barátai körét nem mulattathatja esinyjeivel. Szomorúan üldögélt egy karosszékben az ablak mellett s révetegen, a halálos unalomtól megkínzottan tekintett az átellenes, beépítetlen, sivár telekre, amelyeket felvert a gaz és ócska, korhadt kerítését össze-vissza döntötték a viharok.

Ennek a nagy üres teleknek Kankalin necc 8 volt a neve s ismeretlen ember a tulajdonosa. A bácsi, miután jól szemügyre vette az elátkozott telket, elhatározta, hogy ezzel kapcsolatban fog olyan tréfát csinálni, amin, hogy unalmát elűzze, betegszobája ablakából jól mulathat.

Feladta hát egy reggeli lapban a következő apróhírdetést:

Új színházvállalat igazgatója sürgősen keres operettszövegeket és slágermuzsikákat. Jelentkezés Kankalin necc 8, portásnál.

Másnap reggel megjelent a hirdetés. A bácsi odaült az ablak mellé, kipárnázott karosszékében kényelembe helyezkedett és onnan leste, hogy mint fognak lobogóhajú kezdő drámaírók, elszánt komponisták rajokban a Kankalin necc 8. szám alatt megjelenni s átkozottul dühöngeni, mikor kiderül, hogy ezen a helyen se színigazgató, se portás nem található esupán egy düledező kerítésű, izzasztóan kietlen, üres telek...

Délelőtti tizenegy óra felé járt az idő, midőn aktatáskával a hóna alatt felbukkant egy fiatalember, a tréfa első számú áldozata. Az illető meghökkenve állt meg az üres telek előtt. Szemüvegét levette, megtörülgette, ismét feltepte és úgy nézte a 8-as számot, amely elmosódva lógott a rozsdás házszámtáblán. Az első számú áldozat rögtön látta, hogy itt se színigazgató, se portás nem lakik. Miközben a fejét csóválta csodálkozásában, a szemközti ház ablakában a bácsi hasát fogta nevetésben.

Kisvártatva újabb alak bukkant fel. Kis köpcös fiatalember, kezében papírtekerccsel, amelyről első pillantásra lehetett látni, hogy nem lehet más, mint egy kótaacsomó. Az új jövevény is meglepetten vizsgálta a házsámot és a részegen dülöngélő kerítést. Még be is ment a kapurészen át és keresztül-

kasul járta a gidrös-gödrös telket, hátha talál egy titkos földalatti lejárót, amely a a hirdetésben jelzett portáshoz, avagy rejtett színigazgató irodahelyiségeibe, lakosztályaiba vezet. Egy kóbor macska s két varangyosbéka riadtan menekült a hivatlan vendég elől, aki végül is visszabotorkált az uccára, ahol megszólította a még mindig tanáctalumul ott ácsorgó aktatáskás fiatalembert:

— Talán bizony ön is az újsághirdetésre jött ide?

— Sajnos.

— Ügylátszik, minket alaposan felültettek!

— Sajnos.

(A szemközti ház ablakában a bácsinak még a könnyei is potyogtak a röhögéstől).

Most az aktatáskás kezdte a kérdésszt:

— Ön, amint látom, zeneszerző?

— Sajnos.

— És néhány slágerét szerette volna elfütyülni itt, a hirdetésben jelzett helyen?

— Sajnos.

Majd ismét a kótatekeresés kérdezte:

— Ha nem csalódom, ön librettista lehet.

— Sajnos.

— És szerette volna a témáját felolvasni itt, a hirdetésben jelzett helyen?

— Sajnos.

Ezután kölcsönös bemutatkozás következett.

— Engedje meg, hogy bemutakozzam.

B. Pál zeneszerző vagyok.

— Örvendék. N. Péter író vagyok, fütyüljünk el a slágerünket és meséljük el a témánkat egymásnak.

Az ajánlat különös tetszésre talált. B. Pál és N. Péter átbujt a kerítésen, az üres telek közepén volt egy kórakás, arra leültek és elkezdtek fütyülni és szavalni. Késő délutánig fütyültek és szavaltak egymásnak. A bácsi nyolc kilót hízott a nevéstől az ablakban.

*

Pontosan egy év múlva dübörgő társzekerrek karavánja özönlött a Kankalin necc 8. szám alá. Állványozómunkások jöttek, tízezerrel hozták a téglát, cementrakományok érkeztek, homokos, kavicsos kocsik rakták le rakományaikat a telek előtt.

A bácsi kíváncsian kérdezte az építőmestertől:

— Mi épül itt?

— B. Pálnak, a híres zeneszerzőnek, központi fűtéses, tetőtérasszos villája, azé a B. Pálé, aki, tetszik tudni, a „Száműzött király” című operettet írta N. Péterrel együtt, s töménytelen sok pénzt keresett e művével. És azért épít itt, mert ezen a helyen hozta össze a sors a szerzőtársával...

A bácsi halottsapadt lett a méregtől. Ez volt az első esete, hogy gonosz tréfája fordítva sült el.

Felsőszerep

Inta: Békeffi József

— Hát öregem, ez a legnehezebb szakma a világon — kezdte a színigazgató. — Az ember elolvas vagy száz darabot és akkor elkeseredetten látja, hogy nincs közöttük egy, amit a siker legesekélyebb esélye mellett előadhatna. Aztán, ha végre találok egy épkezláb darabot, úgy nincs megfelelő színész a szerepekre.

Nagyot szívott a sárga szivarból, a sűrű kék füstöt a mennyezet felé fujta és tanácsalatosan nézett az ügyvédre.

— Nem lesz ez olyan veszedelmes — szólott az ügyvéd. — Mit szóljak én? Hónapokig dolgozom egy nagy ügyön és az eredmény legtöbbször semmi. Ha a bűnöst elítélik, úgy az ügyvéd a tehetségtelen és ügyetlen, ha meg felmentik, úgy azt a bűnös ártatlanságának vagy az enyhítő körülményeknek tudják be.

Körmendi, a színigazgató gúnyos fintorral mondotta:

— Ezek szerint dr. Kelenhegyi Sándor csak szép szemének köszönheti, hogy az ország első büntetőjogásza között emlegetik.

Az ajtón kopogtattak.

— Tessék! — szólott az igazgató.

A társulat egyik kis színésznője lépett be az igazgatói szobába.

— Kedves igazgató úr! — kezdte szerényen.

— Mi az, kérem? Csak röviden! — szólott rá Körmendi.

— Igazgató úr, kérem, most hallom, hogy kiosztotta az új darab szerepeit és engem már megint kihagyott.

Körmendi felállott íróasztala mellől és fődőleg nézett a kis színésznőre.

— Hallod, Klári, először is az én színházamban azt teszek, amit helyesnek találok, másodszer és már többször is megmondtam, hogy te vagy a legtehetségtelenebb színésznő, akit életemben szerződtettem, harmadszor — feleltem hangon folytatta — nincs időm veled foglalkozni, mikor az ország első büntetőjogásza tisztel meg jelenlétével.

A kis színésznő látta, hogy már ügyis mindegy, legalább mond valami csipőset a nagy hatalmú úrnak:

Délibáb

— Talán elkövetett valamit a direktor úr? Körmendi dühében elsápadt, de vendégére való tekintettel türtőztette magát és csak annyit mondott:

— Klári, addig hordd el magad, amíg finom vagyok.

A kisasszony dacosan felszegte a fejét és élesen visszavágott:

— Mégis megmutatom, hogy én tehetséges vagyok — de választ nem kapva, reményvesztetten lépett ki az irodából.

Elhagyta a színház épületét és céltalannul indult neki az uccának. Egy lomposjárású férfi haladt el mellette és durván meglökte a könyökét. Nem tudni, hogy véletlenül vagy készakarva történt-e az inzultus, de Klári ebben a pillanatban és ebben a hangulatban meg tudta volna ölni az egykedvűen továbbhaladó embert. Klári dühében elsápadt, de utána hirtelen és egész váratlanul hangosan felnevetett. Ragyogó ötlete támadt.

*

Az igazgatói irodában megszólalt a telefon. Körmendi felemelte a kagylót.

— Igen... dr. Kelenhegyi ügyvéd úr itt van nálam... Jó, kérem... Szóval, várja meg önt itt, nálam. Rendben van. Ki is beszél? Radnótiné? Igen, igen, kérem.

Letette a kagylót és az ügyvédhez fordult.

— Valami Radnótiné keres. A lakásodról utasították ide. Azt mondja, hogy egy sürgős és életbevágó ügyről van szó.

Kelenhegyi elgondolkozott. Nem ismerte a telefonálót. Sohasem volt dolga ilyen nevű asszonnyal.

*

Hiz perc sem telt el a telefonbejelentés után, mikor a színház titkára rontott be az irodába.

— Igazgató úr, kérem! Egy egzaltáltan viselkedő nő keresi itt az ügyvéd urat. Úgy látom, nem normális. Mit is mondott? — erőlködött emlékezetébe idézni a látogató szavait, — igen, hogy az ügyvéd úr már várja és egész testében remeg ez a szerencsétlen nő, mit csináljak vele?

— Vezesse be, kérem — mondta Kelenhegyi.

A titkár kitarta az ajtószárnyat és kiszólt az előszobába:

— Nagysád, kérem, tessék befáradni!

Az előszoba közepén állott a látogató. Kalap nélkül, kezében barna kékításkát szorongatott. Arca szürke volt. Ajka vértelen.

— Befáradjak? — szólalt meg rekedten.

— Tessék! Jöjjön beljebb! — hívta be Kelenhegyi, felugrott fotójából és elébe sietett.

Az asszony betámolygott. Révedező tekintettel nézett körül. Körmendi egy kézmozdulattal kiküldte a titkárt, aki kelleetlenül csoszogott ki az irodából és betette maga után az ajtót.

Az asszony alig állott a lábán. Elég csinosan volt öltözködve, de a begombolatlan kabát, az arcába hullott fekete hajzat, meg a feltűnő sápadtság teljesen kivetkőztette formájából.

Az ügyvéd helyell kínálta meg.

— Asszonyom, mondja el, minek köszönhetem látogatását?

A látogató lerokkadt egy székbe, remegő kezével végig simította homlokát, másik kezével idegesen szorongatta a szék támláját. Nyelt és végre megszólalt:

— Bocssáson meg, ügyvéd úr! — most az íróasztalán ülő igazgatóra nézett, — kérem, beszélhetek ez előtt az úr előtt?

— Egészen bátran! Körmendi úr a legjobb barátom.

— Igen, kérem, de — itt görcsösen összerázkódott — könyörgöm, szörnyű dolog történt velem.

— Hogyan került ide? — kérdezte az ügyvéd.

— Multkor olvastam az ügyvéd úrról... Olyan hatással volt reám a védőbeszéde, hogy a szerencsétlenség után önkéntelenül is önre gondoltam. Felhívtam telefonon a lakását és ott azt a felvilágosítást adták, hogy ön ide jött. Uram, csak önhöz fordulhattam.

— Dehát mi történt magával, asszonyom? — szakította félbe a sírástól el-elesüklő hangon beszélő asszonyt.

— Megöltem az uramat.

Körmendi hirtelen leugrott az íróasztalról és kíváncsian figyelni kezdte a gyilkost. Az ügyvéd cigarettára gyújtott és közelebb ment az asszonyhoz.

— Mondja el, hogyan történt?

— Megöltem, kérem... Imádtam szegény Károlykámát és mégis megöltem — sikoltott fel eszelősen és felzokogott.

— Nyugodjon meg, asszonyom! — csitította Körmendi.

Az ügyvéd intett barátjának, hogy hallgasson, mert ezzel csak jobban felizgatja szegénykét.

— Úgy volt, kérem... ma délbén hazajött az irodából és mint mindig, féltékenykedett. Faggatott, hogy hol jártam a délelőtti folyamán. Esküszöm, ügyvéd úr, esküszöm, a harisnyáit stoppoltam. Elkéstem az ebédet. Éppen a tésztát metéltem, amikor kirontott

a konyhába... Szabadna egy pohár vizet! Könyörgöm, egy pohár vizet.

Az igazgató az asztalon álló korsóból vizet öntött egy pohárba és szolgálatkészen kínálta meg a szerencsétlen asszonyt.

— Köszönöm, hálásan köszönöm... Kérdezett, faggatott és kínozott... Hol voltál? Kihez jársz? Károlykám, szerelmem, mondtam, schol, hiszen tudod, hogy csak téged szeretlek... Senkim, de senkim a világon nincs. Így kínozott, gyötört és én nem vallhattam, mivel nem volt mit vallanom. Nekemugrott és tépte a hajamat.

Körmendi lélegzetviesszafojtva hallgatta az asszonyt. Az ügyvéd újabb cigarettára gyújtott.

— És akkor, szentséges nagy Isten, akkor valahogyan nekiugrott a konyhakésnek.

— Fatális véletlen! — kiáltott fel önkéntelen Körmendi.

— Így történt. Az uram, az én drága Károlykám összecsuklott, leesett a konyhapadlóra és melléből szívárgott a vére. És most ott fekszik, mereven, holtan a konyhában.

— Megbizonyosodott affelől, hogy az ura meghalt? — érdeklődött az ügyvéd.

Az asszony bólintott. Sírt szakadatlanul.

— Elájultam és amikor magamhoz tértem, első gondolatom az volt, hogy leugrok a negyedik emeletről... Nincs hozzá lelki erőm. Mit tegyek, kérem? Ügyvéd úr, adjon tanácsot, mit tegyek?

— Mindenek előtt magammal viszem a rendőrségre. Megteszi maga ellen a feljelentést, aztán majd meglátjuk, mit tehetek a maga érdekében.

— Ügyvéd úr, könyörgöm, vállalja el a védelmemet.

— Természetesen, nagyon szívesen.

Az asszony felállott.

— Megengedik az urak, hogy kissé rendbe hozzam magamat?

— Tessék.

A szerencsétlen nő hátat fordított az uraknak. Egy kis asztalkára kirakta kékításkája tartalmát, pillanatok alatt megfésülködött, leszedte arcáról a szürke festéket, fejére illesztette a táskájából előszedett sapkát, aztán megfordult.

— Mehetünk, készen vagyok — szólott és utána édesen felnevetett.

— Klári, mit jelentsen ez? — kiáltott fel Körmendi meglepetten, ahogy felismerte a színésznőt.

Az ügyvéd értelmetlenül nézett, hol az egyikre, hol a másikra.

— Önök ismerik egymást?

— Sajnos — bosszankodott az igazgató.

— Sajnos? — csattant fel a színésznő, talán még most is tehetségtelennek tart?

Körmendi elmosolyodott.

— Nem mondom, ezt tehetségesen csináltad. Jó, megpróbálkozom veled.

Az ügyvéd kezét nyújtotta és csak annyit mondott:

— Gratulálok, művésznő.

A Főméltóságú Kormányzól Pár újévi üdvözlése után Imrédy Béla és felesége távozik a királyi várból. (Schäffer felv.)

RÁDIÓMŰSOR ÉS ISMERTETŐ CIKKEK

(január
8-14-ig)

Nyíró József

(Reklámélet felv.)

5.40

BUDAPEST I.

8.00: Hanglemezek.

1. Davies: Ünnepi hangok (orgona és Hallé-zenekar, vez. Harty); 2. Friml: Szüzek tánca (hegedű: Fritz Kreisler); 3. Benatzky: Dal az „Uj élet felé” c. filmből (Zarah Leander); 4. Mahr: Incelkedés, intermezzo (harmonika: Pörschmann); 5. Fényes Szabolcs: Dalocska (Johannes Hesters); 6. Grieg: Troidhaugeni nász (Marek Weber zenekara); 7. Dole—Pestalozza: Csiribiribin, dal (Grace Moore); 8. Almódózó hóvirág, polka (harangjáték zenekari kísérettel); 9. Dunajevszkij: Orosz indulódal (Peter Lescsenkó); 10. Romberg: Játék-szimfónia (New Symphony-zenekar, vez. Sargent).

8.40: Hírek.

9—9.55: Ószláv istentisztelet a munkácsi görög katolikus plébániatemplomból.

Előadásra kerülnek: Boksay: Szlava atcu (Dicsőség); Grecsaninov: Szvjatőj Bozse (Szent Isten); Verlickij: Alleluja; Bortnyánszkij: Izse cheruvimi (Kik a karubokat); Szmirnov: Jako daearja; Verbickij: a) Milosztj mira; b) Szent, szent, szent; Mihalka: Tehe pojem (Téged dicsérünk); Grigorjev: Otse nás (Miatyánk); Vedelya: Da iszpolnyutszju (Teljenek meg ajkaink). — Karácsonyi énekek: Na nebi zorku (Égen a csillag); Vo pusztőnyi Viflemjen szkoj (A betlehemi pusztában); Ne plac Rachill (Ne sírj, Ráchel); Ój vidit Boh (Oh, látja az Isten); Közreműködik a munkácsi görög katolikus egyházi zenekar. A magánszólamot éneklő Kerescsanin Illés. Vezényel Tichy János hittanár.

10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból.

A szentbeszédet mise után Tóth Tihamér dr püspök mondja. Előadásra kerül: a) Mennyből az angyal; b) Dicsőség mennyben az Istennek; c) Pásztorok, pásztorok; d) Az Ige megtestesült; e) Ó, boldog Betlehem; f) Fel nagy örömrre; g) Himnusz. Orgonál és a népéneket vezeti Keecskés Lajos.

11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a bécsikaputéri templomból.

Prédikál Irányi Kamill székesfehérvári lelkész. Énekszámok a Dunántúli Énekeskönyvből: 10., 432. és a Himnusz. Orgonál Várkonyi Endre.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.

12.30: Operaházi zenekar.

Vezényel Rajter Lajos. Svéd, norvég és dán szerzők művei. 1. Svendsen: Karnevál Párizsban; 2. Grieg: Lírai szvit; 3. Lars Erik Larsson: Kis szerenádn vonós zenekarra; 4. Attenberg: Värmland, svéd rapszódia; 5. Hamerik: Északi szvit; 6. Svend Erik Tarp: Dán népdalsorozat.

Szünetben kb.

1.05: „Egészségügyi Kalendárium.”

(Az Országos Közegészségügyi Intézet közleményét felolvassa Faragó Ferenc dr.)

2.00: Hanglemezek.

1. Händel: Xerxes, largo (Emmi Leisner); 2. Bach J. S.: Menuette és két gigue (zongora: Walter Gieseking); 3. Mozart: Varázsfuvola, ária a II. felvonásból (Alexander Kipnis); 4. Mozart: Don Juan, ária (Pataký Kálmán); 5. Haydn: Menuette (hegedű: Renée Chemet); 6. Donizetti: Linda di Chamounix, ária az I. felvonásból (Toti dal Monte); 7. Donizetti: Don Pasquale, kettős a III. felvonásból (Toti dal Monte és Tito Schipa); 8. Marschner: Hans Helling, ária (Emil Schipper); 9. Mendelssohn: Dal szöveg nélkül (gordonka: Pablo Casals); 10. Verdi: Álarcosbál, ária az I. felvonásból (Irene Minghini-Cattaneo); 11. Chopin: a) Asz-dur; b) c-moll etűd (zongora: Cortot); 12. Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok, részlet az I. felvonásból (Alexander Kipnis); 13. Cornelius: A bagdadi borbély, kettős a II. felvonásból (Emmy Bettendorf és H. E. Groh).

3.00: 1. „Fejőstehenek téli takarmányozása.”

Csukás Zoltán dr gazdasági akadémiái tanár előadása. 1. „A Felvidék mezőgazdasági kamarai főtltkár előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)

3.45: A rádió szalónzenekara.

4.30: „Jókai humora.”

Irtó Bory István dr. (Felolvasás. Közművelődési előadásorozat.)

5.00: Heinemann Ede jazzzenekara játszik.

5.40: Nyíró József elbeszélése: „A jobbágy”.

6.10: „A magyar nyelv tisztaságáért.”

6.15: Karácsonyi Margit és Szegedy Károly magyar nótákat énekel, kísér Veress Károly cigányzenekara.

Karácsonyi számai: Thegze-Gerber: Népem, népem (Thury szövege); Garami Béla: Nem hiszek a szerelemben (Pápai Molnár szövege); Fráter Lóránd: Ott, ahol a... Huszka: Bujdokolva járok (Endrődl szövege); Balázs Árpád: Mit keres a temetőben; Patkárus Ferkó: Hat nap óta (Adorján szövege); Csap Lajos: A bánatom egy szép este;

Arokházán, cigánysorban (népdal); Szávozdi Richárd: Csendes estén (Murgács szövege); Dankó Pista: Egy cica, két cica; Szabados Béla: Rípegős, ropogós. — Szegedy számai: Dankó Pista szerzeményei: Vásárhelyi sétatéren; Megkondult a kecskeméti öreg templom nagyharangja; Némuljon el a hegedű; Nyáron vályogot vetek; Eltört a hegedűm; Egy csillag se ragyog; Szőke kislány, esitt; Nem jó mindig minden este a fonóba eljárni.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.20: Mária Terézia 1. honvédegyalozzred zenekara.

Vezényel Figedy Sándor 1. Figedy Sándor: Magyar hangversenyintány; 2. Csajkovszkij: Ünnepi induló.

7.50: Sporteredmények.

8.00: „Az utolsó tekintetes úr.“

Vidám hangjáték két részben. Irta Büky György. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Rajkay Ákos — Timár József; Rajkay Mária báróné — Makay Margit; Kerekes Mátyás — Matány Antal; Sulyok Bandi — Sala Domokos; Molnár Géza — Kürthy György; Barta — Tapolczay Gyula; Borcsa néni — Simon Marcsa; Barát Zoltán — Rákosi Pál; Igazgató, parancsnok, asszisztens — Márkly Géza; Gólyaláb, postás — Pethes Sándor; Pista — Kézdi Kovács Antal; Inas — Ádám Pál; Sofőr, egy ember — Ekecs János; Bemondó — Natter Gitta.

Utána kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.

10.30: Hírek német és olasz nyelven.

10.40: Országos postászenekar.

Vezényel Eördögh János. 1. Auber: Fra Diavolo, nyitány; 2. Eördögh: Tangószere-nád; 3. Waldteufel: Estudiantina, keringő; 4. Lehár: Vig özvegy, egyveleg; 5. Siede: Karnevál, szvit; 6. Mátéffy István: Margitkeringő (hangszerelte Arató I.); 7. Farkas Ferenc: Tarantella; 8. Suppé: Költő és paraszt, nyitány.

Közben

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15—12.15: Hanglemezek.

Magyartárgyú és magyar operettrészletek. 1. Strauss János: Cigánybáró, nyitány (minneapoliszi szimfonikusok, vez. Ormándi Jenő); 2. Strauss János: Cigánybáró — Ki esketett (Sándor Erzsé); 3. Kacsóh Pongrácz: János vitéz — Egy rózsaszál... (Kálmár Pál); 4. Lehár: Operett-kettős (Emmi Bettendorfi és H. E. Groh); 5. Huszka Jenő: Gül Baba, egyveleg (I. rész, Szánthó Gyula); 6. Lehár: a) Messze a nagyerdő; b) Volt, nincs, fene bánja, dalok a „Cigányszélem“ című operettből (Sándor Anna); 7. Kálmán Imre: Obsitos — Száll a fekete éjben (Kovács Dezső); 8. Jacobi: Leányvásár, kettős (Szabó

Lujza és Szedő Miklós dr); 9. Kálmán Imre: A montmartrei ibolya, részletek (Fuchszenekar); 10. Farkas Imre: Nótáskapitány — Átmegek (Szedő Miklós dr); 11. Lehár: Kék mazur, dal (Péchy Erzsé); 12. Nagypál Béla: Kislány, halld a muzsikát (Cselenyi József); 13. Vincze Zsigmond: Aranyszörű kis báránka (Sebő Miklós); 14. Kálmán Imre: Marica grófnő, egyveleg (Magyar Szimfonikus Zenekar, vez. Ábrányi).

3—3.40: A rádió szalónzenekara.

4—6: „A szászestendő Torkos László ünneplése Győrött.“

Közvetítés a dr Kovách Pál Irodalmi és Közművelődési Társaság XVII. üléséről, a győri városháza díszterméből. 1. Elnöki megnyitó. Elmondja dr Knézi Sándor egyetemi magántanár; 2. a) Haydn: Hálaének; b) Scarlatti: Exsultate Deo (Győri Palestrina Kórus, vez. Halmos László); 3. Torkos László költői méltatása, dr Bánkúthy Ernő felolvasása; 4. Személynek Torkos László költeményeiből. Előadja Kuszák István; 5. Halmos László: Bihari szvit. (Első előadás.) — a) A Jád-patak mentén; b) Vigadnak a... c) A Nagyhasas magányában; d) Dübörög a vonat a révi szorosban; e) Biharország sorsa. Zongorán előadja Marschalkó Mignon; 6. Pitoni: Cantata Dominum; b) Viadana: Exsultate Justi (Palestrina Kórus, vez. Halmos László); 7. Elnöki zárószó. Elmondja Knézi Sándor egyetemi magántanár; 8. Himnusz.

7.20—7.45: „Bölcsességek az újesztendőre.“ (Régi kalendáriumokból). Jékely Zoltán dr előadása.

8—8.55: Mária Terézia 1. honvédegyalozzred zenekara.

9—9.15: Hírek, ügétőversenyeredmények.

9.20—9.55: Strauss Richárd: Imígyen szóia Zatarustra

Szimfonikus költemény (bostoni szimfonikusok, vez. Kusszevickij. Hanglemez).

10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

8—12.10: Azonos Budapest I. műsorával. 12.15—12.30: Régi himnuszok Szent Istvánról. Thuróczy Gyula szaval.

Utána kb.

12.30—5.00: Azonos Budapest I. műsorával. 5.00: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

5.20—12.05: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

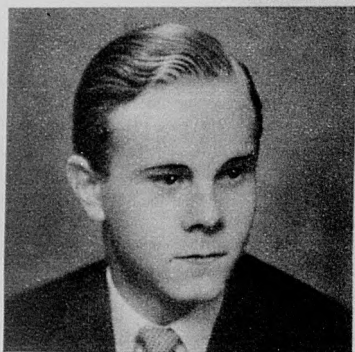
Január 8-án, vasárnap délután a HAS3 hívójeles adóállomáson, 15.370 kilocikluson, 19.52 méteres hullámhosszon

3—4 óráig.

Január 8—9-én, vasárnapról hétfőre virradó éjjel a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások műsorát ezúttal a 43. oldalon közöljük.

Dömötör Tibor

12.10 (Vajda M. Pál felv.)

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Fahrbach: Széchenyi-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalgezered zenekara, vez. Fige György); 2. Müller: Kossuth-induló (rendőrzeneke, vez. Szöllősy Ferenc); 3. Deprét: Tavasz üdvözlés, keringő (bécsi Bohémzeneke); 4. Peter: A vidám rézműves (fúvószeneke); 5. Cirenei: Hűség-induló (olasz sendőrzeneke, vez. a szerző).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Szórakoztató történetek egy százötvenéves magyar ujságból.“ (Felolvasás.)

10.45: „Három királyok.“

Irtó Fényad Ernő. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Hímnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Dömötör Tibor hegedül zongorakísérettel.

1. Strauss Richárd: Lento; 2. Wieniawski: Valse caprice; 3. Tarnay Alajos: Valse Simple; 4. Bánáti-Buchner Antal: a) II. Nocturne; b) II. magyar rapszódia.

12.40: Hírek.

12.55: Eördögh János fuvalázik zongorakísérettel.

1. Járai István: Ábránd Schubert „A leányka panasza“ c. dal dallamára; 2. Molière: Andante; 3. Duboi: Tityre; 4. Mouquet: Pán és a pásztorok.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Kiss Lajos cigányzeneke.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: A rádió diáktévéje.

„Magyar írók Buda elvesztésétől a bécsi békekéig.“ Geréb László dr előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Pancso Vladigerov zongorázik

a magyar-bolgár művészcseré keretében. Vladigerov: a) Klasszikus és romantikus sorozat; b) Nocturne a sivatagban; c) Bolgár dalok és táncok.

5.40: „A magyar nyelv tisztaságáért.“

5.45: „Az olasz korporatív állam érdekképviseleti rendszere.“

Regős Ferenc dr iparügyi min. fogalmazó előadása.

6.00: „Nagy idők tanuja.“

Illyés Gyula csevegése Podmaniczky Frigyes báróról.

6.30: A rádió szalózneneke.

1. Fink: Bevonulási induló; 2. Részletek Offenbach operettjéből; 3. Jacobi: Miami-keringő

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Bohémélet.“ Dalmú négy képből. Szövegét írták Giacosa és Illica. Fordította Radó Antal. Zenéjét szerezte Puccini. Vezényel Ferencsik János. Rendezte Nadasdy Kálmán. Személyek: Rodolphe, a költő — Patáky Kálmán; Schanard, zenész — Lendvai Andor; Marcel, festő — Palló Imre; Colline, filozófus — Koréh Endre; Musette — Osváth Júlia; Mimí — Dobay Lívia; Alcindor — Komáromy Pál; Benoît háztulajdonos — Fekete Pál; Pargignol — Sárdy János.

A II. felv. után kb.

8.50: Hírek.

A III. felv. után kb.

9.35: Hírek, időjárásjelentés.

Az előadás után kb.

10.30: Hírek német és olasz nyelven.

10.40: Thaler Gyula és Végh Mihály jazzzenekara játszik.

Közben

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30—6.55: Német nyelvoktatás.

(Szentgyörgyi Ede dr).

7.10—7.45: A rádió szalózneneke.

1. Suppé: Egy nap Bécsben, nyitány; 2. Szirmai Albert: Részletek a „Ballerina“ c. operettből; 3. Mikus-Csák István: Változatok egy szlovák népdalra; 4. Lehár: Giuditte, keringőgyeveg.

7.50—8.10: „Port Said.“

Borbély László útleírása.

8.15—8.55: Hanglemezek.

1. Suppé: Könnyű lovasság, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Kleiber); 2. Ochs: Es kommt ein Vogel geflogen (Ferdy Kauffmann zenekara); 3. Strauss János: Kék Duna keringő (minneapoliszi szimfonikusok, vez. Ormándi); 4. Ketelbey: Kolostorkertben (orgona: Reginald Foort); 5. Kreisler: Szép rozmarin, keringő (minneapoliszi szimfonikusok, vez. Ormándi); 6. Eichheim: Japán nocturne (filadelfiai szimfonikusok, vez. Stokowski); 7. Strauss János: Perpetuum mobile (bécsi filharmonikusok, vez. Clemens Krauss).

9—9.15: Hírek.

9.20—10.20: Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál.

Közben

9.55: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

11.10: Az ifjúságnak. Bartha Béla előadása.

11.30: Hanglemezek.

11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Szilárdi László népdalokat cimbalmozik.

3.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

4.05: Operettrészletek hanglemezeiről.

4.20: „Ruszin élet a Kárpátokban.” Mészáros Gyula előadása.

4.45—7.15: Azonos Budapest I. műsorával.

7.20: Dohnányi: A-dur gondokaverseny. Előadja Danyi Ferdinánd, zongorakísérettel.

7.50: „A magyar-lengyel kereskedelem fénykora.” Kerekes György dr. előadása.

8.10—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Január 9—10-én, hétfőről keddre virradó éjjel, a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteres hullámhosszon Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások (Nyíregyháza 267.4 m, Magyaróvár 227.1 m, Miskolc 218.6 m, Pécs 204.8 m) e heti műsora:

VASÁRNAP, JANUÁR 8:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ, JANUÁR 9:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

KEDD, JANUÁR 10:

Reggel 6.45-től délután 6.30 azonos Budapest I. műsorával.

6.30—6.55-ig azonos Budapest II. műsorával. Utána azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA, JANUÁR 11:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 12:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

PÉNTEK, JANUÁR 13:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT, JANUÁR 14:

Reggel 6.45-től délután 5.30 azonos Budapest I. műsorával.

5.30—5.55 óráig azonos Budapest II. műsorával. Utána azonos Budapest I. műsorával.

A VILLANYSZEM HAMISPÉNZT VIZSGÁL

Hjalmar L. Pettersson stockholmi feltaláló szellemes készüléket szerkesztett a pénzdarabok valóságának vizsgálatára. Az érmet a készülék csatornájába dobják, ahol egy fogószerszemet megragadja, egy villamos berendezés pedig villanyszikrárt ugraszti át az érme és egy fémcsúcs között. Egy színképelemző készülék felfogja és egy vékony réssre vetíti a szikra színképét. Minthogy a színkép a fémötvözet összetételétől függ, más és más lesz, aszerint, hogy igazi vagy hamispénz került a gépbe. Ha valódi pénzdarabra pattant át a szikra, a színkép fénye pontosan a réssre esik és akadálytalanul átjut rajta a mögötte lévő fotocellára. A villanyszem csak erre vár: tüstént kioldja a fogószerszemet és a megvizsgált érme a gyűjtőtartályba hull. Ha azonban hamis a pénzdarab, a fény nem éri pontosan a rést, mire a gép másik tartályba dobja az érmet. Most még csak az hiányzik, hogy a villanyszem mindjárt megindítsa a billencselő készüléket, mely azonnal megkötözi a hamispénzzel csalni akaró delikvenst és odahívja a rendőrséget. A fotocella boszorkánymestereitől még kitelik, hogy ezt is megcsinálják...

Déliabál

A HANGSZÓRÓ BECSAPJA AZ ELLENSÉGET

A francia hadvezetőség be akarja vezetni hadi eszközei közé Maxime Baza francia technikus érdekes találmányát: az „akusztikai leplezést”. Ez annyit jelent, hogy előzetesen lemezre felvett csatazajok (ágyúdörgés, gépfegyverkattogás, repülőgépzúgás) és hangszórók segítségével megtévesztik az ellenséget a csapatok tevékenysége és a fegyverek holléte felől. Az ágyúlövéseket közvetítő, erőshangú hangszóró eltereli az ellenség figyelmét a valóban tüzelő ütegről, mely egészen máshol van felállítva. Ha a lövészárokban kifogy a lőszer, az utánpótlás beérkezéig működésbe helyezik a hangszórós erősítőkészüléket, az ellenség továbbra is szapora gépfegyverkattogást hall s ez visszatartja az esetleges rohamozástól. Megfélemlítésre is felhasználható, ha közeledő bombavető repülőraj zúgását közvetítik vele, vagy ha egyetlen gép viszi magával a hangszórót és a levegőben akkora lármát csap, mintha egész légiflotta közelednék. Persze, itt is a gyakorlatnak kell majd eldöntenie, vajjon tényleg elérke-e a találmánnyal a remélt félrevezető hatást és a vele kapcsolatos hadisikert...

Timkó Margit
Bp. I-ről 5.00-kor és Bp. II-ről 5.40-kor

BUDAPEST I.

- 6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.
1. Egressy—Müller: Klapka-induló (rendőrzeneke, vezényel Szöllősy Ferenc); 2. Fricsay Richárd: A volt 69. gyalogezred indulója (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor); 3. Pazeller: Keringő, (Dol Dauber zenekara); 4. Popy: Órjárat, (Kristály szimfónikus zenekar, vez. Schmalstich); 5. Recoschevitz: Svéd hadi induló (tengerésztiúterek zenekara, vez. Welge).
- Utána: Étrend, közlemények.
10.00: Hírek.
10.20: „Nagyróce.“
Irta Pap Miklós. (Felolvasás.)
10.45: „Kalap, kesztyű, táska, cipő.“
(Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Cséba Gyula cigányzenekara.
Közben
12.30: Hírek.
1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
1.30: Rendőrzeneke.
Vezényel Szöllősy Ferenc. 1. Bánáti-Buchner Antal: Felvidéki induló; 2. Lehár: Pikantériák, keringő; 3. Schirman: Dubinuszka, orosz daleyveleg; 4. Kling: Alpesi pásztorelet; 5. Hruby: Bécsi daleyveleg; 6. Pécsi József: Galopp.
2.35: Hírek.
2.50: A rádió műsorának ismertetése.
3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.
4.10: „Asszonyok tanácsadója.“
4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik.

5.15: „A Nádasdy-huszárok Mária Terézia háborúiban.“
Markó Árpád ezredes előadása.

5.45: Orgonaavató-hangverseny.
Közvetítés a Szent István Bazilikából. Közreműködik Szakolczay Rigler Ernő (orgona) és a Bazilika énekkara Harmat Artur vezetésével. 1. Bach J. S.: Pastorale; 2. Cesar Franck: Grande piece symphonique; 3. Harmat Artur: Karácsonyi motetták: a) Tui sunt coeli; b) Viderunt omnes; 4. Perényi Géza: Pastorale angelica; 5. Régi magyar karácsonyi énekek (Harmat Artur feldolgozása): a) Az égből színméz (dallama Szegedi: Cantus Catholicból); b) Mind a világ örvendezzen (dallama a Turóci Cantioaleból); 6. Sringer: A-dur pastore; 7. Harmat Artur: Orgonaavató zsolttár.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.20: „A 19. század kedvelt táncai.“
(Hanglemezről). 1. Strauss János: Tavaszi hangok, keringő (bostoni szimfónikusok, vez. Koussevickij); 2. Fink: Árnyjátékok, gavott (Rambour szalonzenekar); 3. Avignon: Platónok alatt, mazurka (Robert zenekar); 4. Strauss János: Francia négyes a „Denevér“ c. operából (Polidor zenekar); 5. Gungl: Keringő (Kolumbia koncertzenekar); 6. Strauss József: Asszonyzivek (szalonzenekar); 7. Radl: Landler (parasztenekar); 8. Blon: Gyorsvonaton, galopp (Wintergarten zenekar).

7.55: „A magyar nyelv tisztaságáért.“

8.00: „Vasárnap délután.“

Falusi kép. Irta: Kispándi József. Rendező: Csanády György. Személyek: Kovács F. Gergely — Pataki József, Zsuzska — Tasnády Ilona, Boriska — Ditrői Ica, T. Balog György — Bodnár Jenő, Juli — K. Szűcs Irén, Gyurka — Kompóthy Gyula, Csutka — Matány Antal.

Utána kb.

8.45: Dénes József cigányzenekara muzsikál.
Orbán Sándor énekel. Dalok: Holdvilágos csillagos az éjszaka (népdal); Sas: Elkerült a jöszerecse, Álom volt a mi szerelmünk (népdal); Eröss Béla: Egykrajcáros levelepapír, Lehullott a cseresznyefa virága (népdal); Csőka Józsi: Kössétek meg az ugatós kutyákat; Sándor Jenő: Almodó Tiszpart; Szilágyi: Egyszer egy asszony; Dankó Pista: Páros élet a legszebb a világon; Sej, haj, ne fekdj a szé-naboglya tövébe; Józanságra nagy bennem az akarat (népdalok); Balázs Árpád: Elmúltak a szép napok; Réten, réten; Egy asszony-nak tiz leánya (népdalok); Erdélyi Mihály: Fenyő, fenyő.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

Délibáb

10.00: A rádió szalózenekara.

1. Strausz János: Asszonyháború, nyitány; 2. Recktenwald: A nyárkirály országában, szvit; 3. Aggházy Károly: Magyar esték; 4. Losonczy Dezső: Ébred az erdő, idill; 5. Graener: Esti dal; 6. Zakál Dénes: Szerelmes rózsák, idill; 7. Lányi Ernő: Mese.

Közben

10.30: Hírek német és olasz nyelven.

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

11.30: Szabó Kálmán jazzhármása játszik.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.40—5.55: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik.

6—6.25: „Jobbágysors Gömörben.“
Ila Bálint dr előadása.

6.30—6.55: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági féléója.

7.20—7.45: Francia nyelvoktatás.
(Garzó Miklós).

8—8.55: Hanglemezek.

1. Ranzato—Neri: Kis szerenád (ének: Franco Lari); 2. Hill: Kápolna holdfényben, slow (ének: Ruth Etting); 3. Pollack: Foxtrott (zongora és dob); 4. Nichols: Virágok, film-dal (Frances Day); 5. Scotto: Csin-csín, keringő (ének: Tino Rossi); 6. Pryor: A füttyös és a kutvája (orgona: Lew White); 7. Zerinváry: Esti dal (Ifj. szöveg), Rózsa Annie); 8. Szabó Kálmán: Csak egyszer mondja, slow (Szabó Kálmán szövege); 9. Leslie—Burke: Foxtrott (Russ Morgan együttes); 10. Hanby: Darling Nelly Gray, dal (Mills fivérek); 11.

Schmidtseder—Gru: Ich dir Glück, dal (Nina Buser); 12. Gershwin: Things are looking up, film-dal (Fred Astaire); 13. Norman—Green: Rumba (Harry Roy zenekara); 14. Schultze: Slowfox és dal (Tatjana Birkigt); 15. Bixio: Torna piccina, slowfox és dal (Fernando Orlandis). 16. Billy—Mayhew: Dal (Ruth Etting); 17. Secunda—Cahn—Chaplin: Bei mir bist du schön (Billy Cotton zenekara);

9—9.15: Hírek.

KASSA (259.1 m.)

11.10: Povodná novela. Precita Vladimír Kalyt-cuk. Eredeti novella. Felovassa Kalytsuk Vladimír.

11.25: Népdalok hanglemezeiről.

11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—2.55: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Régi magyar operettek. Fischer Károly és B. Girsik Ibolya énekel, zongorakísérettel.

3.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

4.05: A magyar Himnusz ünnepe. 1. „Kölcsey Ferenc, a halhatatlan költő.“ Marek Antal dr előadása; 2. „A Nemzeti Ima.“ Előadja: Marossy Lajos; 3. „Hogyan énekeljük a Himnuszot...“ Keresztes Pál előadása; 4. Erkel: Himnusz (hanglemezeiről).

4.40—12.05-ig: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLAMÚ MŰSOR

Január 10—11-én, keddről szerdára virradó éjjel, a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méterén

Éjjel 1—2 óráig.

HANGOK, MELYEKRE SIKETEK VAGYUNK

Azzal a gondolattal még csak megbarátkoztunk valamelyest, hogy láthatatlan fényugarak léteznek. Az emberi szem vagy az ibolyántúli fényre, az infravörös fényre vagy a röntgensugárra; mégis tudjuk, hogy léteznek, mert szemmel látható, sokszor nagyon is erőlyes hatásokkal bizonyítják jelenlétüket. De nem hallható hangot már nehezebben tudunk elképzelni, mert hangrezgés, melyre fülünk siket: képzeltségnek tűnik. Pedig ilyen is van — s hogy erre rájöttünk, azt is nagyrészt a rádiótechnikának köszönhetjük. Nem hallható vagy mint mondani szokás, ultrahang az a hangrezgés, melynek másodpercenkénti rezgesszáma 20.000-nél nagyobb. Ezt már nem érzik meg az emberi fül, de megérik finom készülékek és folyadékok, melyeken a szapora hullámzás keresztülhalad s ennek révén jelenléte észrevehető. Már több mint tíz esztendeje tanulmányozzák őket, de úgy látszik, csak most ismerjük meg őket igazán, amióta a hozzávaló kísérleti eszközeink nagymértékben tökéletesedtek. Az ultrahangokat ugyanis úgy keltik, hogy rádiólampák segítségével kis kvarckristálydarabokat hoznak rezgésre. Ha a kristály folyadékba — vízbe, olajba — merül, megremegteti

maga körül a folyadékrezgéseket s a továbbterjedő hullámok csodálatos hatásokat fejtenek ki. Egynemű tömeggé keverik a vizet meg az olajat, általában olyan folyadékokat, melyeket eddig nem vagy csak nehezen lehetett összevegyíteni. Ennek igen nagy a jelentősége a kémiai iparban. Másfelől viszont erős, ütemes rázkódtatásnak vetvén alá az anyagok legkisebb részecskéit, lehetővé teszik, hogy egyik anyag a másikban rendkívül finom szemecékben oszolják el. Ilyen módon sikerült például a fényképezőlemezeket és filmek fényérzékeny rétegében az ezüstbromidot parányi szemecskékké szétosztani s ezzel nemcsak a fényképezés tökéletesedett, hanem a felvételek nagytartományában is egészen új lehetőségek nyíltak. Az ultrahangok erőlyes keverő hatásait legújabbban a kohászat is értékesíti, mert általa igen egyenletes, szilárd fémötvözeteket állíthat elő. Apró élő szervezeteket elroncsolnak, megölnek az ultrahangok; ezért sokan nagy reményeket fűznek hozzájuk a kórokozó csirák elleni harcban.

Feltehető valószínű, hogy a nem hallható hangok majd csak ezután szolgálnak nekünk igazi meglepetésekkel...

Bisztray Gyula

Bp. II-ről 7.30-kor

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Farkas Dezső: Induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara, vez. Figedy Sándor); 2. Kálmán Imre: Induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara, vez. Figedy Sándor); 3. Aeroplan-polka (xilofón: Gaston); 4. Percy: Hindu esküvő (Georg Kniesstädt zenekara); 6. Grimshaw: Az ezred ezred visszatér, induló (Spindler banjo-zenekara).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „A költő házassága.”

Irta Mohácsi Margit. (Felolvasás.)

10.45: „Egy halhatatlan szerelem árnyékában Krasznahorkán.”

Irta Csányi Piroska. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: József nádor 2. honvéd gyalozezred zenekara.

Vezényel Seregi Artur. 1. Virányi Jenő: Induló; 2. Thomas: Raymond, nyitány; 3. Seregi: Nálunk Budán, keringő; 4. Nagypál Béla: Marokkói hárem; 5. Kálmán Imre: Fortissimo, egyveleg; 6. Lehár: Cigányünnepély.

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

1.30: Hanglemezek.

1. Donizetti: Lammermoori Lucia, ária a III. felvonásból (Lily Pons); 2. Ponchielli: Gioconda, ária a II. felvonásból (Gigli); 3. Berlioz: Trójaiak Karthágóban, részlet a II. felvonásból (Hallé-zenekar, vez. Hart); 4. Wagner: A bolygó hollandi — Senta balladája (Emmy Bettendorf); 5. Brahms: Adagio a „d-moll szonáta”-ból (hegedű: Szigeti

József); 6. Rubinstein: Nero — Vindrex áriája (Krajev); 7. Massenet: Werther, ária (Rogacsevskij); 8. Fauré: Sicilienne (gordonka: Földessy Arnold); 9. Mascagni: Parasztsbecsület — Ave Maria (Tito Schipa); 10. Mascagni: Parasztsbecsület — Santuzza áriája (Bianca Scacciati); 11. Bartók Béla: I. román tánc (zongora: a szerző); 12. Puccini: Tosca — Levélária (Fleta).

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.15: A rádió díákiflórája.

„Egy francia középiskola.” Szávay Nándor dr előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek.

5.00: Rádió a rádióról.

5.15: Trombini-Kazuro művész nő zongorázik a magyar-lengyel művészcsere keretében. Chopin-művek: c-moll nocturne, 48. mű, f-moll fantázia, 49. mű; C-dur mazurka, 33. mű, 3. sz.; Bölcsődal, 57. mű; Asz-dur keringő, 34. mű, 1. sz.

5.45: „Martos.”

(Csallóközi kép). Feszty Masa előadása.

6.15: „A magyar nyelv tisztaságáért.”

6.20: Kurina Simi cigányzenekara.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Iphigenia Aulisban.” Dalmű három felvonásban. Szövegét írta Bailly du Roulet. Fordította Lányi Viktor. Zenéjét szerezte Gluck. Átdolgozta Wagner Richárd. Vezényel Fleischer Antal. Rendezte Rékai András. Személyek: Agamemnon — Hámory Imre; Klytemnestra, Agamemnon neje — Basilides Mária; Iphigenia, Agamemnon leánya — Báthy Anna; Artemis — Jeney Klára; Achilles — Rösler Endre; Kalchas főpap — Kálmán Oszkár; Arkas — Lendvai Andor; Egy görög nő — Dósa Mária; Thessáliai harcos — Vermes Jenő.

Az I. felv. után kb.

8.40: A rádió külügyi negyedórája.

A II. felv. után kb.

9.50: Hírek, időjárásjelentés.

Az előadás után kb.

10.40: Hírek német és olasz nyelven.

10.50: Hanglemezek.

„Magyar nóták és csárdások.” 1. a) Andor: Lent a falu végén; b) Lengyel: Vajdának a szép leánya (Magyar Imre cigányzenekara); 2. Feketeszárú cseresznye, népdal (Koréh Endre); 3. Farkas Dezső: Gondja van a leánynak (Relle Gabriella és Cselényi József); 4. a) A Csap uccán; b) Kertem alatt (Lavotta átíratái, Varga Imre); 5. Kubányi György: Most kezdődik a tánc (Cselényi József); 6.

Eröss Béla: A kalauz azt kiáltja, Debrecen (Kálmár Pál); 7. a) Messze égen fényes csillag; b) Valamit sügök magának; c) Azt mondják az emberek (Nagy Izabella és Cselényi József); 8. P. Horváth Dezső: Szeretem a kertet (Keller szövege, Szánthó Gyula); 9. a) Az ikrenyi csárda; b) Lesz még cigánylakodalom; c) Ahol jó bort mérnek (csárdások énekötösöl); 10. Fráter Loránd: Elmegyek ablakod előtt (László Imre); 11. Görög Tibor: Zúg az erdő (Orbán Sándor); 12. Hajdu H. András: a) A süvegem; b) Zene, zene (Cselényi József); 13. a) Fűredi: Végigmentem az ormódi temetőn; b) Erkel: Vörös bort ittam az este (Palló Imre); 14. Sándor Jenő: a) Juhászlegény; b) Sohsem volt (Relle Gabi és Cselényi József); 15. Murgács Kálmán: a) Hosszúlabú gólya; b) Mindig mondtam; c) Jegenyefák, csárdások (Magyar Imre cigányzenekara).

Közben

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30—6.55: Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura).

7.05—7.20: Kurina Simi cigányzenekara.

7.30—7.55: „Mikszáth Kálmán a kerületében.“ Bisztray Gyula irodalomtörténeti előadása.

8—8.55: Tánclemezek.

9—9.15: Hírek.

9.20—10.30: A rádió szalózenekara.

1. Strohmayr: Ujbor, bécsi induló; 2. Kliment: Vágyálomok, keringő; 3. Friml: Indián szerelmi dal; 4. Kígyósi Árpád: Alla gavotta; 5. Kálmán: Részletek a „Cirkuszhercegnő“ c. operettből; 6. Stephanidesz Károly: Valse amoroso; 7. Ganne: Furulyás Jancsi, egyveleg.

KASSA (259.1 m.)

11.10: Pre mládez. Prednáška. — Szlováknyelvű ifjúsági előadás.

11.30: Hanglemezek.

11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.30: Azonos Budapest I. műsorával.

3.30: Holub Ferenc tárogatózik.

3.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

4.05: Orosz zeneművek hanglemezeiről.

4.25: Szilvay Uriel ruszinnyelvű előadása.

4.45—6.40: Azonos Budapest I. műsorával.

6.40: „Fejedelmi látogatások Kassán“. Wick Béla dr. előadása.

7.05—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Január 11—12-én, szerdáról esütörtökre virradó éjjel, a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren

Éjjel 1—2.00 óráig.

Távolbalátó óriásvevőgép

Tudvalevő, hogy az újrendszerű távolbalátó-készülékek legfontosabb alkotórésze az úgynevezett katódsugáregő. Légírésre szivattyúzott, töltésérővel üvegcső ez; a töltésérőnyílást elzáró kerek üveglap belül vegyi anyaggal van bevonva, mely felvilág, ha elektrónok érik. A felfogott rezgések hatására a cső belsejében egy túvékony-ságú elektronsugárkéve („katódsugár“) villámgyors cikázással végigsurran az üveglapon és pontról-pontra, szinte felfesti rá a távolbalátott képet. A katódsugáregők ma már olyan éles képet rajzolnak, hogy az emberi arcjáték finom részleteit is lehet velük közvetíteni. Ez az oka, hogy a német, angol és amerikai távolbalátó-adóállomások újabbán egyre többször közvetítenek kis színpadi jeleneteket, sőt rövid színdarabokat is. Persze annál nagyobb a kép és annál jobban élvezheti az előadást esetleg nagyszámú közönség is, mennél nagyobb a cső vetítőfelülete. Bizonyos határon túl azonban nehéz növelni a csővek terjedelmét. Most az egyik amerikai rádiógyár olyan televíziós vevőgépet hozott forgalomba, mely az Amerikában eddig gyártottak között szokatlanul nagy méreteivel tűnik ki. A beleszerelt katódsugáregő 20.3×25.4 cm nagyságú képeket vetít s azokat 50 személy nézheti egyszerre, tehát akár népe-sebb estély, vagy más mulatság résztvevői is szórakozhatnak televíziós közvetítésekkel. A készülék, a „C. R. (cathode-ray) tube“-en (katódsugáregővön) kívül még 20 rendes erősítő rádió-lámpát is tartalmaz; az egész doboz 63.5 cm hosszú, 39. cm széles és 63.5 cm magas. Nem

éppen könnyű vele bánni, mert nem kevesebb, mint hat tárcsája, illetőleg kapcsolója van; de már ez is lényeges egyszerűsítés, mert az eddigi távolbalátógépeken több volt az igazgatni való. Ha hozzáértően kezelik, képei olyan tiszták, fényesek és nyugodtak, mint a jó házi mozié. Ma még azonban csak tehetősebb rádióamatőrök engedhetik meg maguknak a készülék beszerzését, minthogy ára megközelíti a kétezer pengőt. A katódsugáregő egymaga 75 dollárba — kb. 370 pengőbe — kerül. Ez pedig még Amerikában sem éppen olcsó összeg!...

Már a tűzhányó is rádiójeleket ad?...

Ha nem is éppen szigorú értelemben vett rádiójeleket, de — mint legutóbb megállapították — olyan mágneses hatásokat terjeszt maga körül, melyeket érzékeny műszer (magnetometer) felfog és észrevesz. Japánban, Nagaok és Ikebe városok közelében, 8 km-re az Asamayama-tűzhányó közelében tapasztalták, hogy a magnetometer két napon át szokatlanul nyugtalanodott, a rendszernél nagyobb kitéréseket mutatott. Ugyanakkor a tűzhányó is fokozta tevékenységét és hatalmas lávafolyamokat öntött magából. A két megfigyelés olyan pontosan esett egybe, hogy lehetetlen volt fel nem ismerni közöttük az összefüggést. Valószínűnek tartják, hogy a meginduló lávapatkok valamiképpen befolyásolják a mágneses teret a hegy körül s így hatnak a műszere. Nincsen kizárva, hogy ezen a módon egykor talán előre meg lehet jósolni a közeledő tűzhányó-kitéréseket.

Eyszen Irén
Bp. II-ről 8.00-kor (Artistica foto)

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Dvorzsák: Piros, fehér, zöld, induló (Hunyadi János 9. honvédegyalozred zenekara, vez. Fricsey Ferenc); 2. Figedy Sándor: Hunyadi János induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. a szerző); 3. Petras: Holdas éj az Alsteren, keringő (Marek Weber zenekara); 4. Noack: Bohócok felvonulása, intermezzo (Xilofon művészenekar); 5. Berniaux: Nemzetek felvonulása, induló (Perfectafon zenekara, vez. a szerző).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Rimaszombat.“

Irta: Sztinyay Jenő. (Felolvasás.)

10.45: „Hogyan öltöztessük gyermekeinket?“

Irta: Simon Blanka. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Eugen Stepat balalajka zenekara.

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés.

1.30: A rádió szalózenekara.

1. Siede: Szevillában, spanyol induló; 2. Walter: A hattyúk, induló; 3. Tóth Lajos: Gavotte; 4. Albeniz: Malaguena; 5. Kárpát Zoltán: Emlékkönyvbe; 6. P. Horváth Dezső: Szaracénok; 7. Beresényi nótája; 8. Szirmai Albert: Andaluziai szerenád; 9. Delmas-Popy: Tavasz ünnep Japánban; 10. Kálmán: Részletek a „Josefin császárné“ c. operettből.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.15: „Ahol a hálókocsik alusznak.“

Közvetítés a Nyugati-pályaudvarról. Beszélő Budinszky Sándor.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: „Sertésenyésztési és hizlalási tanfolyam.“

(II. rész.) A hizlalás előfeltételei. Gábos Dénes dr. mezőgazdasági szakiskolai igazgató előadása. (A Földművelésügyi Minisztérium rádió-előadássorozata.)

5.30: Operaházi zenekar.

Vezényel Rajter Lajos. 1. Mozart: a) Figaróházassága, nyitány; b) Kis éjjeli zene; 2. Haydn: C-dur nocturne (Geiringer feldolgoz.); 3. Beethoven: I. szimfónia (C-dur).

6.35: „A magyar nyelv tisztaságáért.“

6.40: Pusztas Sándor és Bódás János verselből ad elő.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.20: Horváth Jancsi cigányzenekara.

8.00: „A vendég.“

Rádiódrama három felvonásban. Irta: Fertsek Ferenc. Rendező: Barsi Ödön. Személyek: Brunó — Csontos Gyula; Az asszony — Keresztessy Mária; A férj — Földényi László; I. férfi — Inke Rezső; II. férfi — Solymossi Sándor; III. férfi — Bodnár Jenő; IV. férfi — Matány Antal; V. férfi — Szabó Gyula; VI. férfi — Forgács Sándor; VII. férfi — Losonczy Zoltán; VIII. férfi — Gyenis Ede; Miska bácsi — Szőke Sándor; Cigány — Tompa Béla; Fiatalember és gondnok — Ihász László; Házmesterné — Dinnyési Juliska; Cseléd — Sándor Bőske; Portás — Stella Gedeon; Rendőr — Somody Kálmán; Mentőorvos — Kallós Emil; Új ember — Váry Zoltán.

Utána kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Hanglemezek.

I. rész: Német és olasz dalok. 1. Hildach: A tavasz, dal (Karl Schmitt-Walter); 2. Blume-Lüling: Zöld mező (vibrafon, ének és Béres Alfréd zenekara); 3. Künneke: Vándordal (Peter Anders); 4. Siczinski: Bécsi dal (havajai gitár és Berolina zenekar); 5. Cuttillo-Schipa: Nápolyi dal (Tito Schipa); 6. Kramer: A nevelő klarinét, mazurka (Kramer és szőlistái); 7. Foti-Calli: La cicalota, szicíliai népdal (Rosetta Ferlito); 6. Canaro: Polka (harmonika, fütty és Pörschmann zenekara); 7. Arona: San Giusto harangja, olasz dal (Tito Schipa); II. rész: Szórakoztató lemezek: 8. Fischer: Az Alpoktól délre szívből — Kikötőben (koncertzenekar, vez. Seidler-Winkler); 9. Fischer: Az Alpoktól délre c. szívből — Tengerpart (koncertzenekar, vez. Seidler-Winkler); 10. Moszkowszki: Szerenád (fütty) Guido Giardini zenekari kísérettel); 11. Elgar: Szerelmi üdvözlét (Victor koncertzenekar, vez. Black); 12. Vellones: Cigánykeringő (Martenet éterhangszer és Cariven zenekara); 13. Kopsch: Állatok harciindulója a „Reinecke Fuchs“ c. filmből (Berlini áll. opera zenekara, vez. Schütze).

Közben

10.30: Hírek német és olasz nyelven.

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

11.10: Sárai Elemér cigányzenekara megszólal.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 5—5.55: Illiczky László jazz-zenekara játszik.
 6—6.25: „Egy portugál kereskedő útja a 15. században. Léderer Emma dr előadása.
 7—7.15: Horváth Jancsi cigányzenekara.
 7.25—7.50: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson.)
 8—8.25: Eyssen Irén énekel zongorakísérettel.
 1. Liszt: Ha álomom mély; 2. Erkel: Hunyadi László, ária; 3. Kodály: Nausikaa; 4. Nép-dalok: a) Elindultam szép hazámbul (Bartók feldolg.); b) A surányi vitéz dala (Huber feldolg.); c) Kodály feldolgozása: Gerencséri ueca; 5. Strauss Richard: Holnap; 6. Greceaninov: Bölcsődal; 7. Catalani: La Wally, ária.
 8.30—8.55: Hanglemezek.
 1. Beethoven: Allegretto az F-dur szonátából (10. mű, 2. sz., zongora: Lamond); 2. Chopin: Esz-dur nocturne (zongora: Cortot);

3. Brahms: Változatok Paganini egyik témájára (zongora: Wilhelm Backhaus).
 9—9.15: Hírek, ügétversenyeredmények.

KASSA (259.1 m.)

- 11.10: Palócajz. Mezőssy Mária felolvasása.
 11.20: Szlovák és magyar népdalok hanglemeztől.
 11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
 12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
 3.25 A kassai katolikus legényegylet dalkara.
 3.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
 4.05: Lengyel László saxofónozik.
 4.20: „Magyar és szlovák romantika.” Sziklay László előadása.
 4.45—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Január 12—13-án, esütörtöktől péntekre virradó éjjel, a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren Éjjel 1—2 óráig.

„HOGYAN ÖLTÖZTESSÜK GYERMEKEINKET?”

— Simon Blanka ma délelőtt 10.45-kor elhangzó előadása élé. —

A divat történetében lapozgatva látjuk — mondotta előadásáról, — hogy a gyermekdivat minden korban párhuzamosan halad a női divattal. Nemcsak az ésszerű és célszerű, de a szélsőséges, túldíszített divatalkotások is követték találtak a gyermekdivatban is; holott nyilvánvaló, hogy a felnőtteket utánzó túlhajtott öltözködési verseny a gyermek lelkére káros hatást gyakorol. A kötelező iskolai formaruha és a cserkész formaruhák irányt szabtak, de egyben igen sok esetben visszahatást is eredményeztek. Ahol a józan, józólésű szülő irányt szab és annak követését kereszttől is viszi a gyakorlatban, ott nincs semmi hiba, csak a hiú, vagy gyengeakarátú szülő gyermeke kárpótolja magát hozzá nem illő túldíszes, vagy olyan anyagú, szabású ruhák viselése által, amelyek nem illenek hozzá.

„A VENDÉG”

— Előadás a Studióban ma este 8 órakor —

Brunó, a züllött festő, élete mélypontján piszkos lebujsokban s a lecsúszottak egyéb talákozóhelyén tengeti elrontott életét. Jól ismerik a Hajléktalanok Menhelyén is és noha hozzájuk aljasodott, a söpredék — a csorda örök összetartozásával — megérzi benne a külön embert és összefog ellene, notórius munkakerülőnek, kártyásnak és részegesnek bélyegezve, nem is egészen alaptalanul. Szilveszter estéjén is beállt a menhelyre, de ha lehet még szerencsétlenebb állapotban, úgyhogy a pár fillérsnyi éjszakai ágybért sem tudja megfizetni, csupán a hideg elől tér be vacogva, hogy kissé megmelegedjék. Egyszeriben a társaság szilveszteri jókedvének célpontjává válik, mint rendszeren.

Összesűgnak; segítenek rajta, ha mulattatja őket. Brunón nem lehet segíteni; megalázóan megszolgált filléreit azon nyomban elkártyázza s mehet ki megint az éjszakába.

A második hangképben a munkahelyéről hazafelé tartó fiatal házaspárt is megbabonazza a Szilveszter. Szívesen állítanának be valakihez, de senkijük sincs, senkihez se tartoznak a kerek világon, csak egymáshoz. Mi lenne, ha elmennének és mulatnának egyet? Dunaparti étteremben vacsoráznának? Utána bár? Drága multság, nem nekik való. Talán kávéház? Inkább nem! Már akkor jobb otthon, szép és meleg kis otthonukban, ahová boldogan lépnek most is be, csak a férj szontyolódik el: „Igazán milyen kár, hogy nincs senkink, most hívhattunk volna vendéget Szilveszterre; sohasem volt még vendégünk...” Egyszerre élesen megszólal a csengő. Odakün torzonborz kéregető áll, valaha jobb napokat láthatott, örömmel tessékélik be a koldust, aki nem más, mint Brunó, az elzüllött festő. A férj is úgy fogadja, mintha szívesen várt vendég volna.

A harmadik hangkép megint a Hajléktalanok Menhelye, Szilveszter éjszakáját követő hajnalon. Brunó megérkezik. Már van pénz: a fiatalok ügylétszik titkon csúszatták a zsebébe. Holtrészeg, egy lebujsból jött, ahová az átmenet megkönnyítése miatt tért be, mint zokogva meséli. A csöcselék lelketlen és új mókát sejtő gúnyolódására, deliriumában, elmeséli boldog szilveszteri történetét. Azok röhögnek, egyre jobban ingerlik, a tanúságottevő ajándéköpenyt is el akarják tőle venni, Brunó védekezik, közben rohamot kap s hörögve esik össze. Most már nagy az ijedelem; jönnek a hivatalos emberek, a mentők, rendőr; hiába — szegény Brunó, — meghalt. A csöcselék is megilletődik s hogy utolsó boldog estéjére — ha ugyan igaz volt — holtában is megemlékeznek, hűlt testét a kopott selyemköpennyel takarják be, ilyenformán legalább selyemszemfedő jut szegénynek. A terem elcsöndesedik, beköszönt a másnap: az új esztendő.

Kosztolányi Dezső
(Pécsi felv.)

Kosztolányi Dezsőné
8.10 (Rozgonyi felv.)

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Fiala János: Magyar induló (rendőrzene-
kar, vez. Szöllőssy Ferenc); 2. Bachó István:
A régi 1. honv. gyalogezred indulója (Mária
Terézia 1. honv. gy. e. zenekara, vez. Fricsay
Richard); 3. Gallo: Csak szorosan, keringő
(Gallo harmonikazenekar); 4. Pondero: Ta
Hien, kínai szerenád (Georg Kniestedt zene-
kara); 5. Janssen: Dániai emlékek, induló
(berlini rendőrség zenekara, vez. Richter).

Utána: Étrend. közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „A röntgenvizsgálat szerepe a csúzos
betegségek felismerésében.“
Hrabovszky Zoltán dr előadása. (Felolvasás.)

10.45: „Knigge, az illendőség tudósa.“

Irta Hamvas József. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templom-
ból. Himnusz. Időjárásjelentés.12.10: Solt Etel és Penninger Antal énekel
zongorakísérettel.

1. Wagner: Tannhäuser, Wolfram verseny-
dala (Penninger); 2. Wagner: Lohengrin,
Elza dala a II. felv.-ből (Solt); 3. Gounod:
Faust, Valentin imája (Penninger); 4. Liszt:
Loreley (Solt); 5. a) Beethoven: Adaláida;
b) Schumann: A diófa; c) Schubert: Tavasz-
álom (Penninger); 6. Brahms: a) Csendes
álom; b) Vasárnap reggel; c) Bölcsődal
(Solt); 7. a) Kacsóh: János vitéz, Egy rózsaszál...; b) Weigert: Az erdőnek madara
van (Penninger); 8. a) A hegyek alatt;
b) Ne busuljon senki menyecskeje (Kodály
feldolg., Solt); 9. Bartók—Kodály gyűjtésé-
ből: a) Szánt a babám; b) Azért, hogy én
huzár vagyok (Penninger); 10. a) Noseda
Károly: I. Szívem; II. Piros rózsák; b)
Polgár Tibor: Megbocsátok (Solt).

Közben

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-
jelentés.

1.30: Károlyi Árpád cigányzenekara.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-
árak.

4.15: A rádió diákfőelőadója.

„Az újjászülött Itália“. Irta Wehner Józsefné.
(Felolvasás.)

Jtána: Ifjúsági közlemények.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Jeszenszky Sándor előadása.

5.30: Az Állástalan Zenészek Szimfónikus
Zenekara.

Vezényel Melles Béla. — 1. Balfe: A cigánynő,
nyitány; 2. Waldteufel: Koresolyázók, ke-
ringő; 3. Lehár: Cárévis, egyveleg; 4.
Bayer: Babatündér, balettrészletek; 5. Gro-
wald Ernő: Hangulatképek; 5. Ujvári
József: A levegő hősei, induló.

Közben

5.50: „A magyar nyelv tisztaságáért.“

6.15: Sportközlemények.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.20: A rádió szalózenekara.

1. Kacsóh: Részletek a „Rákóczi“ c. dal-
játékból; 2. Coates: Miniatür szvit; 3.
Liszt: XII. magyar rapszódia.

8.10: Kosztolányi Dezső-est.

Beezvetőt mond özv. Kosztolányi Dezsőné.
„Kosztolányi Dezső élete verseiben.“ Előadják
Simonffy Margit és Lehotay Árpád a Nemzeti
Színház tagjai.

9.00: Bartók Béla zongorázik.

1. Beethoven: Hat változat (F-dur) 34. mű;
2. Brahms: h-moll capriccio, 76. mű, 2. sz.;
3. Chopin: cisz-moll nocturne); 4. Bartók:
A „Mikrokosmos“ sorozatból: a) Duda-
muzsika; b) Paprikajancsi; c) Báli szigetén;
d) Kvintakkordok; e) Táncok bolgár rit-
musban.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Bodrics Béla cigányzenekara muzsikál.

Közben

10.30: Hírek német és olasz nyelven.

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

11.10: Hanglemezek.

1. Bracchi—D'Anzi: Non dimenticar le mie
parole, dal (Carlo Buti); 2. Valderamma—
Medrano: Inka tangó (Castilians zenekar);
3. Kletsch: Tip-top, foxintermezzo (Lutter
zenekar harmonikaszólóval); 4. Cahn—Chap-
lin: Sing (Mill fivérek); 5. Katscher: Angol-
keringő (ének Carla Carlsen); 6. Ellington:
Karaván, fox (Kretschmar, Waldemar és
Belle); 7. Owens: Palace in paradies, blues
(Bing Crosby); 8. Hanley: Vidám dal (Grace

Fields); 9. Arditi: A csók, keringő (katona-zenekar trombitaszólvál); 10. Rubino: Andaluzia, tangó (Kramer és szölistái); 11. Thomson: When I learn French (Greta Keller); 12. Foster—Swanee—Ripper: Öreggek otthon (Mills fivérek); 13. Kern: O, man river, dal (Paul Robeson); 14. Meresco: Traidor, keringő és slow (Pilar Arcos); 15. Engel: Boszorkánytáncok (xilofon zenekari kísérettel).

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30—6.55: Gyorsírótanfolyam (Szlabej Géza).

7.20—7.45: „Irodalmi séták a Svábhegyen.“

8.10—8.55: Tánclemezek.

9—9.15: Hírek.

KASSA (259.1 m.)

11.10: Molodezi. Doklad. Ruzsinnyelví ifjúsági előadás.

11.30: Hanglemezek.

11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.30: Azonos Budapest I. műsorával.

3.30: „Jóka ördöge“. Arany János verse. Előadja Némethy Zoltán.

3.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

4.05: Slovenská polhodinka sostavil Jozef Oláh. Szlovák félóra. Összeállította Oláh József.

4.35: A 21. honvéd gyalogezred zenekara.

Közben

4.45—5.00: Azonos Budapest I. műsorával.

5.30: „Irodalmi séta Kassán“. Radványi Magda előadása.

5.50: Tíz perc magyar tánczene (hanglemezről).

6—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Január 13—14-én, péntekről szombatra virradó éjjel, a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren

Éjjel 1—2.00 óráig.

Uj műszer titokzatos villamos jelenségek megfigyelésére

A rádió működésével összefüggő fizikai jelenségek és az élőlények testében keringő rejtélyes villamos áramok tanulmányozása új műszert fejlesztett ki: a világ legérzékenyebb árammérő készülékét. Az amerikai Smithsonian-tudományos intézet fizikusai dolgozták ki ezt az eszközt, melynek most az Ujvilág tudósai valósággal csodájára járnak. Méltán, mert már tízezerbilliomod-ampérnyi áramerősségeket is észrevesz s így húszszor érzékenyebb a legfinomabb, eddig használt galvanométereknél. Régóta tudjuk, hogy az állati és emberi izmok és idegek működését gyenge villamos áramok kísérik, de ezek a jelenségek annyira finomak és bonyolultak, hogy a legérzékenyebb eszközökkel is nehezen férhettünk hozzájuk. Azt is megfigyelték, hogy különböző szellemi és lelki tevékenységek is villamos áramok keletkezésével járnak az idegrendszeren s azt hiszik, hogy ezeken a villamos jelenségeken valamilyen rejtélyes módon lelki indulatok is kifejeződnek. Legújában nagy feltűnést keltettek azok a vizsgálatok, amiket egyes amerikai életbúvárok az agyvelő sajátosságos villamos rezgéseivel végeztek. Ezek során sok meglepő tüneményt vettek észre, melyeket nem tudnak helyesen értelmezni. Minden új villamos eszköz, mely finomabb, érzékenyebb az eddigiekénél, nagy lépéssel viheti tovább a kutatókat ezen a téren s így nincs kizárva, hogy az új műszer hatalmasan segítségünkre lesz abban, hogy kidolgozzuk az agyvelő rejtélyes villamos jeladásainak értelmét. De meg más reményeket is fűznek hozzá a szakemberek. Azt vélik, hogy különleges hőelemekkel kapcsolva össze, olyan érzékeny elektromos hőérőre tesznek szert benne, mely az eddigiekénél is nagyobb biztonsággal méri majd a sokmillió kilométeres távolságban lebegő csillagok hőmérsékletét.

Délibák

A „varázsujj“ irányt mutat a rádiórepülőknél

A légiforgalom legveszedelmesebb ellensége a köd és legégetőbb kérdése, miként lehetne elkerülni, hogy a pilóta ködös felhők közé jutva, vagy sötét éjjel neki ne vezesse gépét hegynek, épületeknek vagy talajkiemelkedéseknek. Az utóbbi idők nagy repülőszerecséltenségei tül-nyomórészt ilyen módon következtek be. Szerencsére, éppen mostanában, csak úgy kergetik egymást az új találmányok, melyek célja mind: irányt mutatni a pilótának a legkedvezőtlenebb tájékozódási viszonyok között is. Ezek a találmányok egytől-egyig a rádió különleges alkalmazásán alapulnak. A rádióhullám valóban megbízható Ariadne-fonalnak bizonyult a felhők és ködgomolyok útvesztőjében. Csak persze helyesen kell használni. A módszer rendszerint abból áll, hogy két vagy több földi rádióállomás egyidejűleg jelzéseket küld az úton lévő repülőgépnek s a pilóta addig kormányozza gépét, amíg a jelzéseket egyforma erősséggel hallja. A látáson alapuló irányjelzés azonban mindig megbízhatóbb, mint az, amelyik a hallószervet veszi igénybe, mert a fül könnyen kifradhat. Olyan rádióirányítókat igyekeztek tehát szerkeszteni, melyek optikai úton, műszer segítségével, iránytűszerűen tájékoztatják a pilótát. Ennek a törekvésnek egyik eredménye a nemrég Amerikában kipróbált „rádió-varázsujj“. Ezt a készüléket felesleges folyton állítgatni, szabályozni, mint a régebbi fajta iránymutatókat. A vevőkészülékét egyszerűen beállítják a földi adóállomás hullámhosszára s attól kezdve a „varázsujj“ — egy kör alakú fokbeosztás felett lengő mutató — önműködően állandóan abba az irányba mutat, ahonnan a rádióhullámok érkeznek. A pilótának nem kell mást tennie, mint pontosan az előtte mozgó mutató irányába vezetnie gépét s így a rádióhullámok láthatatlan sijnél biztonsággal éri el a távoli légikikötőt.

Fridl Frigyes

(M. F. I.)

8.20

BUDAPEST I.

6.45: Torna, Hírek. Hanglemezek.

1. Faulwetter: Hazai hangok, induló (Hunyadi János 9. honvédszázados zenekara, vez. Fricsey Ferenc); 2. Szöllőssy Ferenc: Éliássy-induló (rendőrzeneke, vez. a szerző); 3. Bordin: Vidámság, keringő (Inog bécsi zenekara); 4. Michaelis: Erdei kovácsműhely (Beka vonózenekar, vez. Dobrindt); 5. Dostal: Repülőinduló (fúvózenekar, vez. Woitschach).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: Pakots József elbeszéléseiből:

1. A remekmű; 2. Az egészségesek." (Felolvasás.)

10.45: „Mit nézzünk meg?“

A Terézvárosi plébániatemplomot ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Laskó Emil énekegyüttese.

1. Kodály: Köszöntő; 2. Bartók: a) Ne menj el; b) Senkim a világon; 3. Nádasy: Juhászlegény; 4. Halmos László: Látom a szép eget; 5. Bárdos Lajos: Szeged felől; 6. Ádám Jenő: Balatoni nóták; 7. Népdalok Laskó Emil feldolgozásában: a) Ferenc József az apostoli király; b) Esik seő; c) Látom az életem; d) Százados úr.

12.45: Hírek.

1.00: Hanglemezek.

1. Weber: A bűvös vadász, ária (Nazareno d'Angel is); 2. Gluck—Kreisler: Melódia (hagedű: Kulenkampff); 3. Rossini: A szevillai borbély, ária (Tito Schipa); 4. Bellini: Az alvajáró, ária (Toti dal Monte); 5. Beethoven: Für Elise (zongora: Schnabel); 6. Verdi: Aida — ária az I. felv.-ből (Jussi Björling); 7. Gounod: A baba gyászindulója (szanfranciskói szimfonikusok, vez. Hertz); 8. Gou-

nod: Faust — kettős a III. felv.-ből (Emmy Bettendorf és John Gläser); 9. Brahms: Esz-dúr rapszódia (zongora: Elly Ney); 10. Massenet: Manon — ária a III. felv.-ből (Feraldy); 11. Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (Gigli); 12. Glazunov—Kreisler: Spanyol szerenád (hegedű: Fritz Kreisler); 13. Rimszkij-Korszakov: Szadko — A viking vendég dala (Saljapin); 14. Goeyens: Szerenád (gordonka: Frezil); 15. Rabaud: Maruf, ária (Georges Thill); 16. Kreisler: Kínai dohos (Tambourin chinois, hegedű: Fritz Kreisler); 17. Puccini: Nyugat leánya, ária (Piccaluga); 18. Cilea: Adriana Lecouvreur, ária (Gina Cigna); 19. Albeniz: Spanyol szerenádok (gordonka: Gaspar Cassado); 20. Puccini: Bohémélet — Mimi halála (Angerer Margit és Piccaever).

Közben

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.35: Hírek.

2.50: Árádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Reményi Józsefné meséi.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Felvidéki Irodalmi Est.

Budapest Székesfőváros Népművelési Bizottsága rendezésében. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. (I. rész.) Megnyitó beszéd. Elmondja Szendy Károly polgármester; 2. Jaross Andor: A Felvidék szellemisége; 3. Rácz Pál: Isten áldása (elbeszélés); 4. Vass László: A Felvidék diákifjúsága; 5. „Nemzeti szalag Késmárkon.” Szombathy Viktor elbeszélése; 6. R. Simonffy Margit felvidéki költők verseiből ad elő; 7. Zerdahelyi József elbeszélése; 8. Mécse László költeményeiből ad elő.

6.20: Budai György cigányzenekara.

Közben

7.00: „A magyar nyelv tisztaságáért.”

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.50: „Aquincum csalóánya.”

Révay József dr csevegése.

8.20: Budapesti Hangverseny Zenekar.

Vezényel Fridl Frigyes. 1. Cherubini: A víz-hordó, nyitány; 2. Rimszkij-Korszakov: Hőpohely, szvit; 3. Viski János: Két tánc; 4. Elgar: Vonós szerenád; 5. Rékal Nándor: Csürdögölő; 6. Nagy Frigyes: Danse caprice; 7. Brahms: 2. és 7. magyar tánc; 8. Strauss János: Művészetlet, keringő.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Táncclemezek.

Közben

10.30: Hírek német és olasz nyelven.

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

11.10: A rádió szalózenekara.

1. Offenbach: Orfeusz az alvilágban, nyitány; 2. Lehár: Részletek a „Paganini” c. operettből; 3. Olsen: Kis skandináv szvit; 4. Clemmer: Keringő; 5. Cortopassi: Rusticana.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.30—5.55: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félévja.

6.30—7.20: Felvidéki irodalmi est.

Budapest Székesfőváros Népművelési Bizottsága rendezésében. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. (II. rész.) 1. Schubert Tódor: A kultúrservezkedés problémái; 2. ifj. Zádor Dezső: Petőfi és Ady dalok; előadja Eyszen Irén, zongorán kísér a szerző; 3. Darkó István elbesszélése; 4. Mécs László verseiből ad elő.

7.35—8.20: Beethoven: III. szimfónia. (Eroica, londoni filharmonikusok, vez. Kusszevickij. Hanglemezzel.)

8.25—8.55: „Újpest százéves.” Ugró Gyula ny. polgármester előadása.

9—9.20: Hírek.

KASSA (259.1 m.)

11.10: „A kassai 34-esek Oroszországban.” Lauschrann Ottó előadása.

11.30: Hanglemezek.

11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Kafcsák István ruszin dalokat énekel, zongorakísérettel.

3.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

4.05: Hanglemezek.

4.25: Régi felvidéki költők. Madách Imre verseiből szaval és Vass László bevezetőjét elmondja Schalkházy Lipót.

4.45—7.20: Azonos Budapest I. műsorával.

7.20: „Éjjeli látogatás.” Hangjáték. Irta Ágúthy Erzsébet és Simor Miklós.

8.00: Csiri László cigányzenekara muzsikál.

9—12.05: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Január 14—15-én, szombatról vasárnapra virradó éjjel, a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9,125 kilohertuson, 32,88 méteren

Éjjel 12—1 óráig.

A rádium detektívjei

A rádium nemcsak a rák és más betegségek mérhetetlen értékű gyógyszere, hanem felettébb drága anyag. Egyetlen grammja is 150.—200.000 pengőbe kerül. Érthető ezért, hogy milligrammnyi apró részecskét is nagy gonddal őrzik. Mégis előfordult nyolc esztendővel ezelőtt, Newcastle-on-Tyne angol város egyik kórházában, hogy néhány, rákkezelésre használt rádiumtű elveszett. A tűk belsejében összesen nyolc milligramm rádium rejtőzött. Az értékes tücskek véletlenül az elhasznált kötőszembe jutottak, amit a takarítószemélyzet a kórház szeméttétele kemencéjében tüzelt el. Néhány nappal később felfedezték a veszteséget és a fűtőház salakdombján keresni kezdték a tüket. Szerencsére a rádium olyan erős sugarakat áraszt, hogy érzékeny eszközökkel már rendkívül kicsiny darabkája is felfedezhető. Ilyen eszközökkel kutatták végig a hatalmas salakdombot, de az elveszett mennyiségnek csak kis részét találták meg. A visszamaradó milligrammok olyan alaposan keveredtek el a hegymagasságú salaktömeggel, hogy még az akkori legérzékenyebb műszerek is csődöt mondtak. Most azonban egy újfajta rádium-nyomozó műszert találtak fel, mely érzékenységen messze túltesz elődein. Neoncsőből, hozzákapcsolott rádióerősítőből és fejhallgatóból áll. A rádiumdetektív fejére illeszti a hallgatókat és végigjárja a gyanús helyet. Ha rádium közelébe ér, sajátos kotkodácsoló hang szólal meg a kagylókban, mégpedig annál gyorsabb ütemben, mennél közelebb jut a rádiumhoz. A hangja miatt tréfásan „rádiumtyúk”-nak nevezték készülék révén azután hiánytalanul sikerült összeszedni az elveszett nyolc milligrammot. Egyébként most Amerikában is szerkesztettek hasonló eszközt. Dr. L. F. Curtiss fizikus találmánya és annyira érzékeny, hogy egy milligrammnál kisebb rádiummennyiséget 30 méter távolságból is észrevesz.

Délibáb

Megszökött a felesége, de csak rádióját sajnálta...

Mulatságos eset történt nemrég a sandiegoi rendőrfőkapitányságon. Dült arccal rohant fel az egyik polgár a szolgálattevő tisztviselőhöz:

- Biztos úr, egy gazfickó megszökött a feleségemmel és magával vitte rádiómat is.
- Nem sejtje-e véletlenül, merre mehettek?
- Fogalmam sincs róla, de nem is érdekel — hangzott a meglepő válasz. — Csak a rádiómat akarom vissza. 65 dolláromba került!...

A rádió védi a pályamunkásokat

Vasuti pályán dolgozó munkásokkal előfordulhat az a baleset, hogy elmerülvén munkájukon, nem veszik észre idejekorán a közeledő vonatot, ami azután halálos szerencsétlenségekre vezet. Kivált éjszaka, kanyarodó pályarészletek közelében történhetnek ilyen balesetek, melyek könnyen megesik, hogy figyelmen kívül hagyják a távolabbi felállított ór jelzéseit. Amerikában ezért most rádió segítségével adják le a szükséges figyelmeztető jeleket. A javítás alatt álló pályaszakasz két végén egy-egy adóköszüléket helyeznek el, melyek szakadatlanul rezgéseket bocsátanak ki. A munkáscsoport közelében felállított vevőköszülék felveszi azokat, de kapcsolása olyan, hogy néma marad mindaddig, amíg valahonnan vonat nem közeledik. Abban a pillanatban azonban, mihelyt a vonat belép a védett zónába és befolyásolja a rezgéseket, a vevőberendezés önműködően megszólaltat egy erőshangú szirénát. Így azután a munkások a szirénabűgására idejekorán levonulhatnak a pályára.

Január 8. vasárnap

**A külföld
zenei
műsorai**

Ujrendszerű külföldi zeneműsorunkban a függőleges oszlopok között megtalálhatja a kedvenc műsor-számait. Ha például tánczenére vágyik, egy szempillantást kell csak vetni a negyedik oszlopra s abban nyomban megtalálhatja, hogy milyen időpontban hallhat tánczenét. Ahol az éppen kedvező időpontot megtalálta, tekintsen vízszintesen az állomások rovatára és tudni fogja, hogy melyik állomásra kell beállítania a gépet.

Ha pedig kedvenc állomása van s ennek műsorára kíváncsi, akkor az abécé sorrendjében következő állomások közül kikeresi azt és melléte vízszintesen sorban megtalálja, hogy mikor és milyen zenét hallhat onnan.

Kilowatt és hullámhossztáblázat egészíti ki e műsor-íjdonságot.

Kilowatt	Hullámhossz		Opera Szimfónia	Hangverseny Enek Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
3	437	Beograd		22.15	20.00		
100	357	Berlin		20.10	22.30		19.20
100	316	Breslau		20.10		22.30	
32	325	Brno		21.00		22.35	
17	364	Bucuresti és					19.30
60	1875	Radio Romania			20.00	18.15	22.05
60	1571	Deutschlands.		22.30	18.30		
150	1500	Droitwich		22.35	19.30		
25	251	Frankfurt					
100	331	Hamburg		20.10	18.00	22.30	
100	456	Köln			20.10	22.30	22.15
100	291	Königsberg		20.10	16.00	22.40	
120	382	Leipzig			20.10	22.30	18.20
50	342	London Reg.		19.30 23.15			
150	1304	Luxembourg			20.15	24.00	22.30
50	368	Milano		22.00		23.12	19.25
100	405	München			22.30		24.00
120	470	Praha		21.10	18.00		17.35
60	215	Radio Paris	21.30	21.15	19.15	24.00	23.30
60	420	Róma		21.00		23.15	22.00
55	426	Stockholm		22.30	19.30		
100	349	Strasbourg		22.30	21.15	24.00	
100	523	Stuttgart		24.00	20.10	19.00	
60	3861	Toulouse		21.10	23.45	24.00	
120	1339	Warszawa			17.20	21.20 22.20	19.30
120	507	Wien		19.00	20.10	22.30	

Amit érdemes meghallgatni...

Frankfurt műsora lapzártáig nem érkezett meg. 20.10: Leipzigből: Beethoven: IX. szimfóniája, a szólisták között Réthy Eszter szoprán. 0.30: Toulouseból: Lajtai: Katinka c. operettjéből egyveleg.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Frankfurt műsora lapzártáig nem érkezett meg. 19.00: Berlinből: Barbirolli, Furtwängler, Stokowski, Schuricht, lemezei. 21.00: Stuttgartból: Üstdob szimfónia, Oxford szimfónia. 22.00: Luxembourgból: Schumann: IV. szimfónia.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Január 9. hétfő					A külföld zenei műsorai	Január 10. kedd				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórákoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórákoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
		18.20	22.15	18.50	Beograd		20.30		22.15	21.30
	18.00	20.10	22.30		Berlin		18.00	20.10	22.30	19.00
	22.30	18.20			Breslau		18.15	22.35	20.10	
21.10				22.00	Brno			19.50		22.00
	20.10	18.15 22.15		21.15	Bucuresti és Radio Romania		19.15 20.00	22.15		21.15
	20.10	23.00			Deutschlands.		20.10	19.15	23.00	
	22.40	23.35	24.00		Droitwich		23.20		23.55	
					Frankfurt					
	21.20	22.30			Hamburg		24.00	22.30	21.10	
	20.10	21.00	22.30	22.15	Köln		19.10	21.00	20.10	
		19.00	24.00	18.10	Königsberg		19.15	22.35		21.05
20.10	21.30	22.30		19.00	Leipzig		19.00	21.00		
	20.45	22.05 22.40	23.25		London Reg.		22.30 0.30		22.00 23.25	
	23.05		24.00		Luxembourg	22.00	23.05	21.00	24.00	
	21.35	22.25	23.15		Milano	21.00			19.30	
	24.00		22.30		München		21.20	19.15		
21.10	19.45			22.20	Praha			19.25		22.20
	21.30		24.00	23.37	Radio Paris		23.15	20.00		
	21.00		23.15	19.20	Róma		22.30	21.00	23.15	
	20.30	22.15		18.00	Stockholm		20.30	21.20		23.15
	19.30			21.15	Strasbourg		23.30	21.15	23.45	
	24.00	20.15	22.30		Stuttgart	21.00	24.00		22.35	20.10
	22.30	0.30			Toulouse			19.45	20.05	
22.00	21.00				Warszawa	21.00		19.00	22.15	
	20.10	19.15	22.30		Wien		21.00 22.35		23.00	

Amit érdemes meghallgatni...

Frankfurt műsora lapzártáig nem érkezett meg. 20.00: Stockholmból: Mozart: 38. szimfónia. 20.10: Berlinből: A doni köz-
kok énekkari lemezei. 21.15: Droitwichből:
Mozart: 40. szimfónia.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Frankfurt műsora lapzártáig nem érkezett meg. 20.10: Kölnből: Csajkovszkij: IV. szimfónia. 20.10: Königsbergből: Beethoven: VI. szimfónia. 24.00: Stuttgartból: Mozart: 40. szimfónia. Haydn, Bach művek.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Január 11. szerda					A külföld zenei műsorai	Január 12. csütörtök				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
	21.00	22.15		21.30	Beograd		20.40	20.00		20.30
	20.30	18.00	22.30	20.10	Berlin			22.30	20.10	
	19.00	21.10	22.30		Breslau		20.10	22.30		
	20.00	21.10		22.00	Brno		20.30			22.00
	20.15	22.15	19.05	21.15	Bucuresti és Radio Romania		19.15 20.15			22.15
	22.30			19.15	Deutschlands.		20.10	19.15		23.00
21.15	22.05	20.00	24.00	19.35	Droitwich		19.40	20.30	0.10	23.35
					Frankfurt					
	21.30	20.10		19.00	Hamburg		22.30	24.00	20.10	
	22.15	23.00		19.15	Köln	20.10	19.10		22.35	22.15
		22.35	20.10	18.00	Königsberg	20.10		16.20	22.35	
	22.30	18.30		20.10	Leipzig		22.30	19.00		
	20.45	19.00 21.15	22.25		London Reg.		22.25		19.40 23.25	20.30 0.30
	23.05		24.00		Luxembourg		22.40		24.00	
	19.30	21.00	23.15		Milano	21.00	19.20			
	21.00			19.15	München			23.00		22.20
	20.00	21.10		22.20	Praha		21.10	19.25		22.20
	23.30	19.30			Radio Paris	21.30	21.15			
		19.20			Róma		21.00		23.15	19.20
20.00			21.00	18.00	Stockholm	20.30		22.15		18.05
	21.30	20.30	23.45		Strasbourg		20.30	22.00	23.45	
	21.15		22.30	19.45	Stuttgart	24.00	20.15	22.30		
	19.15	24.00			Toulouse		23.45	22.30	24.00	
	21.30 22.45		19.00	22.00	Warszawa		23.05	19.00	22.00	
21.15	20.10	22.30			Wien			18.50	21.00 22.45	21.20

Amit érdemes meghallgatni...

Frankfurt műsora lapzártáig nem érkezett meg. 19.00: Breslauból: Nagy Izabella, Palló Imre és Pertis Pali hangversenye. (Hangfelvétel.) 20.00: Droitwichből: Delibes: Lakmé c. operája. 0.30: London Reg.-ről: Haydn: 95. szimfónia.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Frankfurt műsora lapzártáig nem érkezett meg. 20.10: Breslauból: Lehár: Cigányszerelem c. operettje. 22.15: Luxembourgból: Bruckner: IV. szimfónia. 24.00: Stuttgartból: Liszt: Erdősogás. Schubert, Brahms, Strauss, Mozart művek.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Január 13. péntek					Január 14. szombat					
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez	A külföld zenei műsorai	Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
	20.30	22.15		18.50	Beograd		21.00	20.00	22.15	18.15
		22.30	18.00	21.10	Berlin		18.00		22.30	19.00
	19.00	22.30			Breslau			20.10	22.30	19.00
	19.25			22.35	Brno		17.35		20.30	
		17.00			Bucuresti és Radio Romania				21.15	
	19.32	18.15					18.55		22.15	19.25
		22.30	23.00		Deutschlands.		22.30	20.10	23.00	
	20.00	22.40	0.05		Droitwich		19.45	21.00	24.00	
					Frankfurt					
		20.10	19.00		Hamburg			20.10	19.00	
		22.15	23.00		Köln		19.10		22.30	22.15
		20.10	19.00	22.35	Königsberg		18.15		22.40	19.00
		20.10	22.30		Leipzig		19.00	20.10	22.30	
					London Reg.		19.00		22.00	
	0.30	20.30	21.40				20.35	21.00	23.30	
		23.45		24.00	Luxembourg	22.15	20.45	21.00	24.00	
		21.00	20.30	23.15	Milano			21.40	22.20	
		20.10	19.15	22.35	München			20.10	22.20	24.00
		21.10	19.45		Praha			19.25	22.35	22.20
		21.15	21.30		Radio Paris		21.15		24.00	23.30
			21.00	23.15	Róma	21.00	19.30			
		22.15	21.00		Stockholm			21.30	22.15	
	21.15	20.30	19.30		Strasbourg	21.30	23.45		24.00	21.20
		20.10	22.30		Stuttgart		24.00		22.30	19.00
		0.15	19.15	22.30	Toulouse		0.30	23.45	00.15	19.40
		21.00			Warszawa		19.15		21.00	
		21.15		22.45						
		19.00			Wien		19.00	20.10	22.30	
		20.10	22.30							

A rádióhullám szépíti a nőt, fogfájást mulaszt és javítja a mindennapi kenyerünket

Senki se hitte volna tizenöt esztendővel ezelőtt, a „broadcasting” gyermekeiben, mi mindenre tudjuk majd felhasználni a rádióhullámokat. Akkor sokan még abban sem igen bíztak, hogy a szórákóztató rádió valaha is gyakorlati jelentőségre vergődhetik, annyira megbízhatatlan volt a vétel. Ma pedig nemesak mindennapi szórákóztatónk a rádióhullám, hanem lehetővé tette és fenn tartja a tengerentúli telefonvilágforgalmat, irányítja a repülőgépeket, üldözi és a törvény kezére juttatja a gonosztevőt, őrzi a társadalmi rendet. Legújában már nemcsak hang, hanem levelevé emberi képmások szállítására is valószínűk. Alkalmazási köre szinte napról-napra bővül. Itt veszedelmes genyes fertőzéseket gyógyít, amott autókat óv meg attól, hogy keresztvezéseken elkapja őket a gyorsvonat, másutt eltemetett kincseket fedez fel a föld alatt. Hanem mindez még hagyján. A tudósok szívós munkája, ügylészik, csak most kezdi igazán érlelni gyümölcseit és a rádióhullám egy újabb, egyre meglepőbb munkalehetőségekre talál.

Itt van mingyárt a legfrissebbek egyike: a női arc szépítése rádióhullámokkal. Egy hollywoodi „beauty shop” (szépfőintézet) élelmes és tudományosan is képzett tulajdonosa jött rá, hogy az ultrarövid hullámok, alkalmas módon irányítva, az arcbőr felélnkítésére, szeplők, szemölcsök, csunya foltok eltávolítására is alkalmasak. (Lealább is ő azt állítja.) Hölygvendégeinek ijesztő külsejű, huzalokkal átszőtt álarcot szorít a fejére és megindítja az ultrahullámokat fejlesztő gépet. Néhány ülés után — állítólag — már nyoma sincs a szépséghibáknak...

Az orvosok már jó ideje tapasztalják, hogy ultrahullámokkal genyes, gyulladáshelyeket is eredményesen lehet kezelni. Ennek alapján jósolja egy amerikai fogász: nincs messze az az idő, amikor minden gyulladáshoz eredetű fogfájást kizárólag ultrahullámú besugárással kezelnek a fogorvosok. Ez igazán nagyszerű vívmány lenne, csak persze kérdés, tényleg beválik-e a gyakorlatban annyira, mint ez a nyilván rádiórajongó amerikai fogorvos reméli. Tény azonban, hogy a szapora rádiórezgések gyógyító erejét ma már nagyon sokoldalúan értékesítik. Maga Lee de Forest, a modern rádiólámpa világhírű feltalálója próbálta ki legutóbb hatásukat egy beteg lovon. Az állatnak a lába rándult meg s a tudós, hír szerint, ultrahullámok besugárással hamarosan rendbehozta a fájós végtagot. Hír szerint mezőgazdasági lábasjóságok kezelésére is igen alkalmas-

nak bizonyult az újfajta gyógmód. Kaliforniában, egy farmon csak úgy hullottak az állatok egy járványban, mely tüdejüket támadta meg. A kétségbeesett gazdák utolsó eszközként az ultrahullámú besugáráshoz folyamodtak és sikerült is vele megmenteni a még életben maradt állatokat.

Apró élőlényeket, rovarokat gyorsan el lehet pusztítani igen rövid hullámokkal. Már több ízben próbálkoztak azért, hogy élősdiekkel fertőzött gabonát hullámbesugárással tisztítsanak meg. Ezt a módszert alkalmazta legutóbb a Baltimore—Ohio vasúttársaság is nagy gabonarakátaiban, melyeket valóságos megszálltak az élősdiek. Már úgy volt, hogy a hatalmas értékű árukészlet végleg elvész, mikor az egyik rádiómérnök tanácsára nagy teljesítőképességű ultrahullámú adóköszülékeket helyeztek üzembe a magtárakban. Az élősdiek hamarosan el is pusztultak és a vasúttársaság hatalmas kártól menekült meg.

Különbözik is az a vélemény, hogy a lisztermelelésben és a kenyérszítésben még nagy szerep vár a rövid rádióhullámokra. Megkísérelték már, hogy rendes kemence helyett ultrahullámok segítségével süssenek kenyeret. A tésztát egy kondenzátor lemezei közé helyezték és bekapcsolták az adóköszülék áramkörébe. A szapora villamos rezgések átmelegítették, végül pedig kisütötték a tésztát s az így készült kenyér és más sütemény állítólag jobb ízű, mint a közönséges úton készült. Érdekes még, hogy a rádió „sütötte” kenyérnek nincs héja. Ennek okát úgy magyarázzák, hogy a rendes kemence melege először kívül éri a tésztát s azután hatol befelé. Az ultrahullámok heve viszont éppen ellenkezőleg, legerősebben a tészta belsejében fejlődik ki s így a héj képződése elmarad.

Lehet, hogy a „rádiókenyér” tényleg jobb, mint a közönséges (nem tudjuk, még nem kóstoltunk belőle.) De annyi bizonyos, hogy kissé még várunk kell rá, mert az új sütési mód meglehetősen drága és körülményes... Vegyipari téren is sokat várnak a rádió szapora rezgéseitől. Azt hiszik, hogy segítségével egészen újfajta, eddig ismeretlen vegyületeket lehet majd előállítani, melyek minden téren gazdagítani fogják az emberi hatalmat. Ha így van: ez igen öröndetes tény. Csak félt, hogy a találmányt a hadi-vegyészek is fel fogják használni s akkor a rádióhullám nem a jólét előmozdítója lesz, hanem a halál és pusztulás szolgálatába szegődik...

Fordolatos

IRTA:
Borzay Margit

A nő és a férfi szerelme között a leglényegesebb különbség: hogy a férfi életében a szerelem csak epizód, a nő életében hivatás. Éppen ezért a nő sohasem lakik jól a szerelemmel, míg a férfi gyakran csömört is kap tőle.

A szerelem szellemet ad azoknak, akiknek nincs, növeli azokét, akiknek kevés van, de néha elveszi azokét, akiknek sok van.

Amikor a nő legjobban, lehangosabban kiabálja az Én szabadságát, akkor vágyik legjobban a Te rabsága után.

Mindegy, hogy a kártyát, amelyre életünket tettük, minek nevezik és hogy asszony, férfi, gyerek, hír, dicsőség, vagyon, tudomány-e az, ami miatt koldusok lettünk.

A nő a gyengébb jogán sokszor kénytelen a hazugsághoz menekülni. Mikor őszinte hát? Amikor nem mond valótlanul szükségtelenül.

Ha a férfi nézegetni kezdi a nőt, szerelme kihűlt, vagy kihűlőben van. A szerelmes férfi ugyanis csak... néz... és sohasem... nézeget.

A gyermek és a felnőtt közötti legszembeesőbb tulajdonság: az állhatatosság. A gyermek csak azt szereti, csak annak örül, amit már ismer. A felnőtt csak annak, ami még ismeretlen előtte.

A szenvedély olyan, mint a forradalom. Nem elég neki a jelen és a jövő, felemészti, szétdúlja, összedönti a multat is.

Nem hiszek abban, hogy Éva csábította el Ádámot és valószínűleg nem hisz abban a világ semmiféle törvénye sem, mert az ártatlan, sőt a nem ártatlan, de tisztességes nők elcsábításáért is mindig a férfit bünteti.

A szerelem az asszony részére kétféle formában fejeződik be. Vagy gyermek, vagy

szakítás alakjában. Az első is, a második is könnyel, jajjal, véres operációval jár.

A szív az egyetlen testrész, amelynek fájdana, kínlódása milliószor szebb, jobb és óhajtottabb, mint öntudatlansága.

Természetes gyerek, Tiszta jövedelem. Milyen buta meghatározások. Hiszen minden gyerek természetes, viszont nem minden tiszta jövedelem tiszta.

Ha a férfi azt mondja a nőről vagy a nőnek: szegény... egészen bizonyos, hogy üres a szíve.

A legtöbb szerelem múltó láz, amely borzongással kezdődik és ásitással ér véget.

A szerelem az egyetlen betegség, amelynek egészséges gyümölcse van.

A férfi mindig állandó a szerelemben, de sohasem a szeretőben.

Azt a férfit, akit szüntelenül pénzért nyúz: nem szereti a nő. S az a férfi, aki süket a nő vágyaival szemben: nem szereti a nőt.

A legtöbb nő szívében nincsen ablak, csak ajtó. Azért könnyebb bejutni a szívébe, mint belátni abba.

Két fenevad van, amely ellen nincsen védekezés. Az egyik: a féltékeny asszony, a másik: a kiábrándult férfi.

Nem az az igazi szerelem, amelynek a lángja pörkököl, hanem amelynél állandóan melegedni lehet.

A férfi esztelensége mögött mindig nő, a nő könnye mögött mindig férfi van.

A sors minden férfinak rendelt egy nőt. Az igazit... Ha megtalálja... megcsalja. Éppen úgy, mint a többi.

TÖPRENGÉS

— Vajjon az én kaszám tanulta el köszörüléskor a kanárikától a eslesergést, vagy a kanárik tanulták el köszörüléskor a kaszapengést?

ASSZONYOK A KÁVÉHÁZBAN

— Hallottad, hogy Rózsí a tánctanárnjához ment feleségül?
— Szegény ember!
— Miért?
— Mert ezentul ő fog majd táncolni tanulni Rózsítól.

SZINHÁZI HUMORESZKÉK

Első színdarabjával próbálkozott az író. Beállít egyik színházunkhoz, ahol azt mondták rá, hogy nem fogadják el, mert — nagyon erős. — Mit tehet mást ilyenkor a szerző, mint hogy beállít egy másik színházhoz, ahol egy hét alatt elolvasták a darabot és mingyárt meg is hozták róla a kritikát. A színház dramaturgja ugyanis így szólt a reménykedő drámaíróhoz: — Kedves barátom, mi a darabját azért nem fogadjuk el, mert — nagyon gyenge!...

A Vigszínházban 1906 január 22-én Susanne Desprès társulata vendégszerepelt a „Le détour” (Kerülő út) c. drámával, melyen megjelent egy széles, kifent bajszú úr is. Az ember az első pillanatban tisztában volt vele, hogy — vidéki. A pénztárnál anélkül, hogy megtudakolta volna, hogy mit játszanak, megváltotta a jegyét és azzal helyet foglalt a nézőtéren.

Egy ideig csak hallgatta az előadást, de aztán türelmetlenül kezdett fészkelődni, jobbra-balra pislantott a szomszédaira, — aztán felállt a helyéről és a kijáratnál oda-szólt a jegyszédőhöz:

— Az ördög érti ezt a — pesti-beszédet!

Amikor a vigszínházi „Ördög” c. Molnár-vígjáték a külföldet is meghódította, Hegedűs Gyula ezt mondta: „Mindent arra törekedtem, hogy Isten segítségével egy magyar színdarab dicsőségét külföldre vigyem. És íme, megfordítva történt: a mi dicsőségünket vitte el az Ördög!”

Egy közismert fővárosi színingazgatóhoz beállít egyszer egy vidéki színész, aki mindenképpen a fővárosba szeretett volna szerződni. Az igazgatónak véletlenül sok dolga volt és hogy valamiképpen lerázza magáról alkalmatlan vendégét, maliciával odaszólt: — De kedves barátom, hogyan szerződtessem önt, amikor nem is láttam még a színpadon?

— No, ha csak ez a baj, azon segítünk — mondja a színész, — mert ma Budán fel fogok lépni és ha az igazgató úr lenne oly kegyes és megnézne... — szól az ifjú tovább lelkesülve, — mire az igazgató megnyugtató választ adott.

Az igazgató betartotta ígéretét és átment Budára, megnézni az ípsét; mire másnap az ifjú színész ismét felkereste az igazgatót és a véleményét kérte. Ekkor a következő párbeszéd folyt le köztük:

— Látott tegnap, direktor úr? — kérdi a színész.

— Igen — válaszolt az igazgató.

— És szerződött?

— Nem!

— Nem? Miért nem?

— Mert — láttam!...

Jászai Marit egyszer felkérték vidéki vendégszereplésre. Le is utazott a kisvárosba, ahol a próbán rosszkedvűnek mutat-

kozott és többször rászólt egyik ügyetlen kis színészre, kitől azt kérdezte:

— Maga miért ment színésznek?

— Mert hajlamot érzek a világot jelentő deszkák iránt — felelte a színész.

A tragika erre mérgesen rászólt:

— Akkor miért nem lett inkább — asztalos?

Vizváry Gyula mindig lelkiismeretesen tanulta a szerepeit, amit Paulay Ede igazgató különösen sokra becsült nála. A „Severo Torelli“ főpróbája után panaszkodott neki az igazgató:

— Félttem a darab sikerét, mert önt kivéve, senki sem tudja a szerepét.

Vizváry elmosolyodott és ezt súgta Paulay fülébe:

— Ha azt akarja, hogy mindenki úgy tudja a szerepét, mint a víz, adja ki minél hangosabban azt a rendeletet, hogy az udvari páholyt és az odavezető lépcsőt alaposan kitakarítsák.

— Mit érek ezzel? — kérdi Paulay.

— Én azalatt elhíresztelek — felelte Vizváry, — hogy a „Severo Torelli“ bemutatóján a király is jelen lesz...

— Értem! — bólintott Paulay mosolyogva. Megfogadta Vizváry tanácsát, — az pedig vitte kollégáinak az érdekes hírt.

Az előadás kitűnően sikerült és Vizváry meg is interpellálta az igazgatót:

— Nos, úgy-e, hogy bevált az ötletem?

— Nagyszerűen — felelte Paulay, — önt kivéve mindenki tudta a szerepét!...

Két színész beszélget. — Hallom, meg-nősülsz! Milyen a menyasszony?

— Minden rendben volna, csak egy kicsit alacsony.

— Nem baj, barátom, ezzel ne törődj — majd a fejedre nő!

Az ismertnevű, elmés színpadi író új darabjának nincs úgynevezett kasszasikere. A darab tetszik, előadásainál sokat nevetnek, sokat is tapsolnak, de a nézőtéren mindig sok az üres hely.

Egy jóbarátjának ezt őszintén el is panaszolja.

— Nem értem — mondja a barát feleségül, — pedig a nővérem tegnap benn volt a színházban, és ma elmondotta nekem, hogy kitűnően mulatott.

— Barátocskám — feleli erre savanyú mosollyal a szerző, — hiszen nekem azokkal, akik bejönnek, nincs is bajom; nekem csak azokkal van bajom, akik nem jönnek be!

A vidéki színésztrupp vezetője beállt a község házára és hosszas alkudozásokba bocsátkozik a kisbíróval afölött, hogy mennyit fizessen az előadás kidoboltatásáért. Mert vidéken a kidoboltatás a legjobb reklám és a reklámot ott nem adják ingyen.

— De nézze, bátyámuram — vitázik a színészgárda feje, — nagyon sokba kerül ez a kis dobszó!...

Az atyafi azonban hajthatatlan, mellét kidüllesztve odaszól:

— Hát Pesten olcsóbb?

Erődi Jenő

Déliab

VÁLTOZÓ VÉLEMÉNY

— Vegye meg ezt a csokor virágot szép, fiatal nagysága.

— Köszönöm, nincs szükségem virágra.

— Akkor talán vegye meg az unokájának néniémasszony.

ÁLLATVÉDELEM

A tanító úr az iskolában szívünkbe véste, hogy védjük az állatokat. Szörnyű rossz dolgod lehet neked szegény kis mókus ebben a nagy téli hidegben. Gyere, eladlak a jó meleg állatkereskedésben.

DIVAT

SZINPAD

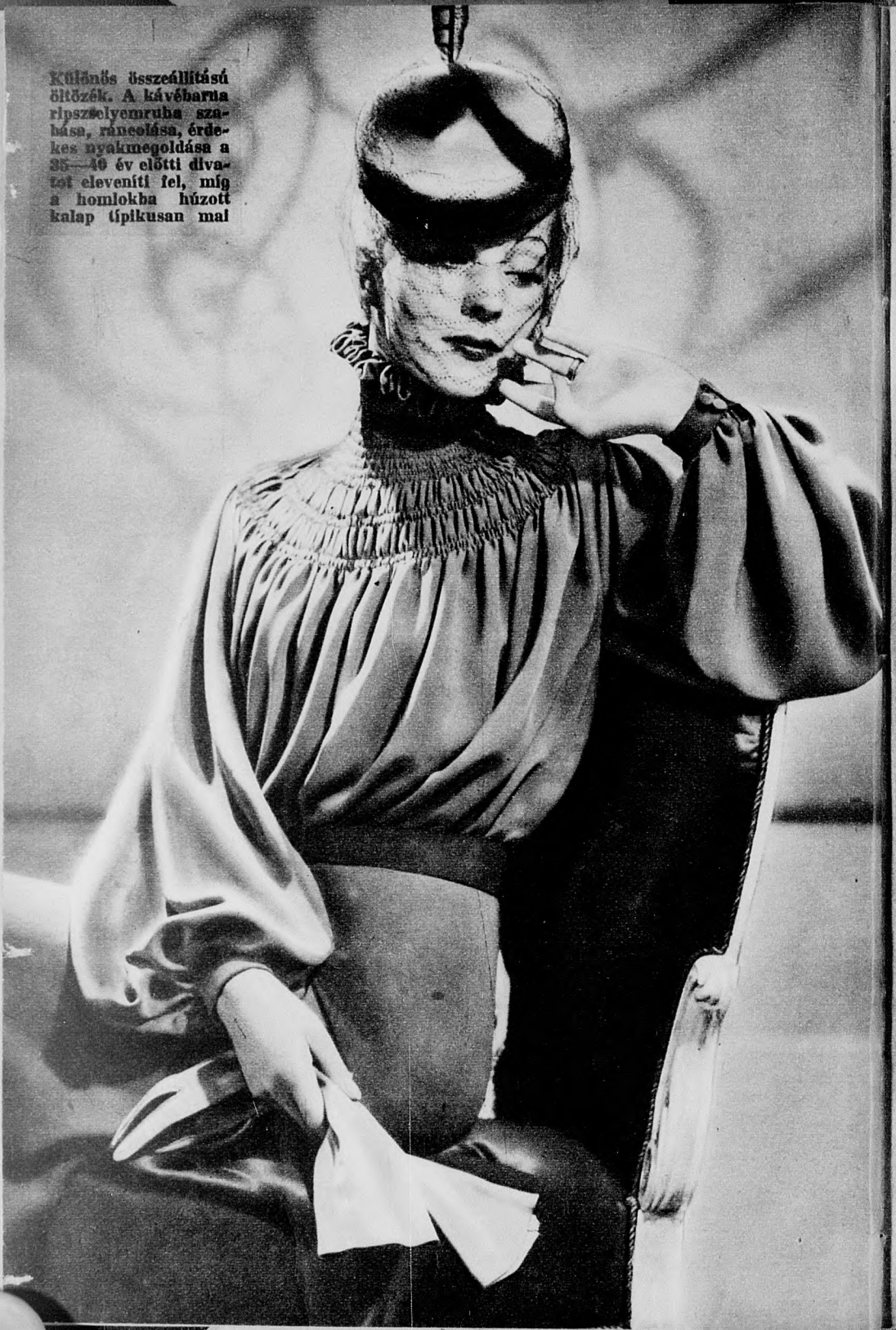
Kitűnő
szabású vaesorázó-
ruha sötétkék-fe-
hércsíkos taftból. A
ruhához illő sikkas
bolero levendula-
kék kreppesinből

Gyönyörű magyarázat a
háromféle anyagból készült
állítva. A remekvonalú ruhát
mintás empriméből. Az ujjak
lyos, dúsan redőzött lila-
gallér vállrésze és az ujjak
bársonyból, a többi muszlin-
ból. Igen érdekesen hat a
kőcsagtollas fejdisz

szó-
-fe-
-l. A
-kes
-ula-
-böl

Különös összeállítású
öltözék. A kávébarba
ripszelyemruha sza-
bása, ráncolása, érde-
kes nyakmegoldása a
35-40 év előtti diva-
tot eleveníti fel, míg
a homlokba húzott
kalap úpikusan mai

Fekete bársony estélyi ruha.
A derékon finomvonalú redőzés,
melyet színeskőves nagy tű tart össze. A ruha
kiegészítője a hosszúszerű
bársonyból készült. A fekete
kesztyűn igen elegánsan hat
a színes karkötő
(Dorvyné felvételek)

Szerellem?

Elbeszélés * Irta: FENDRIK FERENC

I.

Minden okom megvolt rá, hogy gyűlöljem a nőket. Úgy éreztem, hogy egyszer s mindenkorra végeztem velük. Hosszú és bonyolult história lenne elmondani, hogyan jutottam idáig és nem is érdekes. Az ember beleeszeret egy nőbe, verseket ír hozzá, többekévéb sikerült rímekkel, elkésik miatta egy szenzációs riporttal, mire a szerkesztő úr kijelenti, hogy: ha ez még egyszer előfordul, repül, drága fiam; sőt mondhatta volna úgy is, hogy ki lesz rúgva, minden drága fiam nélkül, de Slezák szerkesztő úr finom, nap-sugaras lélek. És végül is a hölgy egy szép napon elkezd migrénről panaszkodni. Nem jön a telefonáló, mert migrénje van. Cukrászdáról szó sem lehet, mert migrénje van, migrénje van és migrénje van és migrénje van. És aztán személyesen is szerencsénk lesz Migrén úrhoz. Jól táplált, kopaszodó gentleman, luxusautón szállítja házhöz a fejförcsöket és a szobalány, aki búbánatos arccal közölte velünk, hogy a nagyságos asszony besötített szobában szenved, köszöni a virágokat, majd feltelefonál a szerkesztőségbe, ha jobban lesz, kezét csokolom vezérigazgató úrral köszönti és sarkig tárja előtte az ajtót. Egyáltalán nem lenne érdekes história elmondani.

Tökéletesen elpusztítottam önagsága emlékeit. Leszedtem az íróasztalomt burkoló papírt, amelyet pirossal, kézzel, feketével, tintával és ceruzával, írva, nyomtatva és rajzolva teljesen elborított egy név... Éva... Éva... Éva... És tudomására hoztam a gépirókisasszonynak:

— Ezután maga nem Éva, fiam, hanem Sári vagy Marietta. Érti, fiam?

— Nem, kérem.

— Nem is fontos. Ezután én magát nem Évának fogom hívni, fiam, hanem... mit tudom én... Válasszon valami rokonszenves nevet. Mert Éva nem maradhat! Nekem elegem van az Évákból!

Erélyes hangon beszéltem és nagyon zord lehettem, mert a kislány szüpgöve mondta:

— Tessék, kérem... Jankának hívni... Janka a bérmanevem...

— Jól van, Janka, fiam. Lásza, az egy rendes név.

Ebben az időben mint riporter működtem a lapnál, de ideiglenesen rámsózták a színházat is, mert Balla harcképtelen volt, nősiült és a manduláit szedték ki. Az első darab, amelyről nekem kellett kritikát írnom, egy új szerzőnek a műve volt. Nő volt!

— Adok én neked, drágám — mondtam, mikor beültem a főpróbára. — Örök szerelemről beszéltek a színpadon, egy nő mer örök szerelemről írni! Agaskodott a zsebemben a töltőtoll, alig bírtam kívárni a darab végét. Előadás után beültem egy kávéházba és két fekete közt megírtam a kritikát. „Három boldog nap” volt a darab címe. Két teljes hasábon át dícsértem a színészeket, a darabot csak az utolsó sorban említettem meg. „Igen, na a darab... Három boldog nap... Hát ez egy kicsit túlzás, kérem. Legfeljebb három unalmas óra. Esetleg három előadás.” Mondanom sem kell, hogy ment vagy százszor.

2.

A hölgy, a „Három boldog nap” szerzője, belső munkatárs lett a lapnál. Ballával járt szobáról-szobára vizitelni.

— Örülök, hogy megismerhetem — mondta és nyújtotta a kezét. Azt hitte, megcsókoltam, de tévedett.

— Nem tudom elképzelni, miért örül neki. Balla közbeszólt:

— Nem kell komolyan venni, kis kolléga, ez már csak ilyen. Morgó medve.

— Ó, nem haragszom meg — mondta elbájoló mosollyal, Már mint Ballát elbájoló mosollyal. — Roppant érdekes ember maga.

— Most hallom először.

— Mondja, miért vágta le a darabomat?

— Mert rossz volt. Mint a bűn.

— Valamennyi kritika dícsérte.

— Örüljön neki... Mindent szabad a színpadon, csak hazudni nem... Örök szerelemről hazudni!... Örök szerelem a hölgy részéről!

— Na, már mindent érték... Isten vele... Jöjjön, Balla.

Délibáb

És kimentek. Dühösen szimatoltam bele a levegőbe, az egész szoba tele volt a pariómjével. Kitártam az ablakot.

Félóra múlva visszajött.

— Visszajöttem — mosolygott.

— Nagyon örülök.

— Meg merne rá esküdni?

— Nem.

A vállamra tette a kezét.

— Ezt szeretem magában... Hogy ilyen őszinte... Szeretném, ha barátok lennénk.

— Rendelkezzék velem — mondtam hűvösen.

— Nem adom fel a reményt, meglátta, meghódítom!

— Sajnálom, de egyszersmindenkorra vegeztem a nőekkel!

— Nem úgy gondoltam — tiltakozott. —

Barátnak, jópajtásnak akarom meghódítani.

Sokkal enyhébben ítélem:

— Az embernek mindig szüksége van barátokra.

— Szóval elvileg nem kifogásol egy köztünk lévő barátságot?

— Örülök neki, kisasszony.

— Ilona vagyok.

— Örülök neki, Ilona.

Kezetfogtunk s cigarettával kínáltam.

— Balla mesélte, hogy mennyire megkínozta magát egy asszony. Igazán sajnálom. Azt hiszem, nem jól választotta ki a partnerét.

— Sajnos, nem mi választjuk ki a partnerünket. Titokzatos rendelés, hogy kit kell szeretnünk. És nem azt szoktuk szeretni, akit ésszerű szeretni, és aki megérdemli... Különben ezt mind kellene tudnia magának is. Irónő... Abból él, hogy állítólag ismeri az emberi lelket.

— Ismerem is. És ne gorbáskodjék.

3.

Ilona volt a nap és a szerkesztőség a bolygó. Köller mindennap megborotvált. Harris tele volt bonbonnal. Slezák szerkesztő úr pedig vett egy új nyakkendőt, virágot hordott a gomblyukában és derűre-borúra osztogatta az előlegeket. Az egész társaság szerelmes volt Ilonába. Természetesen, én kívül álltam az eseményeken és az Ilona-körül dolgok csak annyiban érdekelték... Nem. Egyáltalán nem érdekelték.

Úgy látszott, hogy Ilonát is hidegen hagyja a tömeges imádat, mert, mikor bejött a szerkesztőségbe, első útja mindig hozzám vezetett. Felült az asztalra, lóbálta a lábát és közben mesélte, hogy mit álmodott hozzá a darabjához. Úgy szokta megálmódni a darabjait.

Mindenki meg volt róla győződve, hogy én vagyok a szerencsés flótás, akit Ilona kintüntetett kegyeivel. Molnár Gyurka nem állhatta meg, hogy alaposan hátra ne vágjon, valahányszor elrohant mellettem. Szierelem-

ről azonban szó se esett köztünk. Számomra örökre meghalt a szerelem.

Barátság volt.

Eszrevétlenül jutottunk idáig.

Az egyik este mondta, hogy lehetnék lovagja az Operában, vállalkoztam rá minden lelkesedés nélkül s előadás után szépen hazakísértem. Ekkor kiderült, hogy a lakásunk egy útba esik. Rögtön indítványozta, hogy ezután, ha megyek haza, kopogjak be érte és megyünk együtt. Mert nincs kiálthatatlanabb dolog, mikor az ember egyedül lóg, és neki útközben remek ötletek szoktak eszébe jutni, és ha nem közli mingyárt valakivel, mire hazaér, mind elfelejti.

Egyszer aztán azon kaptam magam, hogy bedugom a szobájába a fejemet és megkérdem, hogy nem jön-e, mikor semmi szándékomban sem volt hazamenni.

— De megyek — kiáltotta és vette a kabátját. Hazakísértem és visszafordultam. Mit csináltam volna otthon este kilenckor? És ezután mindennap így történt.

4.

Fenn ült az asztalom tetején és lóbálta a lábát.

— Tetszik a lábom?

Felült az asztalra, lóbálta a lábát

Délibáb

— Eleg rendes.
— Pétery azt mondta, ilyen gyönyörűt még nem látott... Miért vörösödött ki a füle?

— Mert izléstelen.
— Féltékeny? — kérdezte és mindenáron a szemembe akart nézni.
— Barátok között nincs féltékenység.

Dobáltam a kéziratokat, csakhogy palástoljam érthetetlen zavaromat.
Ilona leszállt az asztalról és körüljárta a szobát.

— Rémes, micsoda rendetlenség van itt... Képzelem, milyen lehet a lakása... Tudja mit? Egyik nap elmegyek magához rendet csinálni.

Bámultam.
— Mit néz? Barátok meglátogathatják egymást. Nincs abban semmi.

És eljött. Ötpercenként megállapítottam, hogy nem vagyok szerelmes, de mikor csengetett, furesán, ismerősen feldobogott a szívem.

— Itt vagyok — jelentkezett katonásan. — Komolyan várt?

— Mondta, hogy eljön.
— Viccelhettem is. Nem olyan kis dolog feljönni egy férfi lakására.
— Maga nem úgy jön ide...

— Persze, hogy nem úgy... De a házmester azt hiszi, hogy úgy... Hiszen itt tökéletes rend van — nézett körül. — Bájos kis szoba... Duruzsoló légfűtés... ott, az a kis intim sarok... Mennyi párnája van!... A hangulatlámpát gyújtjuk fel és úgy teázunk, jó? Remélem, megkínál egy csésze teával? Van teafőzője?

— Van.
— Ah, milyen ügyesen tudja lesegíteni a kabátot... Nem szokás ilyenkor megcsókolni a hölgy nyakát?

— Ha úgy jött volna ide... De csak takarítani jött.

— Pétery mindenképpen megcsókolta volna — mondta lebiggyesztett szájjal.

— Arra kellett gondolnom, hogy Péterynek mindenestre több esze van, mint nekem. Ha a szerelmet örökre száműztem is az életemből, azért megcsókolhattam volna a nyakát.

Ilona főzte meg a teát és a pirosenyős hangulatlámpa alatt ittuk meg.

— Kár, hogy egyszersmindenkorra végzett a nővel — mondta, és szűresölte a teát.

— Miért?
— Mulatságos lenne halgatni a szerelmi vallomásait.

— Rajtam többé nem fognak mulatni a nők.
— Hát ha nem is mulatnának... — Szokatlan színe volt a hangjának és elnézett a cigarettája karikázó füstje után.

— Lehet — feleltem, — de nem teszek több kísérletet.

— Gyáva.
— Nem. Csak nincs önbizalmam. Nem hiszem, hogy szeretni tudjon valaki és abban se hiszek, hogy én tudjak szeretni.

Hosszabb szünet után megkérdezte:
— Mi a maga véleménye? Megmondhatja a nő a férfinak nyíltan, hogy szereti?

— Jobb, ha nem mondja.
— Így gondolom én is... — Feikelt és a kabátja után nyúlt.

— Már megy?
— Nincs már semmi dolgom, mehetek — mondta furesa, vibráló nevetéssel. — Köszönöm a teát... Na, Isten velem...

5.

Masnap, mikor bekopogtam hozzá, ott volt nála Pétery.

— Jön haza?
— Nem. Megyünk Péteryvel táncolni a Grillbe.

— Jó mulatást — mondtam összeszoruló torokkal és visszabotorkáltam a szobamba. Az ajtót kicsit nyitva hagytam és lestem őket. Nemsokára jöttek és szorosan egymás mellett mentek a lépcsőház felé.

Céltalanul csatangoztam az uccákon és egyszer csak rámköszöntött valaki:

— Jó estét kívánok, szerkesztő úr.
A Grill portása volt.

Odabenn tangót táncolt Ilona Péteryvel. Egy pillanatra összeakadt a szemünk. Nagy, sötét és hideg volt a szeme. És meg se rebent, mikor belenéztem.

6.

Többé nem találkoztunk. Néhány nap múlva Bécsbe utazott a darabja bemutatójára és nem is jött vissza. Egy amerikai filmgyár szerződtette szcenáriumírónak.

— Janka fiam — mondtam a gépirókislánynak, — ezután Ilonkának fogom hívni, érti, fiam?

— Igenis, értem.
— Dehogy is érti — legyintettem szomorúan és megsimogattam a haját.

Olyan haja volt, mint Ilonkának.

Rövid tudnivalók az újesztendőre a színházba járó közönség számára

1.

Ne tülekedj a főpróbajegyek után. Igaz, hogy a jegyet ingyen kapod, de ez az ingyenyegy sokkal többbe kerül neked, mintha rendes áron vásárolnád. A jegyért ellenértékben tudvalevőleg annyi szívességet kérnek tőled, hogy nem fogod azt győzni idővel, energiával és — pénzzel. A főpróba különben is csak a színházi embereknek „élvezet”, mert akkor kedvükre szapulhatják a darabot és a színészeket. Maga az előadás sokkal élvezetesebb az előadásokon, amikor már teljesen készen vannak a darabbal és amikor kiforrottabb a színészek játéka.

2.

Amikor azt hallod, hogy az új darab olyan nagy előkészületeket igényel, hogy este is kell próbálni, akkor nyugodt lehetsz, hogy a műsoron levő darab végérvényesen megbukott.

3.

„Technikai” okok miatt nem szokott elmaradni előadás. Hanem elmarad: 1. részvétlenség miatt, 2. a primadonna szeszélye miatt, ami nála annyit jelent, hogyha valami nem tetszik neki, betegét jelent.

4.

Fogadd azt a hírt is a legnagyobb gyanakvással, amikor azt olvasod, hogy tíz külföldi színházigazgató jelentette be érkezését a premierre. A külföldi színházigazgatóknak egyéb dolgaik vannak, minthogy pesti premierekre szaladgáljanak. De még nagyobb gyanakvással fogadhatod azt a hírt, amikor hallod egy premier után, hogy a darabot megvásárolta egy hollywoodi filmgyár.

5.

Ne hidd, hogy a nagy színész, vagy a nagy színésznő olyan színes lélek a magánéletben, mint ahogy azt a szerepein keresztül vélned. Civilben ők is olyanok, mint te vagy. Tele sok hibával és kevés jó tulajdonsággal.

6.

Ne gondold, hogy előkező dolog elkészni a színházi előadásról. Ellenkezőleg, ez tiszteltetés a színházzal, színészekkel és szerzővel szemben. Még nagyobb hiba otthagyni az előadást. Ez már sértő is, sőt, bizony egy kis hitelrontás is mások előtt. Akármilyen a darab és az előadás, nem tudhatod, hogy

milyen rengeteg munka fekszik az előadás színrehozatalában és mennyi remény dől össze egy darab balsikerében.

7.

Nálunk a tetszés- és nemtetszésnyilvánításnak is megvan a maga formája. Ha tetszik valami, akkor tapsolsz, ezzel azonban ne fukarkodj. De semmiesetre se kiabálj le, hogy bravó, előadás közben. Felvonás végén már ezt is megteheted. Ha nem tetszik valami, akkor, persze, maradj esendben. De amikor látod, hogy nagy siker van, akármilyen ellenkező véleményen is vagy esetleg, illik résztvenni a sikerben, ha tartózkodóbb formában is.

8.

Ne magyarázd ismerős szomszédodnak a darabot. Ismeretlen szomszédod erre a magyarázatra semmiesetre sem kíváncsi. Azzal se dicsekedj, hogy milyen jóban vagy valamelyik szereplővel, ismeretlen szomszédod úgysem hiszi ezt el.

9.

Ne tolongj a ruhatárban. A tapasztalat azt mutatja, hogy úgysem kapod hamarabb ki a kabátodat, viszont egy sereg kellemetlen afférba keveredhetsz.

10.

A látszó nemcsak arra való, hogy azzai páholyban ülő szépségek után kutass. Hanem arra is, hogy az előadást jobban láthassad.

11.

Nem okvetlen kötelező minden felvonás után elhagyni a helyedet, pláne ha pont a közepén ülsz. Viszont, ha a szélen ülsz, illik felállni, nem pedig összegubbaszkodva megvárni, amíg a kifelé igyekvő csak nyaktörő mutatóványok után tud rajtad átgázolni.

12.

Egyáltalán nem szégyen, ha nem saját autódon mégy a színházi előadásra megnézni. Légy nyugodt, nálunk többségben vannak azok, akik gyalogszerrel teszik meg a színházhoz vezető utat. Az sem szégyen, ha nem az első sorból nézed az előadást. Viszont szégyen az, ha, persze módodhoz képest, hetenként vagy, mondjuk, bizonyos időkben nem mész el a színházba.

(barna)

A szépségápolás magaskolája
New-Yorkban

TESTÁPOLÁS ÉS SZÉPSÉGÁPOLÁS RÉGEN ÉS MOST

Minden mai embernek, függetlenül attól, hogy mely társadalmi osztályhoz tartozik, mi a foglalkozása, kora, vagy neme, életszükséglet testének gondos ápolása. Ez nem volt azonban mindig így. Alig 4–5 évtizedet kell visszamennünk, amikor a mai értelemben vett testápolás ismeretlen fogalom volt. Az akkori emberek, a régi görögök és rómaiak testkultuszáról olvasva, azt mint valami érthetetlen és tőlük távol álló dolgot könyvelték el magukban.

Svédországból és Angliából került kb. negyven évvel ezelőtt hozzánk az addig alig ismert testgyakorló torna, amely rövidesen iskoláinkban fakultatív tantárgy lett és a

sportnak több ága, amelyek közül különösen a kerékpár, a tenisz, az úszás és a korszolyázás váltak hamarosan népszerűvé. Az ember ráeszmélt arra, hogy teste van és hogy annak ápolása ugyanolyan fontos, mint a léleké.

A női testet sanyargató fűző, a földet seprő nappali ruha, amely a bacillusok millióit kavarta fel és juttatta az emberi tüdőbe, a halcsontos ruhaderék és állógallér mind a lomtárba kerültek. Az ember kitérte tüdejét a szababban és felszabadult számtalan előítélet alól. A férfidivat is reformálódott. A 6 cm-es kemény gallér, a páncélszerűen kemény ingmell a munkaruhához és még számos, ma valószínűleg hangzó észszerűtlen szokást váltotta fel az egészséges gondolkodásmód diktálta jobb.

A spekuláció, amely mindig az élet útjén tartja a kezét, felismerte, hogy ennek az embernek a lakásában immár nélkülözhetetlen a fürdőszoba. Eleinte csak a nagyes közép, de később már a kislakásokba is szereltek fürdőszobákat. A mai ember szá-

mára a mindennap való fürdés, ugyanolyan fontos és magától értetődő, mint a fogkefe használata. A mindennapi, leginkább reggeli torna népszerűsítésében nagy érdeme van a rádió torna-óra közvetítésének. Fontossága nagyobb, mint talán még ma is egyesek vélik. A hosszú éjjeli pihenésben elernyed izmokat új munkára serkenti, a testet ruganyosabbá, minden munkára alkalmasabbá teszi.

Ép testben ép a lélek. Tanítsuk gyermekeinket a könnyű sportok (nem tévesztendő össze a rekordhajhászó versenysportokkal) szeretetére és gyakorlatára, a mindennapi tornára és arra, hogy minden szabad idejüket töltsék a szabadban. A test ápolásának és edzésének hatalmas tényezője a levegő, a nap és a víz. A háború utáni nemzedék városi lakosságának — főleg azoknak, akik reggeltől estig zárt helyiségekben dolgoznak, Isten áldása a „Vissza a természethez” weekend-mozgalom. Heti 1—1 és fél napot a szabadban tölthetni, evezni, túrázni, úszni, valóban: egészség. Ez az életmód a test ápolását mint valami magától értetődőt is jelenti egyben.

A szépségápolás kultusza — bár ennek az eredete is visszanyúlik az ősi kultúrába, az utóbbi időkben vált csak általánossá. Míg Párizsban sokkal a háború előtt is használtak, az úri társaság körébe tartozó hölgyek is szépítő szereket, nálunk csak a színpadon és egyes extravagáns hölgyek használták. A mai szépségápolás legszebb erőssége, hogy nem a „kendőzés”, vagyis a szépség hibák festék alá való rejtése a célja, hanem azok kiküszöbölése, eltávolítása. Minden nőnek kötelessége, hogy külsejét olyan vonzóvá tegye, amennyire ez a rendelkezésére álló eszközök felhasználásával lehetséges. Elavult felfogás az, hogy az asszony már nem kell senkinek se tessenék, elég, ha az urának tetszett és az elvette. A mai asszony elsősorban arra kell törekedjék, jobban, mint valaha, hogy meg is tartsa az urát és ez csakis, úgy lehetséges, ha törődik a külsejével. Csak az az asszony lehet önértetes, aki tudja magáról, hogy ápolt külsejű és csinos. Fokozottabb mértékben áll ez a dolgozó nőre, akinek munkahelyén, akár vevőket szolgál ki, akár munkásokra felügyel vagy a bank főkönyve fölött görnyed, kifogástalan külsővel kell bírni.

Mielőtt azonban tovább mennénk, tisztázzuk talán a fogalmakat. Nem szeretném, ha bárki is úgy értelmezné fentieket, hogy a szélesre és vérvörösre rúzsozott száj, a feltűnően kikészített arc, vagy az agyonbodorított haj híve vagyok, még nappal és esetleg

ÖRÖM

AZ EMBER ELETE,
HA RENDES AZ EMESZTÉSE

ARTIN

AZ ENYHE, BIZTOS ÉS
OLCSÓ HASHAJTÓ

a munkahelyen, vagy a családi tűzhelynél is. A helyes szépségápolás az, ha a nő természetes szépség látszatával bír akkor is, ha esetleges javításokra szorult a külseje.

A szépségápolásnál tudnunk kell, hogy nagyjából kétféle archőr létezik. Száraz és zsíros. Ezeknek a hibáknak ellensúlyozása és az ebből származó hibák megelőzése, illetve kiküszöbölése a kozmetika feladata. Az ú. n. „kikészítés”, a „smink” csak az utolsó ecsetvonás. A zsíros bőrű nőnél gyakoriak az ú. n. „pattanások”. Ezek „házi” kezelése veszélyes. Elsősorban a belgyógyászt kell felkeresni a panasszal, mert rendszerint valamely életműködési zavar az okozója. Ha azután még mindig fennállnak a panaszok, akkor arra hivatott bőrgyógyászt kell konzultálni. Egy másik kísérő tünete a zsíros bőrnek az ú. n. „mitesszerek”. Ezeket a faggyúmirigykiválasztódásokat időről-időre ki kell nyomni, de ezt és a legtöbb hasonló bajt csak a szakavatott kozmetikus végezheti el nagyobb károsodás nélkül.

Amint látjuk, a szó legszorosabban vett értelmében ápolás és csak mint kísérő tünet, illetőleg, mint befejezője a műveletnek „a szépítés” mint olyan. Utóbbi műveletnél azonban nem lehetünk elég objektívek magunkkal szemben. Az egyéni módszer az egyedül helyes. Más kell a húszévesnek és más a hatvanévesnek, más a szőkének és más a feketének, más kell a nappali fényben és egészen más az estiben. Egy vezérelve azonban kövessünk és ez: az arc kikészítése legyen olyan, mintha a természet aiondélkosított volna meg azokkal a friss színekkel, amelyeket használunk, akkor sohasem leszünk izléstelenek és feltűnőek és bizonyára ez az elgondolás felel meg nemcsak minden jóízű nőnek, hanem annak a férfinak is, akinek a kedvéért még szebb akar a nő lenni, mint aminőnek a természet alkotta.

Simon Blanka

Délibáb

Magdának nem sikerül...

Írta: URAI DEZSŐ

Különös szenvedélye volt: gyűjtötte a finom szavakat, gyengéd mozdulatokat és a szívet kitaró pillantásokat. Ő maga is halk, nobiles lélek volt, Gusztávnak hívták, de Gastonnak mondta magát, talán mert Gusztáv túlharsány és a vége úgy hangzik, mint egy segélykiáltás. Szerette volna a világot maga körül is halknak, finomnak tudni, de születésénél eltévesztette a dátumot.

A leányt a villamoson pillantotta meg. Felfigyelt leírhatatlanul szelíd mozdulatára, amellyel a hajához nyúlt. A gesztusnak nem volt különösebb értelme, mert a hosszú, fehér ujjak hegye éppen csak érintette a hajszálat, mintha pusztá jelenlétükről akart volna megbizonyosodni, de bizsergetően szépnek tetszett. Gyakorlati szempontból éppen ilyen értéktelen volt a kalapnak lehetétkönnyű becsippentése a hüvelyk- és a mutatóujj közé, de Gastonnak ez is gyönyörűséget szerzett.

Lopva végignézett a lányon. Harmónikus jelenség volt, egész lényé jó ízlésről tanuskodott. Diszkrét eleganciával öltözködött, apott volt, de ebből a testkultuszából hiányzott minden agresszivitás. Gaston csendesen bölintott és lehúnyta a szemét, ami nála nem volt minden jelentőség nélkül való. Ilyenkor hazasietett a zsákmánnyal. Ehhez tudni kell, hogy Gastonnak volt egy gyönyörűen berendezett két-szobás, összkomfortos lakása — képzeletben. Napos, levegős szobák, pompás, csillogó fürdőszoba és gusztusos kis konyha. Ismerte és becegzette ennek a nem létező álomlakásnak minden bútordarabját, megharagvatta az ujjai alatt a nyugágy selymét, megsimogatta a színes terítőket, cirógató tekintettel dédelgette a nappelt és lefricskázta a porszemeket a függönyökről.

Néha átrendezte a lakást, olyankor napokig tünődött, mit hová rakjon, hogy a berendezés újszerűen hasson. Ez volt az ő igazi világa és ha a zaj körülötte nagyon bántotta, lehúnyta a szemét és elmenekült a puha, csöndes fészekbe — az asszonyához.

Mert asszony is élt ebben a lakásban, az ő asszonya. Magas, karcos, nyugodt járású, gömbölyű mozdulatú, az arca... az arcát nem ismerte. Akármennyire erőltette a szemét a lehúnyt szemhéjak mögött: az asszony arcát nem tudta megrögzíteni. Nagyritkán át-átderengett a sötét-ségen, de hamarosan eloszlott, mint ama felületes álmok, amelyek reggelre nyom nélkül eltűntek. Ugy segített magán, hogy az életből plántált át egy-egy arcot a maga álombirodalmába és próbaidőre bocsátotta, vajjon beválik-e. Gyakran csalódott, de egyszer mégis csak rá kell találnia az igazira, hátha most...

A szemben ülő leány egy pillanatra kinyitotta a retiküljét. A bőrtáska belseje — Gaston legalább így érezte — olyan volt, mint egy úrilány fehér szobája. A finom csipkés zsebkendő, a filigrán pénztárca, a picinyke púderdoboz, a keskeny cigarettatárca mind üdeséget lehelt. A zsirtól csillogó, vérvörös, harsány festékrúdnak, az idegesen összegyűrt leveleknek, az ólesó selyemmintáknak, egyéb limlomnak semmi nyoma. Gaston elragadtatással bölintott magában és bársonyosan érezte a mozdulat lágyágát, ahogy a leány kiemelte erszényéből a gondosan összehajtogatott átszállójegyet. Lehúnyta a szemét, most ott ült a kis lakásban az asztalnál, szemben vele egy nő, amint teát tölt, az arca... igen, azáltal pontosan látja az arcát is, szerelmes fiatalasszony mosolygó arca, ugyanaz a nő, aki érdeklődve figyeli a Körút forgalmát és nem sejtí, milyen szerepet játszik ebben a pillanatban egy férfi álombirodalmában.

Gaston nem tudott ellenállni a kísértésnek, leszállt a leány után és ügyesen követte. Megtudta, hogy Kelemen Magdának hívják, özvegy édesanyjával él és hivatalba jár. Egy hét mulva megtalálta a módját, hogy megismerkedjék az öregasszonnyal és a leánnyal. Teljesen olyanok voltak, amilyeneknek képzelte őket: zárkózottak, előkelőek, de nagyon kedvesek. Amióta a leány csilingelő hangját hallotta, szívében egyre csak ez az ezüstcsengetyű muzsikált.

Néhány hét mulva ugyanez az ezüstcsengetyű otthon, a zárt ajtók mögött bántó élességgel berregte:

Déliabál

— Elég volt ebből az előkelőségből! Hiszed már, anyám, hogy a mesebeli herceg egyáltalán nem törí magát utánam?

Az öregasszony sóhajtott:

— Pedig az évek könyörtelenül mulnak.

A leány rosszkedvűen felelte:

— Unom ezt az egyhangú életet. Látom, hogy Gaston komolyan érdeklődik, ha nincs jobb, a felesége leszek.

— Nyárspolgár — dünnyögte az anyja.

— Gyógyítható betegség. Majd kinevelem. Az a fő, hogy vagyonos.

Ezekben a hetekben Gaston mind gyakrabban kereste fel álombirodalmát. A meglévő kettőhöz újabb szobát bérelt, szép, tágas, világos helyiséget, amelybe édesanyja becsületes régi bútorai kerültek. Együtt fognak lakni, Magda, a drága boldog lesz, hogy szegény mamát ápolhatja. A leánynak nem szólt házassági szándékáról, ezt az alakiságot majdnem feleslegesnek tartotta. A vele együtt rezdülő szubtilis lélek — gondolta — úgyis mindent tud, hiszen már a válasz is ott fénylik aranyos mosolyában, cirógató tekintetében és anyás mozdulataiban. Amikor mégis elérkezett a pillanat, csak ennyit kérdezett:

— Akarja?

Magda még ennyit sem felelt, csak lágyan a kezébe tette a kezét.

Tündéri napok következtek, boldog, repeső idő. Magda maga volt az odaadás, az engedékenység, soha nem ellenkezett, de azért... Azért a lakás, amelyet a valóságban berendeztek, egy cseppet sem hasonlított ahhoz az álomfészekhez, amelyet Gaston annyira megszeretett. Magda örömkönyvek között fogadta a tervet, hogy

együtt lakják az anyósával, de a vége valahogyan mégis csak az lett, hogy az asszony a másik fiához költözött. Sok minden más egyéb is, amiről Gastonnak megvolt a maga határozott elképzelése, a valóságban más alakot öltött.

Egy napon, kevesse a hivatalos eljegyzés előtt, a férfi Magdáéknál vacsorázott. Új mindenese cseléd szolgált fel, kedvesarcú, tiszta kis falusi lány. Ügyetlenkedve éppen Gastonnak kínálta a peccenyéstálat. A férfi nem nézett fel rá, csak a kezét látta a fehér porcellán alatt. Hirtelen megrándultak a vaskos ujjak, mintha vilamos ütés érte volna őket. Gaston tekintete önkéntelenül felrebbent a leány arcára. Fájdalmas rangás torzította el a vonásokat, az ajkak hirtelen megnyíltak és kurta szisszenéssel bocsátották ki a levegőt. Gaston pillantása átugrott a menyasszonyára, látta, hogy annak felső teste macskaszzerűen előrehajlott, majd gyors mozdulattal hátrapattant, onnan az öregasszonyra nézett, annak az arcán akkor engedett fel a szigorúság és terült szét gyors mosolyra. Ugyanabban a pillanatban a kis mindenese átkerült a férfi baloldalára és szabályszerűen onnan kínálta a tálat. Gastonban meghűlt a vér: hirtelen tisztán látta, mi zajlott le egy másodperc tizedrése alatt. Magda az asztal alatt megrúgta a lányt, hogy a helyes szervírozásra figyelmeztesse. Megrúgta jó érzékenyen és a fehér abrosz fölött angyali szélységgel nézett maga elé.

Másnap Gaston dideregve surrant be az álomlakásba. A jól ismert karcsú asszony ült az asztalnál, de már megint nem volt arca.

A Színészegyesületi Iskola növendékei előadták a Charley néneje című darabot. Kollár Béla, Komlós József, Császár György, Bárdos Lajos, Pálos György, Takács Margit, Kovács Márta, Kepes Lili, Hódy Gitta, Szegedy György. Középen: Lehotay tanár (Wellesz felv.)

A NEVETTETÉS MESTEREI

Egy komoly úr megy előttünk az utcán. Karján esernyővel, méltóságteljesen és magabiztosan lépked a célja felé. De az egyik uccaszegletnél hirtelen szél kerekedik s a komor úr fejéről már repül is le a keménykalap. Az úr egy pillanatig, mintha segítséget várna, tétován körülnéz, aztán ijedten szaladni kezd a kalapja után. És mi, akik tanúi voltunk e jelenetnek, még az illetéssel sem törődve, harsányan nevetni kezdünk.

Egy másik jelenet. Villamosmegálló közepében vagyunk. Zuhog az eső, sikos az aszfalt. Villamos közeledik, majd megáll. Egy távolabb álló hölgy gyors léptekkel elindul a térvárt villamos felé, de a sikos járdán megcsúszik, s csak nagynehezen, széles gesztusokkal tudja visszanyerni egyensúlyát. Közben azonban a kalauz cseppet, a villamos elindul, s a hölgy ottmarad a megállónál, a

zuhogó esőben. Mi pedig, ne is tagadjuk, mosolygunk vagy nevetünk a hölgy kapkodó, széles gesztusam.

Miért nevetünk a kalapja után futó úron és miért nevetünk a botladozó, s a villamosról lemaradó hölgyön? Miért nevetünk rajtuk, amikor voltaképpen sajnálunk kellene őket? Az urat, mert kár érte, hisz keménykalapja bepiszkolódott, a hölgyet pedig mert megbotlott, s amellett várhat az esőben a következő villamosra?

Miért nevetünk az életnek ezen az apró, mindennapi jelenetén? Általában miért nevet az ember? Filozófusok és lélekbúvárok már rendkívül sokat foglalkoztak ezzel a kérdéssel. Kutatásaik legfontosabb eredménye, hogy az ember az ellentéteket tartja leginkább neveltségének. Nézzük csak e megállapításon át e jeleneteket, azonnal megértjük nevetésünk okát. Az az ellentét ingerelt bennünket kacagásra, ami a sétáló úr magabiztos, méltóságteljes komolysága, s a kalap elrepülésének pillanatában bekövetkezett tévona, ijedt futás között megmutatkozott.

Hasonló okok miatt nevetünk a hölgy esetében is. A villamosra váró nő, féltve ruháját az esőtől, sietett a villamos felé. De annyira sietett, hogy végre is lemaradt. Az az ellentét, ami a nagy sietés, s a villamos lekésése miatt mutatkozott, mulattatott bennünket annyira, hogy az illetéről, sőt még a jórésztől is megelégedve, nevetni kezdtünk.

Ezt az ellentétekben rejlő nagy mulattató erőt mindig szem előtt tartják azok a nagy színészek, filmszínészek, artisták, akiknek már számtalan átnevetett órát köszönhetünk. Vagy nincs ellentét Chaplin ügyetlen, csetlő-botló egyénisége, és „férjias” keménykalapja s hetyke, „legénykedő” sétapalcája között? Vagy nem neveltségese-e, amikor Rivels halhatatlan férjias erőt és energiát igénylő mutatóványa közben egyszerre csak megszólal cérnavékony hangon, s ezt a gyerekesen együgyű két szót mondja: „Akrobat ó!”

A nevettetésnek ezek a nagymesterei képességeiken s ügyességeiken túl, nagy lélektani tudással építik fel mutatóványaikat. A közönség csak ül a színház, mozi, a varieté vagy a cirkusz nézőterén, s jóízűen nevet egy-egy jelmezen vagy mozdulaton, s talán nem is sejtí, hogy mindez milyen alapos előkészület, sőt rendszeres kutatás eredménye. A nagy mulattatók közül bizony nem egy éppen annak köszönheti sikerét, hogy mielőtt először a közönség elé lépett volna, maszkját illetőleg tanácsot kért a pszichológustól. Mert még a kócos haj is csak úgy neveltségese, ahogyan egyik vagy másik akrobata kócos. Egy másfajta kócoság esetleg nem ingerelne bennünket a nevetésre. De mennyi lelkiismeretes vizsgálódás, mennyi kí-

Mindnyájunk jó ismerőse a zenehumorista

Délibáb

A humorista
elemében
van
(Pierre Jel-
vételek)

sérlekezés van néha egy ilyen rendetlen hajtines mögött... Mindezzel azonban mi, lent a nézőtérben nem sokat törődünk. Az akrobata a színpadra lép, s mielőtt akár csak egy szót is szólna, vagy egy mozdulatot is tenne, máris oly jóízűen kezdünk nevetni, mintha gondnélküli gyermekek lennénk. A nevetető számára ez a kacaj a legnagyobb jutalom a sok kísérletezésért és fáradságos próbálgatásért.

De nemcsak Chaplinekről, Rivisekről és Grockokról van szó. A nevetetésnek kevésbé világhírű mesterei is ugyanezzel a majdnem tudományos módszerrel dolgoznak, s ugyancsak végeznek pszichológiai kísérleteket, mielőtt színpadi ruhájukat vagy maszkjukat elkészítenék.

Mindnyájunk ismerősei ők. Kedves bohócok, akik jönnek-mennek a varieté színpadján, csetlenek-botlanak, mindenhol leesnek, mindent feldöntenek és összetörnek, s így ügyetlenül is a legvakmerőbb és legpompásabb mutatványokkal kápráztatnak el bennünket.

De éppen ilyen jó ismerősünk a zene-

humorista is. Elegánsan, jólöltözötten jön ki a színpadra, mintha egy nagy előadóművész volna. Minden rendezett rajta, csak éppen a fejbübbjén egy hajtines az ég felé mered. Ez a felkiáltójel módjára ágaskodó hajesomó jelzi csak, hogy itt valami készül. „ne tessék a művészt komolyan venni.” Amikor a jólöltözött, elegáns férfi leül a zongora mellé, a néző, megszívelve a hajtines figyelmeztetését, valami bohókás, könnyű játékot vár. De csalódik. A zongorista a nagy virtuózokat megszegényítő tökélyel játszik. Azonban alig ér az előadandó mű feléig, egyszerre csak teli szájjal belenevet a saját játékába. Ez a váratlanul jött harsány kacagás hirtelen feloldja a nézőt. A következő pillanatban az egész nézőtér túlárado jókedvvel hahotázik. De kinek is jut eszébe, hogy tulajdonképpen az előadó elegáns ruhája, s groteszk hajviselete, valamint művészi játéka, s a művészhez nem méltó magatartása közötti ellentét mulattatják?... A mutatvány sikerült, s a nézőnek ez elég, mert tudja, hogy a nevetést is jobb gyakorolni, mint magyarázni.

SZANATÓRIUMBAN

Irta: LAKATOS LÁSZLÓ

(A City szanatórium első emeletén a 127-es szoba. Minden hóhéher. Az egy meg van vetve, a mozgatható lámlájú bőrrel bevont karosszék, a kis asztal, székek, fali- és éjjeli-székények, kerevet mind fehér. A két ajtó is. Ezek közül az egyik párnázott és ez középről a folyosóra nyílik, a másik sima és balról a fürdőszobába vezet. Ez az ajtó most kicsit nyitva van. Telefon, fali hőmérő. Szakítható fali naptáron a mai dátum, február hatodika, csütörtök. A szoba üres. Telefon szól.)

Agnes (a fiatal ápolónő fehér köpenyben, fehér főkötőben balról jön, főlemeli a hallgatót): Itt City szanatórium... Porta beszél? Itt a százszonhetes szoba... **Agnes** nővér... A fürdőszobában... Most kötözzük... Ki akar feljönni?... Igen... Megkérdezem Tokai főorvos urat... (Bal ajtón beszél.) Kérem, főorvos úr.

Dr Tokai (ötvenéves, pápaszemes, fehér köpenyben van, balról jön, megáll a félig nyitott ajtóban. Két kezét messze maga elé nyújtja a levegőbe azzal a bizonyos jelezgetéssel mozdulattal, amit az orvosok tesznek munka közben, hogy semmihez ne érjenek): Tessék? (Telefónra.) Engem?

Agnes (félkezével befedti a hallgatót, bizalmasan): A férje. Szeretne feljönni.

Dr Tokai: Mi? Hát megjött?

Agnes: Ügylátszik, kérem. Lent van a portán.

Dr Tokai: Jöhet. Nagy szükségem ugyan nincs rá. (Vállat von.) De jöhet.

Agnes (tölvészi a hallgatót).

Dr Tokai: Várjon fiam. (Könyökkel balra mutat.) Amíg bent végzek, addig maga tartsa fel itt. Munkaközben asszisztent szoktam használni, nem férjet... Most pedig mondja meg neki, hogy tölem jöhet. Adja át az üzenetet.

Agnes: Átadom. (Telefónba.) Halló... A fő-

Biztosítási szakember

aki megadott címeiket látogatna, biztosítással kapcsolatos akcióhoz felvételük. Ajánlatok az eddigi gyakorlat részletes megjelölésével „Fix és jutalék” jellegre a lap kiadóhivatalához küldendők.

orvos úr szépen kéri az ügyvéd urat, méltóztasson felírni.

Dr Tokai: Na. Ezt legalább szóról adta át... Hol is van a leukoplaszt?... Hagyja. Már tudom. (Balra el.)

Agnes (balra indul. Középjátó nyílik. Megáll).

Lónyay (bundában, kezében kalap, arca feldőlt, csupa aggodalom, középről jön. Félszegen meghajol): Lónyay ügyvéd.

Agnes (bólint): Agnes nővér.

Lónyay: Hol van a feleségem? Láthatom?

Agnes: Azonnal kérem... (Megnyitaton.) A nagyságos asszony jól van... Tessék helyet foglalni. Mingyárt végzünk odabent.

Lónyay: Igen... Köszönöm.

Agnes (balra el).

Lónyay (egy székre teszi kalapját, izgatott, szeretne fel-alá járni, de csak egy lépést tesz, azt is nagyon halkán, aztán megáll azzal a rémült, szorongó tisztelettel, amit kórházban érzünk).

Dr Tokai (balról jön): A férfi?

Lónyay (meghajol): Lónyay ügyvéd.

Dr Tokai (meghajol): Dr Tokai. Gratulálok.

Lónyay (nem érti): Tessék?

Dr Tokai: Végződhetett volna sokkal rosszabbul is.

Lónyay: Szent Isten!

Dr Tokai: Semmi baj. A legszerencsésebben végződött.

Lónyay (fájdalmas mosollyal): Na... Szerencse?

Dr Tokai: Tessék hagyni kibeszélni: a körülményekhez képest. (Bal ajtón beszél.) Mi az, nővérke? A páciens aludt el vagy maga?

Agnes (hangja balról): Egyikünk sem, főorvos úr kérem. (Bejön, toloszéken maga előtt tolja Irént).

Irén (hálóingben van és papucsban, más nincs rajta, csak a fején turbánszerű kötés, de nem félelmetes, inkább szinte kacér és minden cinizmus nélkül lehet mondani, hogy szinte jól áll neki. Balkarja pólyában felkötve, de mert ujjai szabadok, első pillantásra nem hat komolyabban, mint egy hosszú, béli kesztyű. Nagy szünet).

Lónyay: Szívem! (Tárt karokkal Irén felé rohan).

Irén: Szívem!

Dr Tokai (közéjük áll).

Lónyay (rémületen): Nem csókolhatom meg a feleségemet?

Délbáb

Dr Tokai: Nem bizony.

Lónyay (m. i.): Artok neki?

Dr Tokai: Magának! Önagsága szája rúzsos. (Kedélyes gorombasággal Irénhez.) Így kell viselkedni annak, aki tegnap mekkült meg a tüzhaltól!

Lónyay (m. i.): Tüzhalt!

Dr Tokai (ordít): Megmenekült! Ügyvéd úrnak különös füle van. Csak a rosszat akarja meghallani... Nővérke segítse le az ügyvéd úr bundáját.

Ágnes (le akarja segíteni a bundát): Meg tetszik engedni?

Lónyay: Köszönöm. Ne tessék fáradni. (Szabadkozik, de a bunda mégis csak lekerül róla).

Dr Tokai (közben): Hol a benzín? (Megtalálta.) Szabad? (Benzinnel végighúz Irén ajkán.)

Irén: Jaj.

Dr Tokai: Csíp? Akkor jó. Azt akartam.

Irén (jobbkarját kinyújtja, férjét magához öleli): Drágám! Maradj itt. (Hirtelen göresösen zokogni kezd. Száraz, szinte hisztérikus zokogás, egész válla megremeg benne.) Maradj itt!

Lónyay: De szívem... Természetesen... Itt vagyok... Itt maradok.

Irén (m. i.): Ne hagy el!

Dr Tokai: Nővérke, segítse a nagyságos asszonyt az ágyba.

Ágnes (Irénhez lép): Tessék a nyakamba kapaszkodni, nagyságos asszonyom...

Irén (panaszosan): Igen. (Elhagyja magát, sokkal inkább, mint kellene, tehetetlenül engedi, hogy az ágyba emeljék.) Köszönöm.

Lónyay (is odamegy, felesége feje alatt megigazítja a párnát).

Irén: Köszönöm. (Pillanatnyi szünet.)

Ágnes (a főorvos intésére középen ei).

Dr Tokai: És most figyeljen ide, ügyvéd úr. Éz az asszonyka gyerek. Nem tud a tüzzel bänni. Nem tud cigarettára gyújtani. Odahaza végighever a pamtagon, rágyujt, az égő gyufát elhajítja...

Irén (keményen, már egyáltalán nem alélt hangon): Nem hajítottam el! Kihullott a kezemből.

Dr Tokai: A gyufa kényelmesen tovább ég, beleharap a pamlag perzsa takarójába. Önagsága ezalatt nyugodtan fekszik...

Irén (m. i.): Dehogy nyugodtan! Nekem kell tudnom, mert én voltam ott.

Dr Tokai: Nekem jobban kell tudnom, mert én vagyok az orvos. Fekszik ájult tehetetlenségben.

Irén: Így már igen. Nem tudtam mozdulni a rémülettől.

Dr Tokai: Később kihull az égő cigaretta is a kezéből, az belekap a pamlag párnájába és... Elsőfokú égési sebek. Éz most így gyerekjátéknak látszik, de...

Lónyay (reszket): Dehogy gyerekjáték, doktor úr. Hogy mondhatja, hogy gyerekjáték...

Délibáb

GÉVA KOZMETIKAI INTÉZET
IV. IRÁNYI UCCA 21
Az arcbőr specialistája
GÉVA pigment
(S. GARAI ÉVA)
GÉVA szeplő-krém P 4. —
arcápoló szappan 96 fill.

Dr Tokai: Az. Megpörkölt szempilla, kis pörkölések a bajkaron, utána hűvös kenőcsök és pikáns turbánfejűkötő, amivel akár bába is lehetne.

Lónyay (m. i.): De doktor úr! Az Isten szerelmére, Szabad így beszélni?

Dr Tokai: Muszáj! Legyen esze az asszonykának... Járhatott volna rosszabbul is...

Lónyay (m. i.): Isten őrizz!

Dr Tokai: Volt egy másik eset, az is tegnap és az egészen másképp végződött...

Lónyay (nagyon erélyesen): Doktor úr, ne!

Dr Tokai (nem érti): Nem szabad róla beszélni?

Lónyay (m. i.): Nem! Most főlősleges. Nem akarom! (Felesége kezét cirógatja.) Nyugodj meg, drágám. Nincs semmi baj.

Irén (lassan elhúzza kezét az urától, tágra nyílt szemmel): Nincs? Hogy mondhatod, hogy nincs baj, amikor... (Göresösen zokogni kezd. Szünet.)

Lónyay (erélyesen a főorvoshoz): Miért engedte, hogy újságot olvasson?

Dr Tokai (szelíden): Bocsánatot kérek, én nem tudhattam előre, hogy mi lesz az újságban... Mire magamfajta kuli hozzájut, hogy kezébe vegye a reggeli lapokat... Képzelteti, ha tudtam volna...

Lónyay: Az a szerencsétlen fiatalember a barátunk volt. Kedves, drága, jó barátunk.

Dr Tokai: Jeney Miklós!? Azt nem tudtam... Hát az szegény belepusztult. Harmadfokú égési sebek voltak...

Irén (egész testében remeg): Kérem, főorvos úr... Könyörgök...

Lónyay (az orvosnak halkan, magyarázóan): Még tegnapelőtt este... Még nincs negyvennyolc órája, ott vacsoráztunk a lakásán, ahol tegnap a katasztrófa történt.

Irén (aki ügylátszik mégis figyelt, egészen halkan): Teát főzött nekünk azon a szamováron, amely... (Zokog.)

Dr Tokai: Igen. Én is így olvastam a lapban... Felborult az égő szamovár és...

Irén (m. i.): És éjszaka már nem élt.

Dr Tokai: Ennél butább szerencsétlenséget! Felborul egy égő szamovár...

Lónyay: Aki ezt megérti! Olyan nehéz volt, mint egy ágyú... Hogyan történhetett!

Irén (m. i.): Károly! Könyörgök... (Nagy szünet.)

Dr Tokai: Hát akkor... Felkérem önöket, hogy sürgősen dobjanak ki engem.

Lónyay (udvariasan): Na de kérem szépen...
Dr Tokai: Nem, nem! Tudom, a házaspár szeretne egyedül maradni. Délután jövők hőmérőzni és kötést cserélni.

Lónyay: Köszönöm.

Dr Tokai (Iréhez): Addig tessék okosan viselkedni, az ápolónőnek szót fogadni és az egész ügyre nem gondolni. Mintha nem is történt volna.

Iré (sóhajt): Könnyű azt mondani.

Lónyay: Csak még egy kérdés, főorvos úr. Mikor kapom vissza a feleségemet?

Dr Tokai: Innen? Három nap múlva. Mi van ma? Csütörtök? Vasárnapra tessék a lakásra rendelni a kozmetikust, hogy tessék a nagyságos asszonynak új szemöldököt. (Biccen.) Viszontlátásra. (Középen el. Búcsúzáskor nem adott kezet, amikor pedig kiment, a kilincset könyökkel nyomta le.)

Lónyay: Szívem.

Iré (a paplanra): Gyere ide.

Lónyay (leül az ágy szélére): Szívem.

Iré: Ne! Ne beszélj. (Megfogja kezét.) Most csak azt akarom tudni, hogy itt vagy. (Szünet.) Miért nem vittél magaddal? Hogy kértelek pedig... Emlékszel?

Lónyay: Emlékszem. Azt hiszed, nekem nem jutott azóta eszembe... Olyan furcsa volt akkor ott a hangod szegény Miklós-nál. Mintha csak rossz előérzetted lett volna.

Iré (csendesesen): Igy volt. Rossz előérzettem volt.

Lónyay (feláll): Hogy-hogy egészen egyedül voltál a lakásban?

Iré: A cselédek lementek moziba.

Lónyay: Egyszerre mind a kettő? A Juli is, a Kati is? Miért engedted őket?

Spiritisztikai trükkök könyve

A babona és a modern csodák útvesztőibe vezeti el az olvasót ez a könyv, amelynek változatos és gazdag tartalma felöleli az eddig természetfeletinek és megmagyarázhatatlannak tartott spiritiszta mutatóványok egész sorát. Felsorolja a legizgalmasabb történeteket, amelyekben a főszerepet a „túlvilágról hazatérő szellemek” játszották. A bámulatra ejtő és hátborzongató eseteknek azután nyomban meg is adja az ézszerű logikus magyarázatát. A legkiválóbb szakemberek munkája nyomán íródott ez a lebilincselően érdekes könyv. Ára az összeg előzetes beküldése mellett 48 fillér bérmentve. Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12. szám

Iré: Nem tudom. (Igen kis szünet.) Úgy emlékszem, talán én küldtem őket. Nem volt rájuk szükségem. Hideget akartam vacsorázni, hiszen te úgysem voltál otthon... Leküldtem őket a nyolcas előadáshoz.

Lónyay: Soha, soha többé ne tegyél ilyent. Ne maradj máskor egyedül a lakásban. Igérd meg.

Iré (távolian): Még az a szerencse, hogy volt annyi lélekjelenlétem és tudtam telefonozni a mentőknek. (Megrázkodik.) Szegény Miklós nem tudott telefonozni... Ő is egyedül volt. Csabai kint járt Alagon.

Lónyay: Honnan tudod?

Iré: Az uszágból.

Lónyay: A tűzoltókat is?... Bocsáss meg, nem akarok izgatni... Te hívtad ki?

Iré: Nem kellett. A házmester eloltotta. Hiszen csak a pamlag és a szőnyeg... Borzasztó volt, amikor ma reggel láttad az összegezt pamlagot?

Lónyay: Én csak te rád gondoltam. (Igen kis szünet.) Délután hol voltál, szívem?

Iré: Tessék?

Lónyay: Azt kérdeztem, tegnap délután hol voltál? Végig otthon?

Iré: Nem... Víziteltem... Kint voltam a Benzur uccában, Kutiéknál.

Lónyay: Igen? Szeretem őket.

Iré: Én is. Nagyon rendes népek. Különösen Olga. Nem is értem, hogyan nem tudott eddig férjhez menni.

Lónyay: Nyíleg, az ő szépségével, vagyonával, intelligenciájával. Vagy olyan változatos lenne?

Iré: Válogató? (Vállat von.) Biztosan nem találta még meg az igazit. (Kinyújtja a kezét.) Úgy-e nem foglak elveszteni sohasem?

Lónyay: De fiam... Természetesen. (Két kezét cirógatja.) Nyugodj meg. Látom, fel vagy dúlva.

Iré (távolian): Csodálad?

Ágnes (középről jön, Iréhez lép, azzal a szokott ápolónői mozdulattal párnáját igazítja): Meg tetszik engedni? (Lónyayhoz.) Bocsánatot kérek ügyvéd úr, az irodában szóltak nekem, hogy mielőtt tetszik elmenni, tessék benézni hozzájuk.

Iré: Biztosan a számla miatt, fiam. Már nekem is szóltak. De amikor behoztak, nem voltam olyan állapotban, hogy kialkudhassam a szobát. Mondtam, majd te elintézed.

Lónyay: Természetesen. (Ágneshez.) Hogy jutok az irodába?

Ágnes: A jobb keresztfolyosón a harmadik ajtó kérem. Ha tetszik, megmutathatom.

Lónyay: Köszögöm. Háromig még tudok számolni... (Feleségének int.) Pá! Mingyárt visszajövök. (Középen el.)

Ágnes (még mindig az ágy fejénél): Nagyságos asszony kérem, akinek tetszett mondani, hogy telefonáljak...

Iré: Igen.

Ágnes: Az a szücsmester eljött.

Iré (izgatott): A portán van?

Ágnes (közéajtóra): Idekint.

Iré (m. i.): Küldje be kérem.

Ágnes (közéajtóhoz megy).

Irén: Várjon kérem... Nem szeretném, ha az uram megtudná, hogy itt volt a szücsöm. Neki rendelek valamit. Szeretném, ha az uram meg volna lepve.

Agnes: Tessék csak rámbizni, nagyságos asszonyom. Az ügyvéd úr meg lesz lepve.

Irén: És az a sárga blúz, amit ma reggel amikor kicsomagolt, úgy tetszett magának... Az a magáé, nővére.

Agnes: Kezét csókolom, nagyságos asszonyom. Nagyon szépen köszönöm. (Középen el, ajtót félig nyitva hagyja, kint mondja.) Tessék...

Gogolák Jenő (ötven év körüli belvárosi iparos középről jön, ajtó mögötte becsukódik, mélyen meghajol): Csókolom kezét, nagyságos asszonyom. Mély megdöbbenéssel olvastam a lapban, hogy...

Irén (gyorsan): Gogolák úr, nekem kellene egy bunda.

Gogolák: Először nem akartam hinni a szemnek, hogy éppen nagyságos asszonyom...

Irén (m. f.): Mennyi idő alatt tud nekem egy nerzbundát csinálni?

Gogolák: A régi odalett? Az a gyönyörű darab?

Irén (m. f.): Meg tudná csinálni a pontos páriját? Három nap múlva, amikor innen kimegyek, próbálni szeretnék.

Gogolák: Három nap múlva próbálni méltóztatik.

Irén: A mértékem megvan magának. Aml pedig az árát illeti...

Gogolák: Azért most ne tessék izgulni. Elintézzük azt kérem mi ketten az ügyvéd úrral.

Irén: Nem! Az uramnak erről nem szabad tudni. Ezt a bundát én fizetem.

Gogolák (kicsit meghökken): A nagyságos asszony!?

Irén: Én! Én! Nyugodt lehet, éppen olyan pontos leszek, mint az uram.

Minden ember annyit ér,

a hány nyelvet tud!

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, fonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmat ad azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva különleges nyelvtanulói tehetséggel. Ara az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentes küldéssel 70 fillér. Utánvétellel nem szállítjuk. Megrendelhető: a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12. szám

Délibáb

Egyéni arcúpolás. Az összes szépség-hibák szakszerű kezelése bámulatos eredménnyel.

PAIZS KATÓ kozmetika

Budapest, IV, Ferenciek tere 3. szám.

Zsíros, pattanásos, mítesszeres bőrt rendbehozza a PA-TÓ keverék. Ára P 3.— Díjtalan tanácsadás. Tanítvány-kiképzés. Telefon: 183—267

Gogolák (kicsit zavartan): Én nyugodt vagyok keziesókolom, csak, csak hogy...

Irén: Rendelhetem Kleinbergernél is. Annak talán nem kell kérvényt benyújtanom, hogy dolgozzon nekem. Mikor próbálunk, Gogolák úr?

Gogolák (nagyot nyel): Három nap múlva, nagyságos asszonyom.

Irén: Köszönöm, Gogolák úr, hogy idefáradt.

Gogolák: Nincs mit, nagyságos asszonyom. Szóval, hogy befejezzem, amikor reggel kezembe vettem az újságot...

Irén: Isten vele, Gogolák úr.

Gogolák (nagyot nyel): Igenis kérem... Kezét csókolom. Szép, szerencsés gyógyulást, nagyságos asszonyom.

Irén: Köszönöm, Gogolák úr.

Gogolák (középen el).

Irén (maga elé néz, mintha keresne valamit, azután meglátja, amit keres, egy kis asztalkán a mai újságot, lassan kiszáll az ágyból, lábujjhegyen az újságért megy, visszaszáll az ágyba, fellapozza és mint egy ellenállhatatlan belső kényszer hatása alatt olvas, szinte mániákusan).

Lónyay (középről jön): Irénkém.

Irén (nem hallja, tovább olvas).

Lónyay: Irénke... (és hogy felesége még mindig nem reagál, hozzálép.) Szívem.

Irén (meghökken, gyorsan egy oldalal tovább lapoz).

Lónyay: Miért lapoztad tovább az újságot? Fogadjunk, hogy tudom, mit olvastál. (Gyorsan visszalapoz.) Tudtam! „Két tűzkatasztrófa egy napon.” Mire való ez? Ahelyett, hogy igyekeznél nem foglalkozni vele, mániákusan izgatod magad. Így sosem fogsz megnyugodni. (Szünet. Aztán anélkül, hogy akarná, ő is gépiesen olvasni kezd.) Jeney Miklós, a fővárosszerte ismert úrvezető, az előkelő társaság kedvence...

Irén (ki akarja ragadni kezéből a lapot): Add ide!...

Lónyay: Bocsáss meg, most én feledkeztem meg magamról.

Irén (magánkivül): Add ide!

Lónyay: Kérlek ez a hang! Neked szabad és nekem nem? Igazán nem értelek.

Irén: Elég! (Most elragadta az újságot. Újra az a heves, száraz zokogás jön rá.)

Lónyay (gyengéden és értetlenül): De szívem... (Meg akarja simogatni.)

Irén (ellöki magától): Eriggy!

(Függöny.)

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélygezett választörteket küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délbáb” szerkesztőségének, Budapest, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

Kéziratokat nem örzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

Amorozo. (22.) 1. F. Ferenc azonos a kérdézzel. 2. R. József és János nem testvérek és nem rokonai R. Ákosnak. 3. M. A.-et azért tiltották be, mert forradalmi jelenetei túl realiztikusak és fölöslegesen izgatnák fel a tömeget. 4. Ramon Novarro olyan gyárnál dolgozik, melynek nincs piaca nálunk. Ezért nem látjuk filmjeit.

Tisztviselő. (553.) Mit ajándékozzon huszonkét esztendő ideálja születésnapjára, kérdezőlünk. Nem is olyan nehéz egy fiatal leány számára valami csinos, kedves tárgyat kiválasztani. Felsorolunk néhányat, bizonyára talál közöttük kedvére valót. Itt van minigyárt a virág- és cukorkaajándék. Most télen két-három szál nemes szegfű vagy kizantém is elég. Vásároljon még szép dobozban bonbont. A virágüzletben tetszetősen megoldják, a virágok és a bonbondoboz csomagolását, ami így együttesen, de külön-külön is megfelelő ajándék. Ne feledkezzünk meg továbbá könyvről, kótáról. Aztán: ízléses erszény, kölnivíz, varrókészlet, színház- és hangversenyjegy mind olyasmí, amit egy úrilány nyugodt lélekkel elfogadhat.

B. M. (12.) A kért cím: IV. Irányi u. 17.
Kislány. (559.) Ne törődjön barátnője pletykáival. Elhisszük, hogy a történetek kellemetlenül érintették, de mégsem olyan fontosak, hogy miattuk elkeserítse az életét. Ne vegyen tudomást a dolgokról. Ha barátnője látni fogja, hogy Ön fölüenyesen kezeli az ügyet, majd abbahagyja a pletykázást. De ha nem így történne, akkor nem tehet egyebet, minthogy beszünteti a vele való barátkozást.

Egy hü olvasó. (30.) Semmi változás nem állot be a jelzett színházaknál.

Annabella. (37.) A férfival jár már fél esztendeje és még mindig nem vallotta be, hogy szülei ház mesterek egyik nagy pesti bérházban. Azt hiszi, ak-

kor a férfi otthagyná, ha megtudná az igazat. Ha tényleg szereti, ez nem akadály, annál is inkább, mert ma ház mesterek lenni nem lealzó valami. Nagyon sok b-listás tisztviselő, vagy más nyugdíjas állásban levő család boldogan elfogadta egy nagy ház ház mesterségét, amely jó jövedelmet biztosít. Nem kell tehát szegyenkeznie szülei foglalkozása miatt, nyugodtan meghívhatja otthonukba a férfit, az nem lesz akadály a további barátság nál vagy házasság nál.

17 évesek. (302.) Arról panaszkodnak, hogy édesanyjuk mindenüvé elkíséri Önöket; ha fiúkkal sétálnak, ha színházba, ha szórakozni mennek. Panaszolják, hogy édesanyjuk jelenléte nyomasztja a hangulatot, s a fiúk hangulatát is. Önök ketten testvérek, 17–18 éves leányok, azon is méltatlankodnak, hogy édesanyjuk örökös kíséretében bizalmatlanság nyilvánul meg. — Mi, részünkről ezt a bizalmatlanságot nem látjuk és nem hiszszük. Látunk azonban szülői aggodalmat, megengedjük, esetleg túlzott aggodalmat. Persze vitába szállni a szülői aggodalommal, vagyis egy érzellemmel, alig lehet. Így hát abban a biztos tudatban nyugodjanak bele az örízetbe, hogy az nem tart örökké, az idők folyamán fokozatosan lazulni fog s néhány év alatt egészen megszűnik.

T. R.-né. (97.) Ha a kislány annyira szeret rajzolni és festeni, akkor mégis meg kell mutatni rajzait hozzáértő embernek. Esetleg próbálkozzanak valamelyik festőiskolában próbarajzot bemutatni, ha ott azt mondják, hogy tehetséges a kislány, akkor érdemes tovább taníttatni. Még elég fiatal ahhoz, hogy tehetségét fejlessze, mert a tehetség még egymagában nem elég. Mint mindenhez, ehhez is sok kitarás és szorgalom kell, hogy valami váljék belőle.

T. J. (304.) Nyugodtan feleségül mehet hozzá. Ön 25 éves, jövedőbelje 38, ez egyáltalában nem olyan nagy korekülönség, hogy valaha is, akár évtizedek múltán elválassza Önöket. Házasságuk harmóniája a korekülönségen nem borulhat fel.

Omnia vincit amor. (47.) A szerelem az Ön esetében tényleg mindent legyőzött. A férfi elvált a feleségétől, otthagya a gazdag feleségét, hogy Ön mellett élhesse az életét. Ezért a cselekedetért Öntől nem érdemli meg azt, hogy állandóan zsörtölődjék vele és éreztesse, hogy a szegénység az Ön részére elviselhetetlen. A férfi Ön miatt mondott le a vagyonról és a jólétről, otthagya a feleségét, akivel elég jól élt. Önnek azon kellene igyekeznie, hogy elfeledtesse a férjével a megváltozott viszonyokat és kedvességével és szeretetével elűzze a férfi nagy gondjait. Talán még munkájával is hozzájárulhatna ahhoz, hogy anyagi helyzetükön javítsion, ha tovább üzné leánykori foglalkozását, felsőruhavarrást. A férjhezmenés nem jelent mindig kényelmes, nyugodt életet, az asszonynak is ki kell venni a részét a férje gondjaiból, azért a felesége.

Figyelmeztetés biztosított előfizetőinkhez!

Idegen vállalatok ügynökei felkeresik előfizetőinket és különböző fufangokkal kicsalják a biztosítási kötvényt. Semmi körülmények között ne adja ki kezéből a kötvényt, mert akinek nincs meg a biztosítási kötvénye, annak nem fizet a biztosító társaság temetkezési segélyt!

T. Betty. (306.) Tánceszámmal csak az Artistaegyesület tagjai léphetnek fel. Közlebbi felvilágosításért tehát ehhez az egyesülethez forduljon. — Továbbá: levelének eme sorai: "...nem tudok betelni szerény családi örömökkal, úgyszólván nagyravágó vagyok..." megható ártatlanságról tanuskodnak. Aki annyira ártatlan, hogy szemrebbenés nélkül világgá kürtöli nem éppen előnyös jellemvonását, annak talán megmondhatjuk s bizonyára nem hiába mondjuk, hogy sikeresen változtassa meg a sikerről való felfogását. A siker felé, még a nagy tehetségeknek is, hehepús a talaj.

Cyprus. (17.) Fiatalon már ilyen nagy csalódon ment keresztül. Bizony, ez az élet. Mindenki csalódik az első szerelmében, talán azért ilyen édes az első szerelem. De hogyan is gondolhatta, hogy a leány, aki két évvel idősebb volt, mint Maga, vár magára, amíg elkészül a tanulással és nagykorú lesz? Ilyet nem szabad komolyan venni, hiszen a leány nem is gondolta komolyan. Még olyan fiatal, hogy huszonnégy esztendő koráig legalább ötször lesz „halálisan” szerelmes, de a többi szerelmét már bizonyosan nem akarja feleségül venni. Nyugodjék meg és ne haragudjék a leányra, akinek a jövő héten lesz az esküvője, hanem írjon neki egy szép levelet, hogy nem haragszik rá és örül, hogy megtalálta boldogságát. És idővel rá fog jönni, hogy tényleg örül annak, hogy a leány máshoz ment feleségül.

Lady. (308.) A szóbanforgó színész és színésznő fényképét levelezőlapon bármelyik papírkereskedésben megszerezheti.

Vera Violetta. (45.) Koncerten szokták látni egymást és úgy vette észre, hogy a férfi szeme állandóan a maga szemét keresi. Egy egész idenyen keresztül nézték egymást és a férfi nem próbált közeledni. Az új szezonban nagy meglepetés érte Magát. A férfi egy hölgygel jött a koncertre, akivel úgy látszott, nagyon bizalmas viszonyban van. Egész este sírás fojtogatta a torkát, alig várta már, hogy vége legyen az estének. A szünetben kint sétált a folyosón, amikor fivérének egy barátjával találkozott. A húgom is itt van, mondta a fiú, szeretném, ha megismerkednének. És bemutatta azt a hölgyet, aki a magának tetsző férfi társaságában volt. Mindannyian zavarba jöttek és Maga gyorsan elbúcsúzott tőlük, ami-

kor a cséngő megszólalt. Rosszul tette, mert a látszólagos bizalmas viszony nem jelent semmit. Háttha csak régi barátság fűzi őket egymáshoz és a férfi talán így kereste az alkalmat, hogy magával megismerkedjék? A legközelebbi estén legyen kedves és igyekezzék, hogy együtt menjenek haza, amikor valószínűleg világgosság derül az ügyre.

Sz. B. (310.) A beküldött két vers kedves, hangulatos. Sajnos azonban nem közölhetjük, mert kéziratokkal hosszú időre el vagyunk látva.

Vidéki kistány. (23.) Ha nagynénje meghívta néhány heti szegedi tartózkodásra, fogadja el, ne csináljon belőle nagy kérdést, hogy hogyan fogja viszonzni. Szép kézimunkát készíthet, vagy segíthet a háztartásban vagy nyáron visszahívja unokatestvérét magukhoz. Talán még ez a legjobb megoldás. Magának bizonyára nagyon kellemes lesz a környezetváltozás, mert odahaza úgys unatkozik, a hosszú téli estéket nem tudja mivel agyonütni, mert nincs társasága. Az olvasásba és kézimunkázásba már belefáradt. Szegeden bizonyára több alkalom nyílik a szórakozásra és talán akad komoly udvarlóra is.

V. M. B. (312.) Fölösleges mérlegelnünk, hogy hűgának-e, vagy pedig annak a fiatal embernek van igaza. Tudniillik, hogy az illető úr valamely kenyérkereső pályán szeretné látni jövődöbelijét, ha nem megy másképp, képzettségének akár meg nem felelő helyen is. Az Ön húga pedig idegenkedve hallgatja ezt a felfogást, s többrendbeli nyelv-

A múlt számban megjelent keresztretvény megjejtése

Vízszintes sorok: 1. Délilábos róna. 13. Ilona. 14. Odoáker. 15. Sétabot. 17. Rí. 18. Má (ám). 19. Zsilip. 20. Morton. 22. Ek (ke). 23. Mez. 24. Ady. 25. Lalika. 29. Láb. 30. Ai. 31. Ó. M. E. 32. Ruhás. 35. Arnauták. 37. Rebá (áber). 39. Dacz. 40. Or. 41. Rrrrr. 42. Sűg. 44. Oportói. 46. Szerelmi dráma.

Függőleges sorok: 1. Díszelőadás. 2. Élés-kamra. 3. Loti. 4. Inalmi. 5. Babi. 6. Bot. 7. Od (do). 8. Sorozás. 9. Ráír. 10. Ók. 11. Nem oda. 12. Arányi Mária. 16. Op. 20. Melek. 21. Ta. 26. Lencse. 27. Kr. u. 28. Autó. 33. Három. 34. Bertá. 36. Az Úr. 37. Rrrrr. 38. Bróm. 41. Rod. 43. Ge. 45. Pi.

Jutalmazott megjejtők névsora

Helyszüke miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük.

A keresztretvény helyes megjejtői közül Bálint Magda, D. és Erdész Irma, F. puder-kompaktot, Neufeld Anna, Bp. és Kovács Pál, G. levelezőlapalbumot, Erdős Miklós, F. nyakkendőt, Jókai Zita, Bp. csavaros írónt kaptak, az alábbiak pedig könyvjutalomban részesültek: Tamási (Tatischek) Gizella, Bp. Kaán Sándor, U. Török Ernő, Bp. Varga Dezsőné, M. Nagy Sarolta, K. Ólmos Lászlóné, D. Huszár Tibor, Bp. Lampe Irén, S. Tábori Eta, G. és Heves Margó, Bp.

tudásával, kereskedelmi érettségijével méltatlannak találja a jövődöbelje által hangoztatott pályákat. Mondjuk, ezúttal főleg az állást foglalnunk a vitában, mégpedig azért, mert a fiatalemberrel, mint sorából kiveszszük, húga amúgy sem rokonszenvez. Érzelmű előfeltétel nélkül pedig kár erőltetni egy házasságot.

M. M. R. (55.) Barátjával együtt járt fel egy családhoz és mindketten foglalkoztak a házikisasszonnyal. Úgy látszik azonban, hogy barátja és a leány egymásba szerettek és Maga most feleslegessé vált. Nincs más teendője ebben az esetben, mint félreállni és új partnert keresni. Azt hisszük, hogy ez könnyen fog sikerülni, annál is inkább, mert jó állású fiatalembert minden lányos háznál szívesen látnak. Ami pedig a családtól való elmaradását illeti, nincs semmi magyaráznivalója, valószínűleg a fiatalok csak örülni fognak, ha a „harmadik” elmarad.

Sine qua non. (314.) Szívesen útbaigazítjuk, hogyan tegyen szert megfelelő társaságra. Bizonyára az Ön városában is vannak sportklubok, kulturális egyesületek. Nos, iratkozzék be az egyikbe. Megjegyezzük azonban, hogy társaságban is egyedül, társtalan maradhat. Ezzel futólag érinteni kívánjuk azt a tényt, hogy társaságra szert tenni nemcsak külső körülményeken, hanem belső adottságokon is múlik. Gyanítjuk, hogy éppen ezek a belső adottságok okozták azt, hogy Ön, a harmadik évtizede felé járó, középosztályhoz tartozó, okos, művelt fiatalember fenti kérdésben tanácsot kér. Midőn tehát útbaigatással szolgáltunk, utólag megjegyezzük, hogy bizonyos gátlásokat, apró félszégeket küzdjön le magában; gátlásokat, amelyek visszatartják, hogy a társaságot természetes életformának érezze.

Mimi. (17.) Ne higye azt, hogy sohasem felejtí el udvarlóját, aki eljegyezte barátnőjét, annak dacára, hogy Magának örök szerelmet és örök hűséget esküdött. Elég hamar elfelejtí és Maga fog legjobban esodálkozni, hogy miért is szerette ezt a fiatalembert, aki ilyen könnyelműen játszik a szavával. Barátnője gazdag leány, Magának pedig nincs vagyona, nagyon természetes tehát, hogy a fiú, aki egyiküket sem szerette igazán, inkább választotta a gazdag leányt, aki nem is csunya, mint Magát. Annál is inkább, mert a leány apjánál jó elhelyezkedést talál a férfi. Nem szabad búsulni sokat, hanem mielőbb el kell felejtíni. A munka a legjobb narkotikum, keressen valami komoly elfoglaltságot, hogy minél kevesebb ideje legyen az elmúlt dolgok feletti gondolkodásra és akkor meglátja, elég hamar túljut ezen a szerenesetlen szerelmi kalandon.

T. Z.-né. (35.) Bizony nagyon szomorú, hogy elvált férje kiesett az állásából és így nem tudja fizetni a tartásdíjat. Pedig a férjétől járó tartásdíjból élt kislányával együtt és most a legnagyobb gondokkal küzd, hogy miből éljenek meg. Hát ebben az esetben csak tanácsot adhatunk, segíteni, sajnos, nem áll módunkban. Ön azt írta, hogy lánykorában kalapszalónban dolgozott, talán meg-

próbálhatná, hogy újból ebben a szakmában helyezkedjék el. A jövő hónapban már itt a tavaszi szezon, akkor úgys keresnek munkaerőket. Vagy eladónőnek elmehetne, esetleg kézimunkával vagy varrással is megkeresheti átmenetileg azt az összeget, amiből kislányával együtt megélhetnek és közben a férje is elhelyezkedik és akkor újból fizeti a tartásdíjat, mint eddig is. Csak ne veszítse el a reményét és akkor se csüggedjen el, ha próbálkozása nem vezet mingyárt eredményre.

Vidám kisleány. Sz. (27.) Édesanyjának teljesen igazat adunk, mert egyszerre csak egy fiúval illik foglalkozni. Nem vall finom, úri gondolkodásra, hogy egyszerre három fiút is bolondított, holott a negyedik tetszett igazán, mert valószínűleg Magának sem esnék jól, ha csak éppen kísérleti nyúlnak tartaná valamelyik udvarlója. Most pedig már, miután a „negyedik” nyilatkozott, igazán semmi értelme sincs a másik három fiút bolondítani, annál is inkább, mert ha az udvarlója rájön a dologra, esetleg nagy veszekedés, sőt mi több, szakítás is lehet az eset miatt. Azt tanácsoljuk, tegye meg, amit édesanyja kér és finoman adja tudtára mindhárom fiatalembernek, hogy Maga már nem szabad. A Maga apró szeszélyei esetleg tönkreteszik egy jószándékú és becsületes férfi életét és ennyit, azt hisszük nem ér meg, hogy Maga jól mulasson a mások rovására.

Anyuka. (47.) Kisfia nem akar enni, csak nagy unszólásra majszol az ételekből. Nincs oka a kétségbeesésre, mert kisgyermeknél általában, hogy nem szeretnek enni és lassan esznek, közben játszanak az evőeszközzel vagy pancsolnak az étellel. Ha a gyermek nem fogy és nem gyenge, akkor nincs semmi baj, ezért nem kell sem ok nélkül aggódni, sem pedig a gyermeket testi fenylékben részesíteni. Adjon tápláló ételeket a gyermeknek, főképp olyan dolgokat, amiben sok a vitamin (narancsot, banán stb.) és akkor nem kell erőltetni, hogy a gyerek azt egye, amit nem szeret. Ha a gyerek csak makrancosságból nem eszik, akkor ne törődjék vele. Ha látja a kisfiú, hogy nem ó a legfontosabb személy a házban, majd ha éhes lesz, kérni fog. Mindenesetre vigye el orvoshoz, az is lehet, hogy az étvágytalanság mögött valami kezdődő betegség lappang és jobb, ha elejét lehet venni.

Elfizetési árak:

1/4 évre 2 pengő 50 fillér, 1/2 évre 5 pengő

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS

Felelős kiadó: PAIZS GÉZA

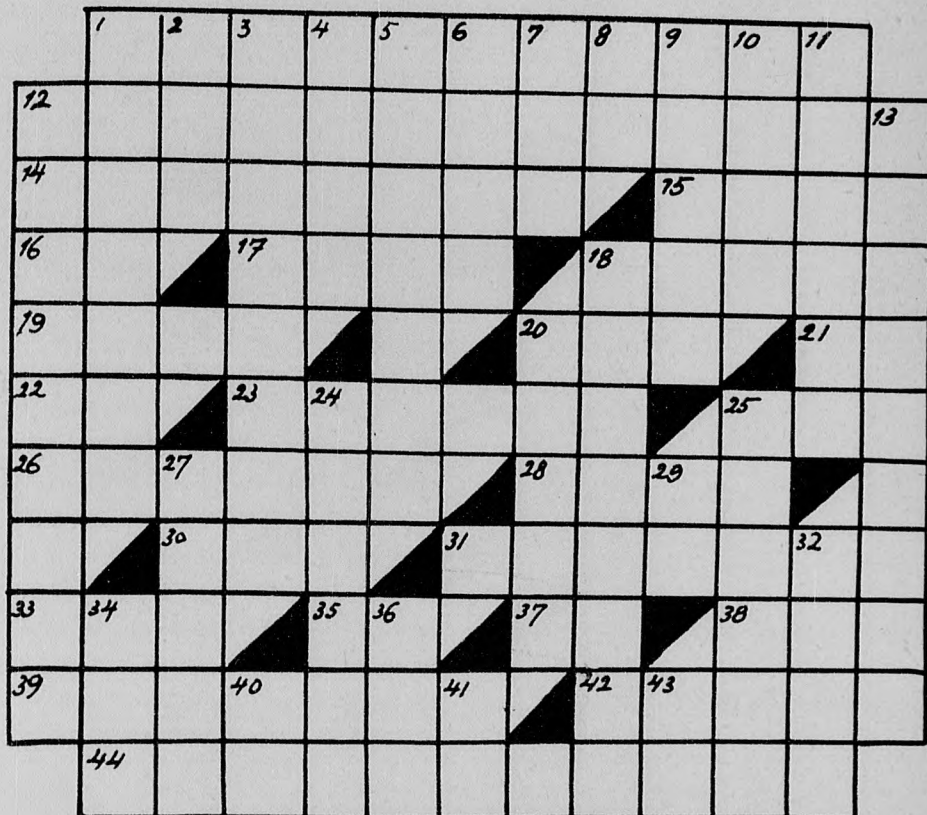
Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Budapest, VII, Dohány uca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat RT. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai.
14-23-39 és 14-23-50

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten nyakkendőket, púderkompaktokat, bakelit szalvétatartókat, levelezőlappalbmokat és értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő jan. 12. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

Beküldendő: vízszintes 1, 12, 44 és függőleges 3, 12, 13

Vízszintes sorok: 1. A mozik állandó műsorszámjai. 12. Verne-regény címe. 14. Naroktízáló hatású, színtelen, kellemes szagú vegyi folyadék. 15. Embertársát becsapja. 16. A letűnt fekete filmlovag. 17. Van ilyen vaj. 18. Az üres lakás. 19. Férfinév. 20. Olaszos női név. 21. De. 22. Alá. 23. Az juthat erre a sorsra, aki leissza magát. 25. Csapadék. 26. Színházi alkalmazotti dolga (névelővel). 28. Vissza: dal — németül. 30. Csinos, fess — franciául. 31. Pamlag. 33. Komárommegyei nagyközség a gesztesi járásban. 35. Szabó sorszám. 37. Nagy Vilmos. 38. Névutó. 39. Ki vele! 42. Megfigyel. 44. Cirkuszi artisták.

Függőleges sorok: 1. Ebben a korban a gyerekek elemista. 2. Leány-becenév. 3. Tompa Mihály költeménye. 4. = 19. vízszintes. 5. A pénzváltásnál eszközölt csalásnak egyik

formája. 6. Mindennapi szükséglet (ékezet-hiány). 7. Méhek alakulata. 8. Kicsinyítő képző fordítottja. 9. Római tartomány volt, melyet Traianus császár szerzett meg. 10. Pestmegyei nagyközség az alsódabasi járásban. 11. Pénzköltés. 12. Ennek a sportágnak a németek a legkiválóbb kultiválói. 13. Szilveszteresti szórakozása — lányoknak. 18. Nagy nehezen alakuló. 20. Világhírű fürdőhely. 24. Jöttem. .... győztem. 25. Pusztuljon! 27. Utálat. 29. Német kettős magánhangzó. 32. Férfinév. 34. Angol világos sör. 36. Húsáért nevelt háziállat. 40. Mássalhangzó — ahogy az első elemista mondja. 41. Somogyi Viktor. 43. Pulzus közepe.

Payper

A jutalmazott megfejtők névsorát a 81. oldalon közöljük

(Arlen foto)

100.000
gyermekkel

csökkent egy év alatt Angliában a gyermekhalandóság. Óriási szám ez, ha elgondoljuk, hogy egy város lakossága telik ki a felnövő 100.000 emberből.

Minek tulajdonítható ez az óriási haladás a gyermekegészségügy terén? Elsősorban annak, hogy a szülők a gyermekegészségügy minden ágazatában alapos és szakszerű kioktatást nyernek. Számos képpel illusztrált fejezetben kimerítően tárgyalja ezt a kérdést az

ORVOS A CSALÁDBAN

című ötkötetes könyvsorozat. Ára Budapesten 40, vidéken 42 pengő, mely havi 2 pengős részletekben is fizethető.

Ne vágja ki, ha nem akarja megcsontítani a lapot, hanem írja ezt a megrendelési szöveget egy levelezőlapra. Tessenek okvetlenül erre a hirdetésre hivatkozni

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T.

Budapest, VII, Dohány ucca 12

Megrendelem Tolnai: ORVOS A CSALÁDBAN című művet öt díszes felbőröltésű kötetben bérmentve, Budapesten 40, vidéken 42 aranypengő árban és tartozom a vételárat az átvétel napjától kezdve egymásután következő 2 pengős havi részletben megfizetni. Tudomásul veszem, hogy a vételár teljes kiegyenlítéséig a sorozat tulajdonjogát Önök fenntartják. Bármely részlet be nem tartása esetén a hátralék teljes összege esedékessé válik. Ez a megrendelés vissza nem vonható, de elfogadása az Önök meglátásától függ.

Déliháb

BIZTOSÍTÁSI BÉLYEG

Csakis ez a bélyeg igazolja, hogy Ön biztosítással kapcsolatos heti vesztése ellenében. Ne fogadja el a lapot, ha ez a bélyeg nincs rányomva!

Kelt ..... 193 ..... hó ..... n.

.....
A megrendelő neve és foglalkozása

Pontos cím: .....